

Isparta’da Stratejik Yatırım Odakları
3. ve 4. Bölge Teşvikleri
Çerçevesinde İlçelere Göre Değerlendirme
(2025)

Hazırlayan: Atilla Kurtul

Temmuz 2025 – Isparta

İÇİNDEKİLER:

İÇİNDEKİLER:	i
TABLolar LİSTESİ:	viii
ÖNSÖZ	xi
GİRİŞ	1
1. 2025 YILI TEŞVİKLERİNE GÖRE ISPARTA İÇİN ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR	2
1.1. Mantar Kompostu Üretim Tesisi	2
1.2. Gül ve Tıbbi-Aromatik Bitkilerden Katma Değerli Kozmetik Ürünler Üretimi	2
1.3. Meyve ve Meyve Atıklarından Katma Değerli Ürünler (Toz, Granül, Pektin, Selüloz vb.)	2
1.4. Geriatri Turizmi (Yaşlı Bakım ve Sağlık Turizmi) Merkezi	3
2. ISPARTA 3. BÖLGE İLÇELER YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	6
2.1. MERKEZ İLÇE 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	6
2.1.1. Merkez İlçe Özeti ve Stratejik Konumu	6
2.1.2. Mevcut Ekonomik Durum	6
2.1.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	6
2.1.4. Üçüncü Bölge Teşviklerinin Isparta Merkez İlçeye Somut Yansımaları (2025)	6
2.1.5. Özgün Fırsatlar	8
2.1.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları (2025)	8
2.1.7. Beklenen Etkiler ve Sonuç	9
2.1.8. Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler	9
2.1.9. Isparta Merkez – Sonuç ve Öneriler	9
2.2. EĞİRDİR İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	12
2.2.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu	12
2.2.2. Mevcut Ekonomik Durum	12
2.2.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	12
2.2.4. Teşvik Durumu: Eğirdir İlçesi 3.Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025)	12
2.2.5. Özgün Fırsatlar	14
2.2.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları	14
2.2.7. Beklenen Etkiler	14
2.2.8. Eğirdir İlçesi'nin 3.Bölge Teşvikleri Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	14
2.2.9. Eğirdir – Sonuç ve Öneriler	16
2.3. YALVAÇ İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	19

2.3.1.	2.2.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu	19
2.3.2.	2.2.2. Mevcut Ekonomik Durum	19
2.3.3.	2.2.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	19
2.3.4.	Teşvik Durumu: Yalvaç İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025) 20	
2.3.5.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları	21
2.3.6.	Beklenen Sosyo-Ekonomik Etkiler	21
2.3.7.	Yalvaç İlçesi'nin 3.Bölge Teşviki Kapsamında Yararlanılabilecek Kurum ve Destekleri (2025)	22
2.3.8.	Yalvaç'ta Manda Besiciliği, Ekonomik Katkıları ve 3. Bölge Teşvik Avantajları 23	
2.3.8.1.	Manda Besiciliğinin Yalvaç'taki Yeri:	23
2.3.8.2.	Ekonomiye Katkıları:	24
2.3.8.3.	Teşviklerden Yararlanma Durumu:	24
2.3.9.	Pisidia Antiokheia Odaklı Turizm Yatırımı	26
2.3.9.1.	Pisidia Antiokheia Yararlanılabileceği 3. Bölge Teşvik Unsurları	26
2.3.10.	Yalvaç – Sonuç ve Öneriler	27
2.4.	GÖNEN İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTESİ (2025)	30
2.4.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu	30
2.4.2.	Mevcut Ekonomik Durum	30
2.4.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	30
2.4.4.	Teşvik Durumu: Gönen İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025) 30	
2.4.5.	Gönen ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması 31	
2.4.6.	Gönen'de Önerilen Stratejik Yatırım Alanları	32
2.4.7.	Beklenen Etkiler	32
2.4.8.	2.3.8. Gönen İlçesinin 3.Bölge Teşviklerinden Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	32
2.4.9.	Gönen – Sonuç ve Öneriler	34
2.5.	ULUBORLU İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	37
2.5.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu	37
2.5.2.	Mevcut Ekonomik Durum	37
2.5.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	37
2.5.4.	Teşvik Durumu: Uluborlu İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025) 38	

2.5.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	39
2.5.6.	Uluborlu İçin Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	39
2.5.7.	Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer	40
2.5.8.	Uluborlu İlçesinin Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	40
2.5.9.	Uluborlu – Sonuç ve Öneriler.....	42
2.6.	KEÇİBORLU İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	45
2.6.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu.....	45
2.6.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	45
2.6.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	45
2.6.4.	Teşvik Durumu: 3. Bölge Teşviklerinin Keçiöborlu’ya Somut Yansımaları (2025) 45	
2.6.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	47
2.6.6.	Keçiöborlu – Stratejik Yatırım Fırsatları	47
2.6.6.1.	Tarım & Katma Değerli Ürünler.....	47
2.6.6.2.	Hayvancılık & Tarıma Dayalı Sanayi.....	47
2.6.6.3.	Yenilenebilir Enerji	47
2.6.6.4.	Maden & Doğal Kaynaklar.....	47
2.6.6.5.	Lojistik & Altyapı	47
2.6.6.6.	AR-GE Merkezi:.....	47
2.6.7.	Keçiöborlu İlçesinin 3.Bölge Teşviğinden Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025).....	48
2.6.8.	8.Keçiöborlu – Sonuç ve Öneriler.....	49
2.6.9.	Sonuçlar ve Öneriler	49
3.	ISPARTA 4. ALT BÖLGE İLÇELER YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORLARI (2025).....	53
3.1.	AKSU İLÇESİ 4.ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	53
3.1.1.	Genel Bilgi ve Bölgesel Konum	53
3.1.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	53
3.1.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	53
3.1.4.	Dördüncü Teşvik Durumu: Alt Bölge Teşviklerinin Aksu’ya Sağladığı Avantajlar (2025). 54	
3.1.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	55
3.1.6.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	55
3.1.7.	Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer	56
3.1.8.	Aksu İlçesinin 4.altbölge teşviklerinden yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025).....	56

3.1.9.	Aksu İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)	57
3.1.10.	Alt Bölge Avantajlarının Aksu'ya Yansıması	59
3.1.11.	Aksu – Sonuç ve Öneriler	60
3.2.	ATABEY İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	63
3.2.1.	Giriş ve Genel Değerlendirme.....	63
3.2.2.	İlçenin Stratejik Konumu	63
3.2.3.	Mevcut Ekonomik Durum.....	63
3.2.4.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	63
3.2.5.	Atabeyin Alt Bölge Teşvik Avantajları.....	64
3.2.6.	Alt Bölge Teşviklerinin Atabey İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	64
3.2.7.	İlçeye Özgü Fırsatlar	65
3.2.8.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	65
3.2.9.	Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer	65
3.2.10.	Atabey İlçesi – Teşvikte Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)	66
3.2.11.	Atabey İlçesi Yatırım Öncelikleri (2025)	67
3.2.11.1.	Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden Katma Değerli Ürün Üretimi	67
3.2.11.2.	Katma Değerli Tarım Ürünleri.....	67
3.2.11.3.	Meyve İşleme ve Kurutma Tesisleri.....	67
3.2.11.4.	Küçük Ölçekli Hayvancılık Yatırımları	67
3.2.11.5.	Seracılık ve Örtü Altı Tarım.....	68
3.2.11.6.	Kırsal Turizm ve Doğa Tabanlı Aktiviteler.....	68
3.2.11.7.	Güneş Enerjisi Yatırımları (Tarım ve İşletmeler için).....	68
3.2.11.8.	Tarım ve Gıda İşleme.....	68
3.2.11.9.	Tarımsal Mekanizasyon ve Küçük Sanayi	68
3.2.11.10.	Alt Bölge Teşviklerinin Atabey'e Yansımaları	69
3.3.	GELENDOST İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025). 72	
3.3.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu.....	72
3.3.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	72
3.3.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	72
3.3.4.	Teşvik Durumu:4. Alt Bölge Teşviklerinin Gelendost İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	73
3.3.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	74
3.3.6.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	74
3.3.7.	Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer	74
3.3.8.	Alt Bölge Avantajların Gelendost'a Yansıması: Temel Başlıklar	75

3.3.8.1.	Yatırım Maliyetlerinin Azaltılması	75
3.3.8.2.	İstihdam Maliyetlerinin Azalması	75
3.3.8.3.	Finansmana Kolay Erişim ve Faiz/Kar Payı Desteği	75
3.3.8.4.	Kamu Arazisi Tahsisi	75
3.3.9.	Gelendost'ta Öne Çıkan Sektörler İçin Yatırım Fırsatları	75
3.3.10.	Gelendost İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)	76
3.3.11.	Gelendost İlçesi – Yatırım Öncelikleri ve Avantajları (4. Alt Bölge-2025).....	77
3.3.12.	Gelendost İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları	77
3.3.13.	Gelendost İlçesi Öncelikli Yatırım Alanları ve Alt Bölge Avantajları (2025)..	78
3.3.14.	Gelendost- Sonuç ve Öneriler.....	80
3.4.	SENİRKENT İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025) ..	83
3.4.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu.....	83
3.4.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	83
3.4.3.	Teşvik Durumu: Alt Bölge Teşviklerinin Senirkent İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	83
3.4.4.	İlçeye Özgü Fırsatlar	84
3.4.5.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	85
3.4.6.	Beklenen Etki ve İstihdam	85
3.4.7.	Senirkent İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler	85
3.4.8.	Senirkent İlçesi Yatırım Öncelikleri ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025)	86
3.4.9.	Alt Bölge Avantajlarının Senirkent'e Yansımaları (2025)	87
3.4.10.	Senirkent'e Uygun Sektörler ve Teşvik Yansımaları.....	87
3.4.11.	Senirkent- Sonuç ve Öneriler	89
3.5.	SÜTÇÜLER İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025) ...	92
3.5.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konum.....	92
3.5.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	92
3.5.3.	Teşvik Durumu (2025)	92
3.5.4.	Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	93
3.5.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	93
3.5.6.	Sütçüler İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler.....	94
3.5.7.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	95
3.5.8.	Beklenen Etki ve İstihdam	95
3.5.9.	Sütçüler İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)	95
3.5.10.	Sütçüler İlçesi – 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025).....	96

3.5.11.	Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler’e Yansımaları (2025 Yılı İtibarıyla)	97
3.5.12.	Sütçüler’de Öne Çıkan Yatırım Alanları	98
3.5.13.	Değerlendirme	100
3.5.14.	Sütçüler – Sonuç ve Öneriler.....	101
3.6.	ŞARKIKARAAĞAÇ İLÇESİ 4.ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	104
3.6.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu.....	104
3.6.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	104
3.6.3.	Teşvik Durumu (2025)	104
3.6.4.	Alt Bölge Teşviklerinin Şarkikaraağaç İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)	105
3.6.5.	İlçeye Özgü Fırsatlar	106
3.6.6.	Önerilen Stratejik Yatırım Alanları.....	106
3.6.7.	Beklenen Etki ve İstihdam	107
3.6.8.	Şarkikaraağaç İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025).....	107
3.6.8.1.1.	Organik meyve ve sebze üretimi:.....	109
3.6.8.1.2.	Örtü altı (sera) tarımı:	109
3.6.8.1.3.	Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği:.....	109
3.6.8.2.	Kırsal Turizm ve Eko-Turizm	109
3.6.8.3.	Yenilenebilir Enerji Projeleri.....	109
3.6.8.4.	Altyapı ve Arazi Düzenlemeleri.....	109
3.6.9.	Şarkikaraağaç’ta Yatırımı Destekleyen Kurumlar ve Entegrasyon Potansiyeli	110
3.6.10.	Şarkikaraağaç – Sonuç ve Öneriler	111
3.7.	YENİŞARBADEMLİ İLÇESİ 4.ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)	114
3.7.1.	İlçe Özeti ve Stratejik Konumu.....	114
3.7.2.	Mevcut Ekonomik Durum.....	114
3.7.3.	Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli	114
3.7.4.	Teşvik Durumu: 4. Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)	114
3.7.5.	Özgün Fırsatlar ve Önerilen Yatırımlar.....	115
3.7.6.	Stratejik Yatırım Alanları	116
3.7.7.	Beklenen Etkiler	116
3.7.8.	Alt Bölge Avantajlarının Yenişarbademli’ye Yansımaları	118
3.7.8.1.	Yenişarbademli ve 4. Alt Bölge Statüsü: Stratejik Önemi	118

3.7.8.2.	Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli'ye Sağladığı Avantajlar	118
3.7.8.3.	Yenişarbademli'de Öncelikli Sektörler ve Yatırım Fırsatları.....	119
3.7.9.	Destek Alınabilecek Kurumlar ve Uygulama Olanakları.....	119
3.7.10.	Yenişarbademli – Sonuç ve Öneriler.....	120
4.	Isparta'da Gül, Tıbbi-Aromatik Bitkiler ve Kesme Çiçekçilik Yatırımlarında Teşvik Potansiyeli	123
4.1.	GÜL, TIBBİ AROMATİK BİTKİLER VE KESME ÇİÇEKÇİLİK VE TEŞVİK DESTEKLERİ 123	
4.1.1.	Giriş.....	123
4.1.2.	Gül, Tıbbi Aromatik Bitkiler Teşvik ve Destekler	123
4.1.2.1.	Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) İlçe Bazlı Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Fide Üretimi Teşvik Avantajları	124
4.1.2.2.	Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler İlçe Bazlı Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025).....	125
4.1.2.3.	Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler – (Fide Yetiştiriciliği) Destekleri.....	129
4.1.3.	Gül ve Lavanta İçin: Sonuç ve Öneriler	131
4.2.	KESME ÇİÇEKÇİLİK ve TEŞVİK DESTEKLERİ	132
4.2.1.	Tarihçe: Isparta'da Karanfil ve Kesme Çiçekçilik.....	132
4.2.2.	Kesme Çiçekçilik İçin Temmuz 2025 Tarihli Teşvik Düzenlemelerine Göre 3. Ve 4. Alt Bölge Yatırım Avantajları / Şartları	133
4.2.3.	Isparta – 3. Bölge Teşviklerinden Kesme Çiçek Sektörünün Yararlanma Yolları 134	
4.2.3.1.	Kesme Çiçek Kırsal Kalkınma Destekleri.....	134
4.2.3.2.	IPARD Programı (BAKA / TKDK Destekleri)	135
4.2.3.3.	KOSGEB Destekleri (Mikro ve Küçük İşletme Destek Programı).....	135
4.2.3.4.	BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı) Proje Destekleri	135
4.2.3.5.	Pazarlama ve İhracat Destekleri (Ticaret Bakanlığı)	135
5.	Isparta 3.ve 4.alt Bölge Kesme Çiçek Sektörü Fırsatlar (2025)	136
5.1.	Sonuç ve Öneriler.....	137
6.	GENEL DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER	140
6.1.	Genel Değerlendirme.....	140
6.2.	Genel Sonuçlar.....	140
6.3.	Stratejik Öneriler	141
	KAYNAKÇA	143

TABLÖLAR LİSTESİ:

Tablo 1. Merkez İlçe 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması	7
Tablo 2. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları (2025) Tablosu	8
Tablo 3. Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler Tablosu	9
Tablo 4. Eğirdir 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması (2025)	13
Tablo 5. Eğirdir İlçesi'nin 3.Bölge Teşvikleri Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	15
Tablo 6. Yalvaç 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması	20
Tablo 7. Yalvaç İlçesi'nin 3.Bölge Teşviki Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)	22
Tablo 8. Manda Yetiştiriciliği Yatırımları, yararlanabileceği Teşvik ve Destekler	25
Tablo 9. Manda Yetiştiricilerinin Yararlandığı Kurum Destekler	25
Tablo 10. Pisidia Antiokheia Yararlanabileceği 3. Bölge Teşvik Unsurları Tablosu	26
Tablo 11. Gönen ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması	31
Tablo 12. Gönen İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) Tablosu	33
Tablo 13. Uluborlu İlçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması	38
Tablo 14. Uluborlu Önerilen Stratejik Yatırım Alanları Tablosu	40
Tablo 15. Uluborlu İlçesinin Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	41
Tablo 16. Keçiborlu ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması	46
Tablo 17. Keçiborlu İlçesinin 3. Bölge Teşviğinden Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)	48
Tablo 18. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Aksu İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	55
Tablo 19. Isparta Aksu İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) Tablosu	56
Tablo 20. Aksu İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025) Tablosu	58
Tablo 21. Aksu İlçesinin Öncelikli Yatırım Alanları (4. Alt Bölge Avantajlarına Göre) Tablosu	59
Tablo 22. Dördüncü. Alt Bölge Teşviklerinin Atabey İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025) Tablosu	64

Tablo 23. Atabey İlçesi – Teşvikte Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) (4. Alt Bölge Teşvik Avantajları kapsamında)	66
Tablo 24. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Gelendost İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025) Tablosu.....	73
Tablo 25. Gelendost’ta Öne Çıkan Sektörler İçin Yatırım Fırsatları Tablosu.....	76
Tablo 26. Gelendost İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)	76
Tablo 27. Gelendost İlçesi – Yatırım Öncelikleri ve Açıklamaları (2025)	77
Tablo 28. Gelendost İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları Tablosu	78
Tablo 29. Gelendost İlçesi Öncelikli Yatırım Alanları ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025)	79
Tablo 30. Alt Bölge Teşviklerinin Senirkent İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)	84
Tablo 31. Senirkent İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler	85
Tablo 32. Senirkent İlçesi Yatırım Öncelikleri ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025) Tablosu	86
Tablo 33. 4. Alt Bölge Desteklerinin Senirkent’e Sağladığı Ana Avantajlar (Yatırım Maliyetlerini Azaltan Teşvikler).....	87
Tablo 34. Senirkent’e Uygun Sektörler ve Teşvik Yansımaları (2025)	88
Tablo 35. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)	93
Tablo 36. Sütçüler İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler	94
Tablo 37. Sütçüler İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025).....	96
Tablo 38. Sütçüler İlçesi – 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)	97
Tablo 39. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler’e Yansımaları (2025)	98
Tablo 40. Sütçüler’de Öne Çıkan Yatırım Alanları	99
Tablo 41. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Şarkikaraağaç İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)	105
Tablo 42. Şarkikaraağaç İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025).....	107
Tablo 43. Şarkikaraağaç 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)	108
Tablo 44. Şarkikaraağaç’ta Teşviklerin Yansıyacağı Öncelikli Sektörler.....	110
Tablo 45. Şarkikaraağaç’ta Yatırımı Destekleyen Kurumlar ve Entegrasyon Potansiyeli	111

Tablo 46. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)	115
Tablo 47. Destek Alınabilecek Kurumlar Tablosu.....	117
Tablo 48. Stratejik Yatırım Alanları ve Beklenen Etkiler	117
Tablo 49. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli'ye Sağladığı Avantajlar	118
Tablo 50. Yenişarbademli'de Öncelikli Sektörler ve Yatırım Fırsatları	119
Tablo 51. Yenişarbademli'ye Destek Sağlayan Kurumlar ve Katkıları.....	120
Tablo 52. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) İlçe Bazlı Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Fide Üretimi Avantajları ve Yatırım Uygunluk (2025).....	124
Tablo 53. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler İlçe Bazlı Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025)	126
Tablo 54. Gül ve Lavanta Fide Üretim Yatırımları için 3. Bölge ve 4. Alt Bölge Karşılaştırmalı Teşvik Tablosu (2025).....	128
Tablo 55. Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler – (Fide Yetiştiriciliği) Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025).....	130
Tablo 56. Isparta'da Kesme Çiçekçilik Yatırımları – 3. ve 4. Alt Bölge Teşvik Karşılaştırması (2025)	133
Tablo 57. Isparta 3. Ve 4. Alt Bölge Kesme Çiçek Sektörü Fırsatlar (2025).....	136

ÖNSÖZ

Isparta, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılı içinde bulunduğumuz 2025 yılında yerel kalkınma yaklaşımı çerçevesinde yeni konumu ile var olan tarım ve tarıma dayalı sanayi potansiyeli, gelişen ulaşım altyapısı, çevre illerle entegrasyon kabiliyeti ve halkının girişimci karakteriyle, maksimum verim elde edebilecek bölgesel bir aktör konumundadır.

Fikir Isparta olarak yaptığımız çalışmada; 2025 yılı itibarıyla Isparta'nın 13 ilçesinin yatırım avantajları, sektörel öncelikleri, stratejik potansiyelleri ve kalkınma fırsatları ayrıntılı biçimde ele alınmıştır.

Türkiye Yatırım Teşvik Sistemi'nin 3. Bölge ve 4. Alt Bölge kapsamlarında sunduğu destek unsurlarının, ilçe düzeyinde nasıl değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyarken, bu çalışma aynı zamanda yerel kalkınmanın sahaya dönük ihtiyaçlarına da ışık tutmaktadır.

Her bir ilçenin kendi özgünlüğü içinde değerlendirildiği bu analizde, yatırımcılara olduğu kadar kamu yöneticilerine, kalkınma ajanslarına, belediyelere ve sivil toplum kuruluşlarına da yol gösterici içerikler sunulmuştur.

Bu çalışmadaki amacımız; teşvikleri mali desteklerden ziyade, stratejik yönlendirme aracı olarak ele almak ve Isparta'nın yerelden yükselen kalkınma dinamiklerine katkı sunmaktır.

Hazırlık sürecinde Isparta'nın sosyal dokusu, üretim alışkanlıkları ve doğal zenginlikleri titizlikle değerlendirilmiş, ilçelere göre teşvik bölgesi farklılıkları temel alınarak özgün, uygulanabilir ve yerinde yatırım **önerileri** ortaya konmuştur.

Hazırlanan rehber niteliğindeki rapor, hem mevcut yatırımcılar için yol haritası oluşturmayı, hem de Isparta'nın geleceğine dair kolektif bir vizyon geliştirmeye katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Bu çalışmada başta Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜİK, Tarım ve Orman Bakanlığı, BAKA, KOSGEB, TKDK (IPARD) ve yerel belediyeler olmak üzere birçok kurumsal veri ve politika dokümanı referans alınmış ve yatırımcılarımıza **öneri** olarak sunulmuştur.

Saygıyla sunarım.

Yunus Karabulut
Fikir Isparta
Temmuz, 2025

GİRİŞ

Isparta ili, Akdeniz Bölgesi'nin iç kesimlerinde yer almasına rağmen hem **Ege** hem **Akdeniz** hem de **İç Anadolu** iklim kuşaklarının kesiştiği bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu eşsiz konum, ilin tarım, turizm, sanayi ve doğal kaynaklar bakımından çok yönlü bir üretim yapısına sahip olmasını sağlamaktadır.

Türkiye'nin bölgesel kalkınma politikalarında önemli bir yer tutan **Bölgesel Teşvik Sistemi**, Isparta'yı da içine alan yatırımlar için ilçe düzeyinde ayrıntılı destekler sunmaktadır. Bu destekler, yatırımcıların yer seçimi yaparken kırsal ilçelere yönelmelerini teşvik etmekte; **vergi indirimi, sigorta primi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz/kâr payı desteği** gibi araçlarla bölgeye ekonomik dinamizm kazandırmaktadır.

Isparta'nın 13 ilçesinden: **6 ilçe 3. Bölge** (Eğirdir, Isparta Merkez, Keçiborlu, Uluborlu, Yalvaç, Gönen) ve **7 ilçe de** (Aksu, Atabey, Gelendost, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Yenişarbademli) **4. Alt Bölge** kapsamında değerlendirilmiştir.

Isparta için Öncelikli yatırımlar 4 ana maddede toplanmıştır.

1. 2025 YILI TEŞVİKLERİNE GÖRE ISPARTA İÇİN ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR

1.1. Mantar Kompostu Üretim Tesis

Organik ve geri dönüştürülebilir atıklarla hazırlanan mantar kompostu, mantar üretiminin temel girdisidir. Bu yatırım hem tarımsal atıkların değerlendirilmesini hem de mantar üretiminin yaygınlaştırılmasını amaçlar. Bu yatırımlar;

Organik atıkların değerlendirilmesi,

Kırsal bölgelerde ek gelir kaynağı oluşturulması,

İstihdam artışı ve çevre dostu üretim gibi kazanımlarıyla öne çıkar. Özellikle seracılık ve mantarcılığın gelişmeye açık olduğu bölgelerde bu tesisler, kümelenme etkisiyle ekosistem yaratabilir. Kompost üretimi ayrıca biyolojik gübreleme alanında da değerlendirilerek çiftçilere alternatif tarım girdi kaynağı sunar.

1.2. Gül ve Tıbbi-Aromatik Bitkilerden Katma Değerli Kozmetik Ürünler Üretimi

Isparta, özellikle gül (*Rosa damascena*) ve lavanta başta olmak üzere birçok tıbbi-aromatik bitki üretiminde Türkiye'nin önde gelen merkezlerindendir. Bu yatırımlar;

Uçucu yağ, esans, hidrosol (aromatik su), sabun, krem, şampuan, serum gibi kozmetik ve dermokozmetik ürünler üretilmesini,

AR-GE destekli inovatif /yeni yöntemlerle ürün geliştirmeyi,

İhracata yönelik yüksek katma değerli üretim oluşturmayı hedefler. Yatırımlar aynı zamanda kırsalda kadın istihdamını artırıcı rol oynar. Isparta'nın mevcut üretim kapasitesi ve ürün tanınırlığı bu sektörü rekabetçi kılar.

1.3. Meyve ve Meyve Atıklarından Katma Değerli Ürünler (Toz, Granül, Pektin, Selüloz vb.)

Isparta, elma, kiraz, vişne, kayısı, erik gibi meyvelerin yoğun şekilde yetiştirildiği bir tarım bölgesidir. Ancak bu ürünlerin işlenmesinden doğan meyve kabukları, çekirdekleri ve lifleri genellikle atık olarak kalmaktadır. Bu yatırımlar;

- **Meyve posası ve atıklarından pektin, selüloz, granül, meyve tozu, doğal gıda katkısı gibi endüstriyel hammaddeler elde etmeyi,**
- **İsrafın azaltılmasını ve gıda sanayiine sürdürülebilir hammadde sağlanmasını,**
- **Fonksiyonel gıdalar, hayvan yemi, kozmetik gibi yeni sektörlerle hammadde üretimini amaçlar.** Bu sayede, meyve işleme sanayisinde verimlilik artarken çevresel sürdürülebilirlik sağlanır.

1.4. Geriatri Turizmi (Yaşlı Bakım ve Sağlık Turizmi) Merkezi

- Demografik yapının yaşlanması ve sağlık turizminin önem kazanması ile birlikte, özellikle kırsalda huzurlu, doğayla iç içe yaşam arayan yaşlı bireyler için yeni nesil yaşlı bakım merkezleri büyük bir potansiyele sahiptir. Bu yatırımlar;
- **Sağlık, rehabilitasyon, bakım ve sosyal hizmetlerin entegre sunulduğu yaşam merkezlerinin kurulmasını,**
- **Temiz doğal ortama sahip ilçelerde özel konseptli “aktif yaşlı köyleri” nin inşasını,**
- **Sağlık turizmi, medikal turizm ve uzun süreli konaklama ihtiyaçlarının karşılanmasını** hedefler. Ayrıca bu merkezler hem sağlık çalışanı istihdamı hem de yaşlı dostu mimari ve hizmet alanında yeni bir sektörel gelişim sunar.

Her ilçe için ayrı ayrı, özel olarak hazırlanan bu rehberde:

- Mevcut sektörel yapı ve üretim desenleri,
- Bölgesel teşvik avantajları,
- İlçeye özel yatırım fırsatları, (öneriler).
- Yararlanılabilecek kurum ve destekler,
- Potansiyel yatırım başlıkları ve örnek projeler, ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Bu çalışma; yalnızca teşvik verilerini listelemekle kalmayıp, **yerinde ve uygulanabilir yatırım modellerini öneri halinde** sunarak Isparta'nın ilçelerini girişimci gözünden değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Girişimciler, kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum için stratejik bir başvuru kaynağı olması amacıyla hazırlanmıştır.

ISPARTA 3. BÖLGE İLÇELER

Isparta Merkez, Eğirdir, Yalvaç,

Gönen, Uluborlu, Keçiborlu

ISPARTA MERKEZ İLÇE

3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2. ISPARTA 3. BÖLGE İLÇELER YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.1. MERKEZ İLÇE 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.1.1. Merkez İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Isparta Merkez İlçesi, il genelinin idari, ekonomik ve sosyal merkezi konumundadır. Antalya, Konya ve Burdur'a komşu olan ilçe, Batı Akdeniz Bölgesi'nin ulaşım koridorları üzerinde yer almakta; karayolu, demiryolu ve havayolu bağlantıları ile bölgesel erişilebilirlik açısından stratejik avantajlara sahiptir. SDÜ ve ISUBÜ Üniversitelerinin teknoparkı, Ar-GE ve eğitim altyapısını güçlendirmektedir.

2.1.2. Mevcut Ekonomik Durum

Merkez ilçede; hizmet sektörü, kamu kurumları, eğitim, sağlık ve küçük ölçekli sanayi ile öne çıkmaktadır. Gül ürünleri ve aromatik bitkiler, meyve-sebze işleme, mobilya ve yapı malzemeleri üretimi gibi alanlarda ekonomik faaliyetler yoğunudur. İş gücü kalitesi ve altyapı olanakları bölge ortalamasının üzerindedir.

2.1.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Isparta Merkez ilçede tarımda **gül, kiraz, bağcılık, kesme çiçekçilik ve örtü altı sebze üretimi ve lavanta** önemli bir yer tutar.

Sanayi: Küçük sanayi siteleri, organize sanayi bölgesi (Isparta OSB ve karma OSB) ile imalat sektöründe faaliyet vardır. Gıda işleme, kozmetik üretimi, ambalaj ve mobilya sektörleri gelişmektedir.

Turizm: Davraz Kayak Merkezi, Gül Vadisi, Gölcük tabiat parkı, Eğirdir ve Kovada göllerine yakınlık turizm çeşitliliğini destekler. Doğa ve kültür turizmi ağırlıklıdır.

2.1.4. Üçüncü Bölge Teşviklerinin Isparta Merkez İlçeye Somut Yansımaları (2025)

Isparta için 3. Bölge destekleri; yatırımcıların finansal yüklerini azaltan vergi indirimleri, sigorta prim destekleri, faiz oranı avantajları ve arsa tahsisleri ile ilçenin

üretim kapasitesini artırıcı bir rol üstlenmektedir. Özellikle tarımsal işleme sanayii, kozmetik ve gıda sektörleri, gül ve lavanta başta olmak üzere tıbbi-aromatik bitki işleme alanları ile birlikte kent merkezindeki organize sanayi bölgelerinde katma değer yaratan yatırımların çeşitlenmesine imkân tanımaktadır. Bunun yanında lojistik, eğitim ve sağlık altyapısı, Merkez ilçeyi yalnızca üretim değil aynı zamanda hizmet sektörü yatırımları için de cazip bir konuma taşımaktadır.

Aşağıdaki tabloda Isparta Merkez İlçe'nin 2025 yılı itibariyle 3. Bölge Teşvikleri kapsamında yararlanabileceği destek unsurlarının önceki 2. Bölge uygulamalarıyla karşılaştırmalı olarak tablo halinde sunumundan bu somut değerlendirmeler görülebilir.

Tablo 1. Merkez İlçe 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Teşvik unsuru	2. Bölge Desteği (2012)	3. Bölge Desteği (Merkez İlçesi Uygulaması 2025)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%55	%60
Yatırıma Katkı Oranı	%15	%25
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	3 yıl (OSB dışı) 5 yıl (OSB içi)	5 yıl (OSB dışı) 6 yıl (OSB içi)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	Yok
Faiz veya Kar Payı Desteği	Yok	Var (Azami 3 puan TL / 1 puan döviz – OSB yatırımlarına)
Yatırım Yeri Tahsisi	Var (Ancak sınırlı)	Var (Özellikle OSB içinde daha avantajlı)
Enerji Desteği	Yok	Yok
Yatırım Kredisi / KGF Teminatı	Sınırlı / Öncelik yok	KGF (Kredi Garanti Fonu) kapsamı genişliyor, erişim kolaylaşıyor
OSB'de Kurulu Yatırıma Ek Avantaj	Yok	OSB yatırımlarında ilave süre + katkı oranı

Açıklamalar:

- **Merkez İlçe**, genel olarak 3. Bölge teşviklerinden yararlanmaktadır. Ancak bazı ilçelerde olduğu gibi 4. alt bölge desteği kapsamında değildir. Bu nedenle bazı kalemlerde (gelir vergisi stopajı, işçi sigorta primi gibi) avantajlar uygulanmamaktadır.
- **OSB içindeki yatırımlar** (örneğin Isparta Süleyman Demirel OSB ve Karma Deri OSB) ek süre ve katkı oranı avantajlarına sahiptir. OSB içindeki yatırım: 4. bölge (yani +1 bölge avantajı) teşviklerinden yararlanır.
- **Faiz desteği**, özellikle teknoloji, tarım-sanayi ve çevreci yatırımlarda uygulanabilir hale gelmiştir.

2.1.5. Özgün Fırsatlar

- Gül ve tıbbi-aromatik bitkilerden **kozmetik ve dermokozmetik ürünler** üretimi
- Meyve atıklarından **pektin, toz, sıvı gıda katkı ürünleri** üretimi **Mantar kompostu üretimi ve işleme**
- **Geriatrı (yaşlı) bakımevleri ve gündüz yaşam evleri** yatırımları (nüfus yaşlanma oranı artmaktadır)
- SDÜ ve ISUBÜ iş birliğiyle **biyoteknoloji tarım ve Ar-GE uygulamaları**

2.1.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları (2025)

2025 yılı için Isparta'da önerilen stratejik yatırım alanları, **katma değerli üretim, sürdürülebilir tarım ve sosyal ihtiyaçlara yönelik yatırımlar** üzerine odaklanmaktadır. Gül ve lavanta temelli kozmetik, gıda atığı değerlendirme, mantar kompostu ve geriatrik turizm gibi alanlar, hem **3. Bölge teşvikleri** hem de **yerel kalkınma destekleri** ile yatırımcılara önemli fırsatlar sunmaktadır.

Tablo 2. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları (2025) Tablosu

Öncelikli Alan	Örnek Yatırım Konusu	Uygun Teşvik
1. Kozmetik Üretimi	Gül/lavanta temelli kozmetik	3. Bölge + Yerel Kalkınma
2. Gıda Atığı Değerlendirme	Elma, domates posasından katkı maddeleri	3. Bölge
3. Mantar Kompostu	Endüstriyel kompost üretim tesisi	3. Bölge
4. Geriatrik Turizm	Yaşlı bakım köyü, gündüz yaşam merkezi	3. Bölge + BAKA destekleri

2.1.7. Beklenen Etkiler ve Sonuç

- Yerel ürünlerden katma değerli ürünler üretilerek iç ve dış pazarlarda rekabet artar.
- İstihdam artışı sağlanır, kadın ve genç iş gücünün sektöre katılımı desteklenir.
- Atık yönetimi ve döngüsel ekonomi uygulamaları yaygınlaşır.
- Gül ve aromatik bitkilerde Isparta markalaşması güçlenir.
- Geriatri yatırımlarıyla yaşlı nüfusun sosyal güvenliği artar.

2.1.8. Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler

Isparta'daki yatırım ortamının güçlenmesi, yalnızca merkezi teşviklerle değil; aynı zamanda bölgesel, sektörel ve doğa ve çevre için destek sağlayan kurumların sunduğu finansal ve teknik imkânlarla da mümkündür. Aşağıdaki tabloda, yatırımcıların ilçe ölçeğinde yararlanabileceği başlıca kurumlar ve bu kurumların sunduğu temel destek türleri özetlenmiştir. Bu liste hem kamu yatırımlarını yönlendiren aktörler hem de girişimcileri doğrudan destekleyen kuruluşlar açısından rehber niteliğindedir.

Tablo 3. Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler Tablosu

Kurum	Destek Türü
BAKA	Fizibilite, güdümlü proje, teknik destek
KOSGEB	Girişimcilik, AR-GE, üretim yatırımı
IPARD (TKDK)	Gıda işleme, tarım ve kırsal kalkınma projeleri
Tarım ve Orman İl Müdürlüğü	Tıbbi aromatik bitki ve meyve destekleri
Orkøy / Tarım Kredi	Kooperatif destekleri, çiftçi finansmanı
SGK / Vergi Daireleri	Yatırım sonrası teşvik uygulamaları

2.1.9. Isparta Merkez – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı).

Sonuçlar:

- Isparta Merkez, **gülcülük, lavanta, karanfil ve meyvecilik** başta olmak üzere birçok tarımsal üründe işlenebilir hammadde potansiyeline sahiptir.
- Süleyman Demirel Üniversitesi ve Teknokent ile **AR-GE ve inovasyon altyapısı** güçlüdür; ancak bu yapı yeterince üretimle entegre olamamıştır.

- Mevcut Organize Sanayi Bölgesi (OSB), yeni yatırım taleplerine yanıt verebilmekte; **ikinci OSB genişleme çalışmaları** da devam etmektedir.
- Bölge teşvikleri ile **%50 yatırım katkısı, vergi indirimi, faiz ve SGK prim destekleri** gibi avantajlardan yararlanılmaktadır.
- Kent içi ve dışı trafik, lojistik altyapı, işgücü arz-talep dengesizlikleri ve kırsal alanların merkezle entegrasyon eksikliği bazı yapısal zorluklar oluşturabilir.

Öneriler:

- **Gül ve lavanta yağı üretimi**, ulusal ve uluslararası pazara yönelik katma değerli kozmetik ürünlerle çeşitlendirilerek, merkezdeki sanayi altyapısına entegre edilmelidir. Bunun için Gül ve Kozmetik vadisi yarım kalan projeleri bir an önce hayata geçirilmelidir.
- Tarım-sanayi bütünleşmesini sağlayacak **meyve atıklarından üretim yapan işleme tesisleri** (sirke, posadan biyogaz, kurutma tesisleri vb.) kurulmalı, BAKA ve IPARD hibelerinden faydalanılmalıdır.
- **Yaşlı ve sağlık turizmine yönelik rehabilitasyon merkezleri**, için pilot uygulamalar merkezde başlatılabilir.
- Süleyman Demirel Üniversitesi bünyesindeki **teknopark, tarım teknolojileri ve biyoteknoloji kuluçka merkezleri**, girişimcilere açılarak üniversite-sanayi iş birliği derinleştirilebilir.
- Kadın ve genç girişimciliğini desteklemek amacıyla KOSGEB, BAKA ve belediye iş birliğiyle **İnovasyon/yeni bir ürün geliştirme ve Girişimcilik Destek Merkezi** kurulmalıdır.
- Isparta'nın tarım ve doğa temelli markalaşmasını destekleyecek **yeni ürün hikayeleri ve coğrafi işaretler** (ör. Isparta Gül Kozmetiği, Elma Sirkesi, Lavanta Esansı, vb.) tanıtım politikalarına entegre edilmelidir.
- Isparta Merkez hem geleneksel üretim gücünü hem de teknolojik dönüşüm potansiyelini birleştirebilecek altyapıya sahiptir. 2025 Yerel Kalkınma Hamlesi çerçevesinde 3. Bölge teşviklerinin etkili kullanımıyla, Isparta Merkez sürdürülebilir kalkınma açısından **bölgesel bir çekim merkezi** olma yolunda ilerleyebilir.

EĞİRDİR

3. YATIRIM TEŞVİK

FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

2.2. EĞİRDİR İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.2.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Eğirdir, Isparta'nın doğusunda, Eğirdir Gölü kıyısında yer alan turistik, tarımsal ve doğal kaynaklarıyla öne çıkan bir ilçedir. İl merkezine 35 km uzaklıktadır. Eğirdir Gölü, Türkiye'nin dördüncü büyük gölüdür. Tarım, su ürünleri, doğa turizmi ve eğitim (Eğirdir MYO, Dağ Komando Okulu) ile öne çıkar. Antalya'ya açılan önemli güzergâhlar üzerindedir.

2.2.2. Mevcut Ekonomik Durum

Eğirdir ekonomisi elma üretimi, meyve bahçeleri, tarım, balıkçılık, turizm ve küçük ölçekli sanayiye dayalıdır. Elma üretimi ve elmaya dayalı işleme tesisleri ilçenin tarım- sanayi temelini oluşturur. Eğitim ve askeri personelin varlığı, hizmet sektörünü canlandırmaktadır. Göl çevresinde yazlık ve pansiyonculuk gelişmiştir.

2.2.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Elma, kiraz, şeftali, ceviz gibi meyve üretimi yüksektir. Tarımda seracılık yaygınlaşmaktadır.

Sanayi: Tarıma dayalı işleme tesisleri, meyve suyu, kurutulmuş meyve, soğuk hava deposu yatırımlarına açıktır.

Turizm: Göl turizmi, doğa sporları (yürüyüş, kamp), bisiklet ve su sporları; Kovada Gölü Milli Parkı ve Can Ada turizmi ile potansiyel artmaktadır.

Su Ürünleri: Eğirdir Gölü'nde su ürünleri çeşitliliği alabalık ve sazanın yanı sıra **kerevit ve levrek** gibi türleri de kapsar. Tatlı su balıkçılığı (sazan, levrek), balık işleme ve paketleme tesisleri için olanaklıdır.

2.2.4. Teşvik Durumu: Eğirdir İlçesi 3.Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025)

Eğirdir ilçesi, 2012 yılında 2. Teşvik Bölgesi kapsamında desteklenmekteyken, 2025 itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu değişim, ilçenin ekonomik yapısı, yatırım öncelikleri ve bölgesel kalkınma hedefleri doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi anlamına gelmektedir. Aşağıdaki

tablo, 2. ve 3. bölge teşvikleri arasındaki farkları Eğirdir özelinde karşılaştırmalı olarak sunmakta ve 2025 yılı itibarıyla yatırımcılara sağlanan avantajları ortaya koymaktadır. .

Tablo 4. Eğırdir 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması (2025)

Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteğı (2012)	3. Bölge Desteğı (Eğırdir Uygulaması-2025)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%55	%60
Yatırıma Katkı Oranı	%15	%25
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğı	3 yıl	5 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteğı	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteğı (İşçi Payı)	Yok	Yok
Faiz veya Kar Payı Desteğı	Yok	Var (Azami 3 puan TL / 1 puan döviz – OSB yatırımlarına)
Enerji Desteğı	Yok	Yok
Yatırım Kredisi / KGF Teminatı	Sınırlı Erişim	KGF (Kredi Garanti Fonu) Öncelikli Desteklenir

Notlar:

- Eğırdir, **4. alt bölge desteğı kapsamında değildir**, bu nedenle **stopaj ve işçi sigortası primi** desteğı uygulanmaz.
- **Eğırdir Tarıma Dayalı Potansiyel ve Turizm Açılımları** açısından 3. bölge avantajları oldukça değerlidir (örneğin meyve işleme, soğuk hava deposu, Agroturizm yatırımları vb.).

2.2.5. Özgün Fırsatlar

- Eğirdir Gölü çevresinde Agro-turizm köyleri ve ekoturizm yatırımları
- Elma posası ve meyve atıklarından pektin ve toz üretimi
- Tatlı su balıkçılığına dayalı işleme ve ihracat olanakları
- Eğirdir Dağ Komando Okulu'ndan dolayı eğitim, lojistik, spor ve askeri destekli sosyal yatırımlar
- Termal olmayan fakat doğa temelli yaşlı bakım ve sağlıklı yaşam köyü modeli

2.2.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

- Meyve ve atıklardan **pektin, toz, meyve suyu** üretimi
- **Tarım-sanayi entegre tesisleri** (soğuk hava, paketleme)
- **Su ürünleri işleme** ve paketleme
- **Ekolojik turizm** ve kamp-karavan alanları
- **Yaşlı yaşam köyleri**, sağlıklı yaşam temalı konaklama
- **Aromatik bitki yetiştiriciliği** ve distilasyon tesisi
- **Kırsal kalkınma kooperatifleri** destekli küçük işletmeler

2.2.7. Beklenen Etkiler

- Tarım ürünlerinde katma değer artması
- Turizmin mevsimsellikten çıkıp yıl geneline yayılması
- Kırsalda genç girişimciliğin artması
- Göl çevresinde sürdürülebilir koruma bilinci ve çevresel kalkınma
- Kadın istihdamı ve kırsalda sosyal girişimciliğin teşvik edilmesi

2.2.8. Eğirdir İlçesi'nin 3.Bölge Teşvikleri Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

BAKA, KOSGEB, IPARD, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Kredi Kooperatifleri, ORKÖY (kırsal projeler için).

Eğirdir ilçesi, tarım, turizm ve işlenmiş gıda sektörlerinde sahip olduğu potansiyel ile 2025 yılı itibarıyla çeşitli kamu desteklerinden yararlanabilecek durumdadır. Özellikle 3. Teşvik Bölgesi avantajları ile, IPARD, KOSGEB, BAKA ve ORKÖY gibi destek

mekanizmaları, ilçede hem kırsal kalkınmayı hem de KOBİ'lerin gelişimini desteklemeye yöneliktir. Aşağıdaki tablo, Eğirdir’de yatırım yapmayı planlayan girişimciler ve yerel aktörler için 2025 yılı itibarıyla geçerli olan destek kurumlarını, bu kurumların sunduğu destek türlerini ve hedef sektörlere yönelik açıklamaları özetlemektedir.

Tablo 5. Eğirdir İlçesi’nin 3.Bölge Teşvikleri Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (3. Bölge Teşviki)	Bölgesel Teşvik Uygulamaları (Vergi indirimi, SGK prim desteği, faiz/kâr payı desteği vb.)	Sanayi yatırımları, turizm tesisleri, bazı tarım sanayileri	Aktif
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Mali Destek Programları, Teknik Destek, Fizibilite Desteği	Tarım, turizm, kırsal kalkınma, Kooperatifleşme, kadın Girişimciliği	Yıllık Çağrılı/Proje Bazlı
KOSGEB	Girişimcilik Destekleri, Ar-GE, İhracat, Dijitalleşme	KOBİ’ler, girişimciler, teknoloji ve yenilik odaklı projeler	Sürekli / Proje Bazlı
Tarım ve Orman Bakanlığı	Kırsal Kalkınma Yatırımları (KKYDP), Bireysel Sulama, Genç Çiftçi Destekleri	Tarım, hayvancılık, seracılık, işleme-paketleme tesisleri	Çağrı Bazlı
IPARD Programı (Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu-TKDK)	%50-70 Hibe Desteği	Hayvancılık, süt işleme, meyve-sebze işleme, Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi	Başvuru Dönemli
Ziraat Bankası / Tarım Kredi Kooperatifleri	Faiz indirimi / sübvansiyonlu kredi	Tarım ve hayvancılık kredileri	Sürekli / Başvuru Bazlı
TAR-GEL / ORKÖY	Gelir Getirici Proje Desteği, Hayvancılık, mantar üretimi, fide-fidan desteği	Orman köylüleri, kırsal kalkınma projeleri	Çağrıya bağlı / Başvuru Bazlı

TÜBİTAK / TAGEM / DAP / DAKA	Ar-GE ve Yenilik Projeleri	Eğitim, tarım inovasyonu, genç çiftçi, dijital dönüşüm	Proje Bazlı
İŞKUR	İşbaşı Eğitim Programları, Girişimcilik Kursları, İstihdam Teşvikleri	İşverenler, yeni mezunlar, kadınlar, gençler	Sürekli
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Sıfır Atık, Atık Su, Yenilenebilir Enerji Uygulamaları	Atık yönetimi, çevre altyapısı, yeşil enerji projeleri	Proje Bazlı

Notlar:

- Eğirdir ilçesi, **3. bölge teşviklerinden yararlanmaktadır.**
- Özellikle **elma ve meyve üretimi, göl turizmi, balıkçılık, yaşlı bakımı (geriatrik turizm) ve tarımsal işleme yatırımları için KKYDP (Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı-hibe), IPARD, BAKA ve KOSGEB destekleri ön plandadır.**
- **BAKA ve TKDK başvuruları,** her yıl belirli dönemlerde açılır; proje hazırlığı için erken planlama önerilir.
- Eğirdir’in **doğal kaynakları** (Eğirdir Gölü, tarım arazileri) sürdürülebilirlik temelli destek programları için avantaj sağlar.

2.2.9. Eğirdir – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı)

Eğirdir, sahip olduğu tarımsal çeşitlilik, su kaynakları, turizm potansiyeli ve doğal zenginlikleriyle Isparta’nın kırsal kalkınma ve yeşil turizm odaklı gelişiminde öncü bir ilçedir. 2025 yılı itibarıyla **3. Bölge teşviklerinden** yararlanması, ilçede tarıma dayalı sanayi, Agro-turizm, yaşlı bakım hizmetleri ve sürdürülebilir üretim modelleri açısından yatırımcılar için fırsatlar yaratmaktadır.

Sonuçlar:

- Eğirdir, Türkiye’nin en büyük elma üretim merkezlerinden biridir; **soğuk hava deposu, meyve işleme ve kurutma tesisleri** altyapısı gelişmektedir.

- İlçede bulunan **Eğirdir Gölü ve çevresi**, ekoturizm, kırsal turizm, sakin şehir ve doğa sporları için eşsiz bir cazibe sunar.
- Eğirdir Meyvecilik Araştırma Enstitüsü ve **zengin tarım ürün çeşitliliği**, tarımsal AR-GE, fidecilik ve katma değerli ürünler için uygun bir ortam sağlamaktadır.
- İlçede yaşanan nüfus ve genç nüfusun göç eğilimi, iş gücü arzı konusunda gelecekte sorun yaratabilir.
- Eğirdir Garı ve eski demiryolu altyapısı, kültürel miras ve **müze/ziyaretçi merkezi dönüşümü** için değerlendirilebilir.

Öneriler:

- **Elma, armut ve kiraz gibi ürünlerin atıklarının değerlendirilmesi**, meyve cipsi, sirke, marmelat, doğal kozmetik ve etil alkol gibi ürünlerle sanayiye kazandırılmalıdır.
- Eğirdir'in sahip olduğu **göl çevresi ve yayla turizmi**, doğa temelli yaşlı bakımı ve sağlıklı yaşam köyleri için yatırım alanı olarak değerlendirilmelidir.
- **Tıbbi ve aromatik bitki üretimi (lavanta, adaçayı, kekik)** teşvik edilmeli, bunların yağ ve esans üretimi 3. Bölge destekleriyle yerelde yapılmalıdır.
- Eğirdir Meyvecilik Enstitüsü ile özel sektör arasında **tohumculuk, fidecilik ve biyoteknolojik meyve üretimi** konularında iş birlikleri kurulabilir.
- IPARD, ORKÖY ve BAKA destekleri kullanılarak, **kadın kooperatifleri eliyle doğal ürün işleme ve satış noktaları** oluşturulabilir.
- Eğirdir Garı'nın restorasyonu ve "**Göller Yöresi Ulaşım ve Millî Mücadele Müzesi**" ne dönüştürülmesi için kamu-yerel iş birliğiyle proje geliştirilmeli; turizmi destekleyen kültürel altyapı teşvik edilmelidir.
- Eğirdir, doğası, tarımı ve turizmi birleştiren güçlü bir yerel kalkınma vizyonuna sahiptir. 3. Bölge teşvikleri ve mevcut altyapı olanakları sayesinde, **tarım- sanayi-turizm üçgeninde yenilikçi yatırımlarla bölgesel bir model ilçe** hâline gelebilir.

YALVAÇ

3. YATIRIM TEŞVİK

FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

2.3. YALVAÇ İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.3.1. 2.2.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Yalvaç, Isparta'nın kuzeydoğusunda yer alır. Tarihi Pisidia Antiokheia Antik Kenti ile bilinen Yalvaç hem kültürel turizm hem de tarımsal üretim açısından önemli bir merkezdir. Konya ve Afyon illeriyle sınırdaş oluşu, ilçeye bölgesel geçiş avantajı sunar. Karayolu ulaşımı ile güçlü bağlara sahip olması, ürünlerin ve turistlerin bölgeye erişimini kolaylaştırır.

2.3.2. 2.2.2. Mevcut Ekonomik Durum

Yalvaç ekonomisi ağırlıklı olarak tarım, hayvancılık ve küçük ölçekli sanayiye dayalıdır. Özellikle büyük ve küçükbaş hayvancılık (manda ve koyun besiciliği), meyve üretimi (elma, kiraz, kayısı), tahıl ve yem bitkileri önemli yer tutar. Yalvaç'ta el işçiliği, gıda işleme ve yöresel ürünlerde küçük işletmeler gelişmiştir. Yalvaç OSB'nin tamamlanması/canlandırılması, ilçede üretim artışını teşvik edebilir.

2.3.3. 2.2.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Yalvaç'ta tarım genellikle **açık alan tarımı ve meyvecilik** üzerine yoğunlaşır. Öne çıkan ürünler **buğday, arpa, elma, kiraz ve üzumdür. Bağcılık**, üzüm üretimi açısından önemlidir. Ancak **kesme çiçekçilik ve örtü altı sebze üretimi** yaygın yaygınlaştırılabilir. Elma, kiraz, şeker pancarı, buğday, arpa, silajlık mısır gibi ürünlerde verim yüksektir.

Hayvancılık: Manda yetiştiriciliği, Yalvaç'ın coğrafi yapısına uygun olarak yaygınlaşmaktadır. Manda yoğurdu, kaymağı gibi ürünlerle katma değerli üretim mümkündür. Manda sütü üretimi son yıllarda artış göstermektedir.

Sanayi: Yalvaç'ta sanayi, ağırlıklı olarak **gıda işleme (sebze-meyve konservesi, un ve bakliyat), küçük ölçekli imalat ve tarıma dayalı sanayi** üzerine kuruludur. Ayrıca **mermercilik ve taş ocakçılığı** da sınırlı ölçüde mevcuttur. Tarım ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesine dayalı küçük sanayi 3. Bölge teşvikleriyle canlandırılabilir.

Turizm: Pisidia Antiokheia Antik Kenti, Men Tapınağı, St. Paul Yolu, taş evleri ve geleneksel pazarları ile inanç, kültür ve kırsal turizm fırsatları barındırır.

2.3.4. Teşvik Durumu: Yalvaç İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025)

Yalvaç ilçesi, 2012 yılında 2. Teşvik Bölgesi kapsamında sınırlı destek unsurlarından yararlanabilmişken, 2025 itibarıyla 3. Teşvik Bölgesi kapsamına alınarak yatırımcılar açısından daha avantajlı hale gelmiştir. Bu değişim, özellikle vergi indirimi, sigorta primi desteği ve yatırım yeri tahsis gibi kritik unsurlarda sağlanan iyileştirmelerle, ilçede yapılacak yatırımların fizibilitesini artırmaktadır. Aşağıdaki tablo, Yalvaç ilçesi özelinde 2012 yılı ile 2025 yılı teşvik unsurlarının karşılaştırmasını içermekte olup, yatırım planlaması açısından güncel destek yapısını net bir biçimde ortaya koymaktadır.

Tablo 6. Yalvaç 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteği 2012	3. Bölge Desteği
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%55	%60
Yatırıma Katkı Oranı	%15	%25
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	3 yıl (OSB dışı) 5 yıl (OSB içi)	5 yıl (OSB dışı) 6 yıl (OSB içi)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	Yok
Faiz veya Kar Payı Desteği	Yok	Var (3 puan TL / 1 puan döviz Kredilerine-OSB'de)
Yatırım Yeri Tahsis	Sınırlı uygulanır	OSB yatırımlarında daha kolay tahsis
Enerji Desteği	Yok	Yok
Yatırım Kredisi / KGF Teminatı	Sınırlı erişim	KGF destekleri geniş kapsamdadır
OSB'de Kurulu Yatırıma Ek Avantaj	Yok	İlave süre ve katkı oranı artışı

Açıklamalar:

Yalvaç İlçesi, 3. bölge kapsamında olduğu için birçok temel teşvik unsurundan **artırımlı oranlar ve sürelerle** yararlanmaktadır.

Yalvaç OSB veya tarıma dayalı sanayi yatırımları gibi alanlarda yapılacak yatırımlar, özellikle **vergi indirimi ve sigorta primi işveren desteği** açısından daha avantajlıdır.

Yalvaç'taki hayvancılık, meyvecilik, mandacılık, gıda işleme, turizm gibi sektörler, 3. bölge teşvikleriyle desteklenebilir hale gelmiştir.

KOSGEB ve IPARD destekleriyle entegre proje modelleri oluşturulabilir.

Manda Sütü ve Süt Ürünleri İşleme Tesisi: Yalvaç'ta büyüyen manda yetiştiriciliğiyle bağlantılı olarak yoğurt, kaymak, dondurma üretimi yapılabilir.

Pisidia Antiokheia Odaklı Arkeolojik ve Eko-Turizm Gelişimi: Antik kentin restorasyonu ve dijital müzecilikle entegre turizm rotaları oluşturulabilir.

Elma/Kiraz Kurutma ve Paketleme Tesisi: Modern seracılık ve meyve işleme yatırımları desteklenmelidir.

Kadın Kooperatifleri ile Yöresel Ürün Markalaşması: Yalvaç hamursuz, tarhana, süt ürünleri gibi ürünler için yerel markalaşma teşvik edilmelidir.

2.3.5. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

- **Manda Sütü Tabanlı Ürün Tesisleri** (yoğurt, kaymak, dondurma)
- **Antik Kent Temelli Turizm Geliştirme Projeleri**
- **Meyve Atıklarından Pektin/Toz Ürün Üretimi**
- **Geriatrik/Yaşlı Dostu Köy Evleri ve Sağlık Turizmi**
- **Örtü Altı Üretim / Seracılık Modernizasyonu**

2.3.6. Beklenen Sosyo-Ekonomik Etkiler

- Tarımsal üretim zincirlerinin katma değer yaratması
- Kültür turizmi ile istihdamın artması
- Göçün azaltılması ve genç girişimciliğin teşviki
- Yerel ürünlerin ulusal pazarda yer edinmesi
- Kadın ve genç kooperatiflerinin güçlendirilmesi.

2.3.7. Yalvaç İlçesi'nin 3.Bölge Teşviki Kapsamında Yararlanılabilecek Kurum ve Destekleri (2025)

Yalvaç ilçesi, 2025 yılı itibarıyla 3. Teşvik Bölgesi kapsamındadır. Bu kapsamda, yatırımcılara yalnızca bölgesel teşvik unsurları değil, aynı zamanda çeşitli ulusal ve bölgesel kalkınma destek programları da sunulmaktadır. Aşağıdaki tablo, Yalvaç ilçesinde faaliyet göstermeyi planlayan girişimciler ve yatırımcılar için hangi kurumların hangi destek türlerini sunduğunu ve bu desteklerin hangi sektörlere hitap ettiğini özetlemektedir. Tarımdan imalata, turizmden geriatrik hizmetlere kadar uzanan geniş bir yelpazede yatırım yapılabilirliğini kolaylaştıran bu destekler, yerel kalkınmanın hızlandırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Tablo 7. Yalvaç İlçesi'nin 3.Bölge Teşviki Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)

Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (3. Bölge)	Bölgesel Teşvik Sistemi (Vergi indirimi, SGK prim desteği, faiz/kâr payı desteği vb.)	Tarıma dayalı sanayi, hayvancılık, turizm, imalat sanayi	Aktif
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Mali Destek Programları, Teknik Destek, Fizibilite Desteği	Tarımsal sanayi, kırsal turizm, kadın girişimciliği, kooperatif projeleri	Yıllık çağrılı / Proje Bazlı
KOSGEB	Girişimcilik Destekleri, Ar-GE, İhracat, Dijitalleşme	KOBİ'ler, yeni işletmeler, teknoloji ve yenilik odaklı yatırımlar	Sürekli / Proje Bazlı
Tarım ve Orman Bakanlığı	KKYDP (Kırsal Kalkınma), Bireysel Sulama, Genç Çiftçi Destekleri	Manda, büyükbaş hayvancılık, meyve-sebze işleme, örtü altı üretim	Çağrı Bazlı
IPARD (TKDK)	%50-70 Hibe Desteği	Manda yetiştiriciliği, çiftlik çeşitlendirme, süt işleme, kırsal turizm	Dönemsel Başvurular
TÜRSAB / Kültür ve Turizm Bakanlığı	Turizm Yatırım Belgesi, Kültürel Mirasın Korunması, Turizm Gelişim Bölgeleri Teşviki	Pisidia Antik Kenti, Turizm altyapısı, rehberlik, butik otel yatırımları	Başvuruya Bağlı
TAR-GEL / ORKÖY	Gelir Getirici Destekler, Hayvancılık, Fidan-fide, Seracılık	Orman köylüsü yatırımları	Çağrıya Bağlı

Ziraat Bankası / Tarım Kredi Kooperatifleri	Faiz indirimi, uzun vadeli yatırım kredileri	Tarım ve hayvancılık yatırımları	Sürekli/ Başvuru Bazlı
İŞKUR	İşbaşı Eğitim, Girişimcilik Eğitimi, İstihdam Teşvikleri	Genç ve kadın girişimciler, küçük işletmeler	Sürekli
TÜBİTAK/ TAGEM	Ar-GE, İnovasyon, Tarımsal Gelişim Projeleri	Tarım teknolojileri, sürdürülebilirlik, alternatif üretim	Proje Bazlı
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Sıfır Atık, Atık Yönetimi, Enerji Dönüşümü Teşvikleri	Atık meyve dönüşümü, biyogaz, güneş enerjisi	Proje Bazlı

Notlar:

- **Yalvaç, 2025 yılı itibariyle 3. Teşvik Bölgesi'ndedir.**
- **Manda yetiştiriciliği, meyve işleme sanayi, Pisidia Antik Kenti odaklı kültür ve turizm yatırımları, en güçlü yatırım alanları arasında yer almaktadır.**
- **IPARD ve KKYDP programları, Yalvaç'ın kırsal potansiyeli açısından büyük avantaj sunar.**
- **Pisidia Antik Kenti çevresi için “turizm koruma ve gelişim bölgesi” ilanı talebi desteklenirse turizm teşvikleri daha da güçlenecektir.**
- Tarıma dayalı organize ihtisas bölgeleri için ön fizibilite çalışmaları yapılabilir.

2.3.8. Yalvaç'ta Manda Besiciliği, Ekonomik Katkıları ve 3. Bölge Teşvik Avantajları

2.3.8.1. Manda Besiciliğinin Yalvaç'taki Yeri:

Yalvaç ilçesi, Isparta'nın kuzeydoğusunda yer alır ve tarım-hayvancılık temelli ekonomisi ile öne çıkar. İlçenin su kaynakları (özellikle Çayırıcı, Hüyük, Körükler ve Bağkonak çevresi) ve sulak çayır alanları, manda besiciliğine uygun doğal ortamlar sunmaktadır.

Manda Varlığı: TÜİK verilerine göre Yalvaç, Isparta genelinde manda varlığının (491 manda) en yüksek olduğu ilçelerden biridir.

Süt ve Et Verimi: Manda sütünden yoğurt, kaymak ve peynir gibi yerel ürünler üretilmekte; bu ürünler hem iç pazarda hem turistik bölgelerde satılarak katma değer yaratmaktadır.

Kooperatifleşme: Manda üreticilerinin çoğu Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri veya Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği aracılığıyla örgütlenmiştir.

2.3.8.2. Ekonomiye Katkıları:

- Yerel süt işleme tesislerine ham madde sağlar.
- Organik ve geleneksel gıda üretimiyle gastronomi turizmine katkı sunar.
- Genç girişimcilere alternatif geçim kaynağı yaratır.
- Kadın kooperatifleri için işleme, paketleme, markalaşma fırsatları doğurur.

2.3.8.3. Teşviklerden Yararlanma Durumu:

Manda yetiştiriciliği, kırsal kalkınma ve hayvansal üretimde katma değeri yüksek bir alan olarak öne çıkmaktadır. Aşağıdaki tabloda, bu alandaki yatırımlar için sağlanabilecek temel destek unsurları özetlenmiştir.

Manda Yetiştiriciliği Yatırımları Teşvik ve Destekler

2025 yılı itibarıyla manda yetiştiriciliği yatırımları, bölgesel teşvik sistemi, IPARD ve KKYDP hibeleri, Ziraat Bankası düşük faizli kredileri, kalkınma ajansı destekleri ve KOSGEB programlarıyla desteklenmektedir. Bu teşvikler; ahır yapımı, ekipman alımı, süt işleme tesisleri, işletme modernizasyonu ve katma değerli manda sütü ürünlerinin geliştirilmesini kapsamakta, yatırımcıya hem maliyet avantajı hem de pazarlama gücü sağlamaktadır.

Tablo 8. Manda Yetiştiriciliği Yatırımları, yararlanabileceği Teşvik ve Destekler

Destek Unsuru	Açıklama
KDV İstisnası	Manda ahırları ve süt işleme yatırımlarında geçerlidir
Gümrük Vergisi Muafiyeti	İthal makine/ekipman için uygulanır
Vergi İndirimi (%50)	Yatırım tutarına göre indirim uygulanır
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	5 yıl süreyle sağlanabilir
Yatırım Yeri Tahsisi	Kamu arazisi için tahsis mümkündür
Faiz/Kâr Payı Desteği	Tarıma dayalı yatırımlarda geçerlidir

Manda Yetiştiriciliği Kurum Destekleri:

Manda yetiştiriciliği, kırsal kalkınma ve katma değerli üretim açısından önemli bir potansiyele sahiptir. 2025 yılında yatırımcılar; Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, KKYDP, Ziraat Bankası, KOSGEB ve Kalkınma Ajansları gibi kurumların sağladığı teşvik ve desteklerden yararlanarak hem üretim kapasitelerini artırabilir hem de manda sütü ve ürünlerinde pazarlama gücünü geliştirebilirler.

Tablo 9. Manda Yetiştiricilerinin Yararlandığı Kurum Destekler

Destek Kurumu	Uygulanabilir Programlar
BAKA	Süt ürünleri işleme, kooperatif destekleri
KOSGEB	Girişimci mandıra kurulumları
IPARD	101-103: Hayvancılık altyapı modernizasyonu ve işleme tesisi kurulumları
TARIM ORKÖY	Damızlık manda alımı ve yem destekleri
TARIM ve ORMAN BAKANLIĞI	Hayvan hastalıklarıyla mücadele, soy kütüğü desteği

İlave Fırsatlar:

- IPARD destekleri (manda sütü işleme, çiftlik kurulumu vb.)
- Coğrafi işaretli ürün olarak "Yalvaç Manda Yoğurdu" markalaştırması

2.3.9. Pisidia Antiokheia Odaklı Turizm Yatırımı

Pisidia Antiokheia Odaklı Arkeolojik ve Eko-Turizm Gelişimi: Antik kentin restorasyonu ve dijital müzecilikle entegre turizm rotaları oluşturulabilir

Yatırım Konusu:

- Ören yeri ziyaretçi karşılama merkezi,
- Tematik butik otel / konaklama tesisi,
- Doğa yürüyüşü rotaları / tanıtım materyalleri Yöresel ürün pazarı.

2.3.9.1. Pisidia Antiokheia Yararlanabileceği 3. Bölge Teşvik

Unsurları

Tarihî ve kültürel turizm potansiyeli taşıyan Pisidia Antiokheia alanı, 3. Bölge kapsamında çeşitli yatırım teşviklerinden yararlanabilmektedir. Aşağıdaki tablo, Yalvaç ilçesi özelinde uygulanabilir temel teşvik unsurlarını özetlemektedir.

Tablo 10. Pisidia Antiokheia Yararlanabileceği 3. Bölge Teşvik Unsurları Tablosu

Teşvik unsuru	
KDV İstisnası	Tesis inşası ve ekipman alımında
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Turizm ekipmanları için
Vergi İndirimi	%60 indirim, %25 katkı oranı
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	OSB dışında 5 yıl uygulanır
Teşvik unsuru	Uygulama (Yalvaç / 3. Bölge)
Faiz/Kar Payı Desteği	TL kredilerde 3 puan faiz desteği
Yatırım Yeri Tahsisi	Hazine arazisi veya kamulaştırılmış alanda
Turizm Bakanlığı Proje Onayı	Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilanı önerisi

İlave Fırsatlar:

- **Kültür Rotaları Destek Programı** (BAKA üzerinden)
- **UNESCO Geçici Liste Süreci** ile ulusal prestij artışı
- **Yerel kalkınma odaklı AB projeleri**

2.3.10. Yalvaç – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı)

Yalvaç, tarihi mirası, verimli tarım alanları ve gelişmekte olan sanayi altyapısıyla Isparta'nın stratejik ilçelerindendir. Özellikle Pisidia Antiokheia Antik Kenti sayesinde kültür turizmi potansiyeli taşırken, tarımsal üretim kapasitesi, gıda işleme ve ahşap sanayi gibi alanlarda yatırım için güçlü temellere sahiptir. 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden yararlanan Yalvaç, turizm, tarım-sanayi, gıda işleme ve el sanatları yatırımları açısından desteklenmesi gereken öncelikli ilçelerdendir.

Sonuçlar:

- İlçede elma, kiraz ve diğer meyvelerin üretimi yaygındır; ancak soğuk hava deposu ve işleme tesisleri sınırlıdır.
- Pisidia Antiokheia gibi önemli bir kültürel mirasa sahip olmasına rağmen bu varlık, turizm açısından yeterince değerlendirilmemektedir.
- Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi (YOSB), gelişme potansiyeli taşımakla birlikte yapım süreci hızlandırılabilirse Yalvaç ekonomisi güç kazanabilir.
- İlçede el sanatları, ahşap oymacılığı, halıcılık gibi geleneksel sektörler yaşatılmaktadır ancak pazar erişimi kısıtlıdır.
- Gıda sektöründe bazı yatırımlar mevcut olsa da katma değerli ürün üretimi sınırlıdır.

Öneriler:

- Elma, kiraz, kayısı gibi meyvelerin soğuk zincir altyapısı kurulmalı, meyve suyu, reçel, kurutulmuş ürün gibi işleme yatırımları teşvik edilmelidir.
- Yalvaç OSB, özellikle tarıma dayalı sanayi, ambalaj, ahşap işleme ve gıda teknolojileri yatırımları için aktif şekilde planlanmalı ve yatırımcılara sunulmalıdır.

- Pisidia Antiokheia ve çevresinde turizm altyapısı (butik oteller, yöresel ürün satış alanları, kültür rotaları) geliştirilerek turizm ekonomisi oluşturulmalıdır. (Tarihi ve arkeolojik alanlara dayalı turizm yatırımları).
- Yalvaç keçeciliği, oymacılık ve dokuma gibi geleneksel zanaatlar, tasarım ve pazarlama desteğiyle yeniden canlandırılmalı; dijital pazarlama platformlarıyla buluşturulmalıdır.
- Genç girişimciler ve kadın kooperatifleri, IPARD, KOSGEB, BAKA destekleriyle gıda ve el sanatları alanlarında teşvik edilmelidir.
- İlçeye özgü ürünlerin coğrafi işaretleme süreci hızlandırılmalı ve bu ürünlerin markalaşmasına yönelik danışmanlık ve teşvikler sağlanmalıdır.

Sonuç olarak, Yalvaç'ın yerel kalkınma potansiyeli, kültür turizmi, meyve işleme sanayisi ve geleneksel el sanatları alanlarında bütüncül desteklerle harekete geçirilmelidir.

3. Bölge teşvikleriyle desteklenen bu dönüşüm, bölgeye yeni istihdam ve gelir alanları yaratacaktır. Yalvaç, hem tarım-sanayi hem de kültür turizmi odaklı yatırımlar için 3. Bölge teşvikleriyle avantajlı konumda. Özellikle Tarım ve hayvancılıkla entegre gıda üretimi, kapsamında öncelikli desteklenebilir yatırım alanları olarak öne çıkmaktadır.

GÖNEN

3. YATIRIM TEŞVİK

FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

2.4. GÖNEN İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTESİ (2025)

2.4.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Gönen, Isparta'nın güneybatısında, tarım potansiyeli yüksek ve ulaşımı kolay bir konumda yer alır. İl merkezine yakınlığı ve Eğirdir Gölü'ne komşu konumu nedeniyle hem tarımsal faaliyetler hem de kırsal turizm açısından avantajlıdır. Göller Yöresi içinde bulunması, doğa turizmi, tarım ve organik üretim açısından stratejik bir alan haline getirir.

2.4.2. Mevcut Ekonomik Durum

İlçe ekonomisi ağırlıklı olarak gül, elma, kiraz ve mevsimlik tarım ürünlerine dayalıdır. Hayvancılık sınırlı ölçekte yapılmakta; sanayi ise küçük ölçekli tarımsal işleme tesisleri ile sınırlıdır. İşgücü genç ve orta yaş ağırlıklıdır, iş gücünün tarımda mevsimsel hareketliliği yüksektir. Kırsal alanlarda göç sorunu sınırlı düzeyde devam etmektedir.

2.4.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Elma, kiraz, ceviz ve baklagiller ön plana çıkar. Örtü altı üretim sınırlı, ancak gelişime açıktır.

Sanayi: Meyve suyu, reçel, kurutulmuş meyve gibi işlenmiş ürünler için küçük ve orta ölçekli tesis yatırımları yapılabilir.

Turizm: Gönen ilçesi, sakin doğası ve verimli tarım alanlarıyla kırsal turizm potansiyeli taşır. İlçe, özellikle Gülcülük, kiraz ve elma bahçeleri ile bahar aylarında görsel bir şölen sunar. Yöresel ürünler ve doğa yürüyüşleri, ziyaretçilere huzurlu bir kırsal tatil deneyimi sağlayabilir. Gönen Göletleri çevresinde ekolojik kırsal turizm, agro-turizm ve bisiklet rotaları potansiyeli mevcuttur. Gönen Göletleri ve çevresi doğa severler için değerlendirilebilir.

2.4.4. Teşvik Durumu: Gönen İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025)

Gönen ilçesi, 2012 yılında 2. teşvik bölgesi kapsamında sınırlı yatırım desteklerinden yararlanırken, 2025 itibarıyla 3. bölge statüsüne kavuşmasıyla birlikte çok daha avantajlı bir teşvik sistemine dahil olmuştur. Yeni durumda, yatırımcılar için **vergi indirimi oranları artırılmış, SGK prim destek süreleri uzatılmış, faiz ve yatırım yeri**

tahsisi gibi ilave unsurlar sisteme dâhil edilmiştir. Özellikle tarım ve gıda işleme, tıbbi aromatik bitkiler, kompost üretimi gibi öncelikli sektörlerde faaliyet gösterecek yatırımcılar için 3. bölge desteği ciddi bir maliyet avantajı sağlamaktadır. Bu değişim, Gönen'in kırsal kalkınma potansiyelini değerlendirmek isteyen girişimciler için önemli bir fırsat penceresi yaratmaktadır.

2.4.5. Gönen ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Aşağıdaki tablo, Gönen ilçesinin 2012 yılında 2. Bölge kapsamında aldığı teşviklerle, 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge statüsünde yararlandığı güncel destek unsurlarını karşılaştırmalı olarak sunmakta; değişen teşvik düzeylerinin yatırım ortamına etkisini özetlemektedir.

Tablo 11. Gönen ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteği (2012)	3. Bölge Desteği (Gönen Uygulaması 2025)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%55	%60
Yatırıma Katkı Oranı	%15	%25
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	3 yıl (OSB dışı) 5 yıl (OSB içi)	5 yıl (OSB dışı) 6 yıl (OSB içi)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	Yok
Faiz veya Kar Payı Desteği	Yok	Var (Azami 3 puan TL / 1 puan döviz – OSB yatırımlarına)
Yatırım Yeri Tahsisi	Sınırlı uygulanır	OSB veya kamu arazilerinden tahsis mümkün
Enerji Desteği	Yok	Yok
Yatırım Kredisi / KGF Teminatı	Öncelikli değil	Kredi Garanti Fonu, garantili kredi erişimi daha kolay
OSB'de Kurulu Yatırıma Ek Avantaj	Yok	İlave katkı oranı + vergi indirimi süresi uzatımı

Açıklamalar ve Değerlendirme:

- Gönen İlçesi, tarım-sanayi yatırımları, gıda işleme, soğuk hava deposu, kooperatif yatırımları, aromatik bitki işleme gibi sektörlerde 3. bölge teşviklerinden etkin şekilde yararlanabilir.
- Faiz desteği ve OSB içi yatırımlar için süre uzatımı, küçük ölçekli yatırımcılar için ciddi maliyet avantajı sunmaktadır.
- **IPARD** programı Gönen’de de uygulanabilir durumda olup, 3. bölge teşvikleriyle kombine edilebilir.

2.4.6. Gönen’de Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

- **Katma Değerli Meyve Ürünleri Üretimi (toz, pektin, sirke) Kadın**
- **Kooperatifleriyle Gıda İşleme ve Paketleme**
- **Organik ve İyi Tarım Sertifikalı Meyvecilik**
- **Kırsal Turizm- Bungalov, Kamp ve Karavan Park Projeleri**
- **IPARD kapsamında Soğuk Hava Deposu ve Seracılık Yatırımları**

2.4.7. Beklenen Etkiler

- İlçedeki tarım ürünlerinin yerinde işlenmesiyle katma değer artışı
- Genç nüfusa iş ve girişim imkânı
- Kadın girişimciliğinin artması
- Tarım turizmiyle ilçe ekonomisinin çeşitlenmesi
- Mevsimlik göçün azalması ve yerleşik nüfusun artması

2.4.8. 2.3.8. Gönen İlçesinin 3.Bölge Teşviklerinden

Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

Gönen ilçesi, 2025 yılı itibarıyla Türkiye'nin 3. teşvik bölgesinde yer almakta olup, bu kapsamda birçok kamu kurumu ve kalkınma programı tarafından sunulan çeşitli yatırım desteklerinden yararlanabilmektedir. Aşağıda sunulan tablo, Gönen’de yatırım yapmayı düşünen girişimciler için mevcut destek mekanizmalarını özetlemektedir. Tarım, gıda, kozmetik, geriatrik turizm ve atık değerlendirme gibi öncelikli sektörlerde faaliyet göstermeyi hedefleyen yatırımcılar için bu destekler hem finansal yükü azaltmakta hem

de yatırım sürecini hızlandırmaktadır. Tablo, Gönen'in kalkınma önceliklerine uygun kurumları, program türlerini ve destek alanlarını sistematik bir şekilde ortaya koyarak, yatırımcılara stratejik bir yol haritası sunmayı amaçlamaktadır.

Tablo 12. Gönen İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) Tablosu

Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (3. Bölge)	Bölgesel Teşvik Sistemi (Vergi indirimi, SGK prim desteği, faiz/kâr payı desteği)	Küçük ölçekli sanayi, tarımsal işleme, turizm tesisleri	Aktif
KOSGEB	Girişimcilik Destekleri, KOBİ Finansmanı, Ar-GE ve İnovasyon	Yeni işletmeler, dijital dönüşüm, imalat, iş geliştirme	Sürekli / Proje Bazlı
Tarım ve Orman Bakanlığı	KKYDP (Kırsal Kalkınma), Sulama Hibeleri, Bireysel Sulama Sistemleri, Genç Çiftçi Programı	Meyvecilik, seracılık, süt sığırcılığı, soğuk hava deposu yatırımları	Çağrı Bazlı
IPARD (TKDK)	%50-70 Hibe Desteği	Hayvancılık, meyve/sebze işleme, çiftlik faaliyetleri, kırsal turizm	Dönemsel Başvurular
TAR-GEL / ORKÖY	Gelir Getirici Projeler, Hayvancılık, Arıcılık, Mantarcılık, Seracılık	Orman köyleri ve kırsal kesimlerde yaşayan çiftçiler	Çağrıya Bağlı
Ziraat Bankası / Tarım Kredi Kooperatifleri	Faiz indirimli tarım ve hayvancılık kredileri	Küçük ölçekli işletmeler, modernizasyon projeleri	Sürekli / Başvuru Bazlı
İŞKUR	İşbaşı Eğitim Programları, Kadın ve Genç Girişimci Desteği	İstihdam teşvikleri, mesleki beceri geliştirme	Sürekli
TÜBİTAK / TAGEM	Ar-GE ve Tarım İnovasyon Projeleri	Tarımda dijitalleşme, sürdürülebilir uygulamalar	Proje Bazlı
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Sıfır Atık, Yenilenebilir Enerji, Atık Dönüşüm Teşvikleri	Soğuk hava deposu, atık yönetimi, biyogaz üretimi	Proje Bazlı

Notlar:

Gönen ilçesi 2025 yılında 3. Bölge teşviklerinden yararlanmaktadır.

İlçede elma, kiraz, vişne, üzüm gibi meyve üretimi yoğun olduğu için soğuk hava deposu, meyve işleme tesisi, kurutma ve ambalajlama yatırımları ön plana çıkmaktadır.

Seracılık, küçükbaş/büyükbaş hayvancılık ve balık üretimi, desteklenecek tarımsal faaliyetler arasında yer alır.

Kadın kooperatifleri, organik üretim, küçük tarım makineleri ve fide üretimi projeleri için BAKA ve IPARD programları oldukça uygundur.

Gönen'in doğal kaynakları ve konumu, **kırsal turizm** (yayla evi, agro-turizm) yatırımları için fırsat sunmaktadır.

2.4.9. Gönen – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı)

Gönen, Isparta'nın tarımsal üretimle öne çıkan ancak düşük nüfusu ve sınırlı sanayi altyapısı nedeniyle yatırım açısından henüz yeterince değerlendirilememiş ilçelerinden biridir. 2025 itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden yararlanan Gönen, özellikle tarıma dayalı küçük ölçekli sanayi, bitkisel üretim, kooperatifçilik ve kırsal turizm yatırımları açısından önemli potansiyeller taşımaktadır.

Sonuçlar:

İlçe, **elma, erik ve kiraz gibi meyvelerde** üretim kapasitesine sahiptir; bu ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması konusunda altyapı ihtiyacı mevcuttur.

Gönen ilçesi, gül üretiminde önemli bir merkez olup özellikle **yağlık gül (Rosa damascena)** yetiştiriciliği yapılmaktadır. İlçenin uygun iklimi ve verimli toprakları, yüksek kaliteli gül çiçeklerinin elde edilmesini sağlar. Burada üretilen güller, başta gül yağı ve gül suyu olmak üzere kozmetik ve aromaterapi ürünlerinin hammaddesi olarak değerlendirilir. Gönen'de **lavanta üretimi** ve alternatif tıbbi-aromatik bitkilere yönelik artmaktadır; ancak katma değerli ürün üretimi sınırlıdır.

Küçükbaş hayvancılık ve arıcılık yaygın olmakla birlikte, bu sektörlerde entegre üretim zinciri zayıftır.

Gönen'in coğrafi konumu, Eğirdir ve Isparta merkez ile olan yakınlığı nedeniyle **lojistik avantaj** sağlamaktadır.

İlçede **kırsal yaşamın korunması ve göçün önlenmesi** için yerelde istihdam yaratacak projelere ihtiyaç vardır.

Öneriler:

- **Meyve kurutma, reçel, marmelat, meyve sirkesi ve meyve suyu üretimi** için mikro tesislerin kurulması desteklenmelidir.
- Lavanta, kekik ve adaçayı gibi bitkilerden elde edilen yağ, sabun, krem gibi **kozmetik ürünler için kadın kooperatifleri** eliyle üretim ve pazarlama zinciri kurulmalıdır.
- **Küçükbaş hayvancılık** (keçi, koyun) desteklenmeli, süt işleme, peynir üretimi ve et ürünleri için küçük entegre tesis yatırımları teşvik edilmelidir.
- ORKÖY ve IPARD gibi destekler kullanılarak **arıcılık, lavanta balı ve doğal ürün pazarlaması** için girişimcilik desteklenmelidir.
- **Kırsal turizm** (Gül ve lavanta bahçeleri, yöresel mutfak, doğa yürüyüşleri) temelli pansiyonculuk ve ziyaretçi deneyimi merkezleri teşvik kapsamına alınmalıdır.
- Gönen'in genç nüfusu için **tarımda dijitalleşme ve girişimcilik eğitimleri** (BAKA destekli) organize edilmeli, dönüşüm desteklenmelidir.
- Gönen, küçük ama verimli tarım arazileri, tıbbi-aromatik bitki varlığı ve girişimci potansiyeli ile yerel kalkınmanın kırsal temelli öncü örneklerinden biri olmaya adaydır. 3. Bölge teşvikleri, Gönen'de **kooperatifçilik ve tarım-sanayi entegrasyonu** yoluyla üretim ve istihdamı artırmak için stratejik fırsatlar sunmaktadır.

ULUBORLU

3. YATIRIM TEŞVİK

FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

2.5. ULUBORLU İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.5.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Uluborlu ilçesi, Isparta ilinin kuzeybatısında yer almakta olup, Isparta – Afyonkarahisar karayolu güzergâhı üzerinde dolaylı bir konuma sahiptir., yaklaşık 6.300 nüfuslu bir kiraz ve elma üretim merkezidir. Rakımı 1.360 m olup, nazik iklim ve yüksek tarımsal verim açısından avantaj sağlar. Uluborlu’nun merkezliği ve yola erişimi, ürünlerin pazara ulaşımını kolaylaştırır.

2.5.2. Mevcut Ekonomik Durum

Kiraz, elma, armut ve kayısı başta, patates ve kuru baklagil üretimi öne çıkar. İlçede Meyve konservesi yapan küçük işletmeler bulunur. Genellikle aile işletmeciliği ve kooperatiflerle yürütülen tarım faaliyetleri mevcuttur. Genç nüfus göçü hafif seyreder.

2.5.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Uluborlu ilçesi, Isparta’nın tarımsal üretim merkezlerinden olup; Türkiye’nin en kaliteli kirazlarının yetiştiği merkezlerden biridir. İhracata uygun, sert ve dayanıklı kiraz çeşitleriyle ünlüdür. İlçenin marka değeri sayılır. Eğirdir ve Gelendost gibi ilçelerle birlikte elma üretimi de önemlidir. Soğuk hava depoları ve paketleme tesisleri bulunur. **Üzüm (Bağcılık)** üretimi yapılmaktadır. Özellikle küçük aile işletmeleri ve yerel tüketimde etkilidir. **Erik ve kayısı** Daha sınırlı olmakla birlikte meyve çeşitliliğini artırmaktadır.

Sanayi: Uluborlu’da tarımsal ürünlerin işlenmesine yönelik küçük ve orta ölçekli işletmeler dikkat çeker. Öne çıkan sanayi yapısı: Meyve İşleme ve Soğuk Hava Depoları. Gıda Sanayi (Kuruyemiş, Reçel, Meyve Ürünleri). Tarım Makine ve Ekipman Atölyeleri. Tarıma dayalı ilçelerde olduğu gibi, küçük sanayi sitesinde traktör tamiri, sulama sistemleri, ekipman bakım-onarımı yapan işletmeler vardır.

Turizm: İlçe, tarihi Uluborlu Kalesi, Osmanlı dönemi camileri ve geleneksel dokuma kültürü ile ziyaretçilere otantik bir deneyim sunar. Doğa ile iç içe konumu sayesinde trekking (uzun süreli yürüyüş etkinlikleri), fotoğrafçılık ve kırsal turizm için de cazip bir destinasyondur.

2.5.4. Teşvik Durumu: Uluborlu İlçesine 3. Bölge Teşviklerinin Somut Yansımaları (2025)

Uluborlu ilçesi, 2012 yılında yürürlükte olan yatırım teşvik sistemi kapsamında 2. Bölge olarak sınıflandırılmıştır. 2025 itibarıyla Isparta ilinin tamamıyla birlikte 3. Bölge statüsüne geçmesi, Uluborlu için önemli bir fırsat yaratmıştır. Bu yeni teşvik düzeyi, ilçede yapılacak yatırımların daha cazip hale gelmesini sağlamış; vergi indirimi, SGK primi desteği ve yatırım yeri tahsisi gibi unsurlarda artan oranlarla destek alabilme imkânı sunmuştur.

Aşağıdaki karşılaştırmalı tablo, 2012 yılına kıyasla 2025 yılında Uluborlu'da uygulanacak teşviklerin kapsam ve avantajlarını özetlemekte olup, ilçeye özgü potansiyel yatırımlar açısından karar vericilere yol gösterici niteliktedir.

Tablo 13. Uluborlu İlçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteği (2012)	3. Bölge Desteği (Uluborlu Uygulaması – 2025)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi	%20 yatırıma katkı, %40 vergi indirimi oranı	%25 yatırıma katkı, %50 vergi indirimi oranı
SGK İşveren Hissesi Desteği	3 yıl (OSB dışı), 5 yıl (OSB içi)	5 yıl (OSB dışı), 7 yıl (OSB içi)
Faiz veya Kâr Payı Desteği	Yok	3 puan TL / 1 puan döviz kredisi (belirli sektörlerde)
Yatırım Yeri Tahsisi	Var (sınırlı)	Var (öncelikli ve daha esnek koşullarda)
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği	Yok	Yok
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Bölgesel Öncelikli Sektör Desteği	Kısıtlı alanlarda	Gıda işleme, kozmetik, atık değerlendirme gibi alanlarda uygulanabilir
Stratejik Yatırım Desteği	Yok	Var (bölgesel eşiklerin altında kalmamak kaydıyla)

Bu tablo, Uluborlu’da yatırım ortamının geçmişe göre daha cazip hale geldiğini ve özellikle vergi indirimi ile SGK destekleri başta olmak üzere önemli avantajlar içerdiğini göstermektedir. İlçe, 2025 itibarıyla 3. bölge statüsünden aldığı desteklerle, tarım-sanayi entegrasyonu, kozmetik ürün üretimi ve meyve işleme yatırımları için güçlü bir cazibe merkezi haline gelmektedir.

2.5.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

Kiraz, elma, Kayısı Kurutma ve Paketleme Tesisi

Elma Aromalı Ürünler: meyve suyu, elma cips, elma likörü, sirke gibi katma değerli üretim.

Soğuk Hava Depolama & Soğuk Zincir Yatırımı

Kırsal ve Eko-Turizm: Doğa ile iç içe konumu sayesinde, fotoğrafçılık ve kırsal turizm için de cazip bir turizm ilçesidir.

Kadın Kooperatifleriyle Geleneksel Gıda Üretimi (reçel, pestil, pekmez)

2.5.6. Uluborlu İçin Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

Uluborlu ilçesi, tarımsal üretim kabiliyeti, coğrafi konumu ve küçük ölçekli sanayi altyapısıyla belirli alanlarda öne çıkan potansiyellere sahiptir. 2025 yılı teşvik sistemiyle birlikte ilçeye yönelik stratejik yatırım fırsatları da çeşitlenmiştir. Bu tablo, Uluborlu’nun yerel kaynakları, mevcut üretim desenleri ve bölgesel kalkınma hedefleri doğrultusunda belirlenmiş öncelikli yatırım alanlarını sunmaktadır. Her bir öneri, ilçenin ekonomik yapısını güçlendirmeye, istihdam yaratmaya ve katma değerli üretimi artırmaya yönelik planlama esaslarına dayanmaktadır. Tablo, yatırımcılara yön vermek ve yerel kalkınma aktörlerine stratejik planlama desteği sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Tablo 14. Uluborlu Önerilen Stratejik Yatırım Alanları Tablosu

Yatırım	Açıklama
1. Kurutma & Paketleme Tesisi	Elma cips, kurutulmuş meyve gibi değerli ürünlerle iş hacmi artırılabilir.
2. Soğuk Hava Deposu	Uzun süreli depolama, pazarlama esnekliği sağlar. IPARD ile desteklenebilir.
3. Elma Yan Ürünleri	Sirke, meyve suyu, likör, pektin gibi katma değeri yüksek üretimler.
4. Eko-Turizm Altyapısı	İleydağı ve Uluborlu göleti çevresine yürüyüş, kamp alanları; kırsal turizm geliştirilmelidir.

2.5.7. Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer

İstihdam: Tesisler faaliyete geçtikçe 30–50 kişilik doğrudan istihdam sağlanabilir; yan sanayi ve lojistik dahilinde ek 50–70 kişi daha istihdam yaratılabilir.

Katma Değer: Elma ürünlerinde katma değer %50–100 arasında artabilir.

Soğuk zincir tesisleri ürün kaybını %15–20 azaltabilir.

Sosyal Etki: Kırsal genç nüfusun istihdamı, kadın kooperatiflerinin güçlenmesi, tarımsal üretimin ekonomik canlılığı ve marka değeri yükselir.

2.5.8. Uluborlu İlçesinin Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

Uluborlu ilçesi, 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge yatırım teşviklerinden yararlanma hakkına sahip olup, çeşitli kurum ve programlar aracılığıyla yatırımcılara çok sayıda finansal ve teknik destek imkânı sunmaktadır. Bu tablo, Uluborlu’da faaliyet göstermeyi planlayan girişimciler, üreticiler ve yatırımcılar için ilgili kurumların sunduğu destek türlerini, hedef sektörleri ve mevcut destek durumlarını özetlemektedir. Yerel ve ulusal düzeydeki destek mekanizmalarının bilinmesi, yatırım kararlarının daha sağlıklı alınmasını ve teşviklerden azami düzeyde yararlanılmasını sağlamaktadır. Tablo, özellikle tarım, gıda, kozmetik, sanayi ve turizm gibi ilçede gelişime açık sektörlerde yönlendirici bir kaynak olarak tasarlanmıştır.

Tablo 15. Uluborlu İlçesinin Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (3. Bölge)	Bölgesel Teşvik Sistemi (Vergi indirimi, SGK primi, faiz/kâr payı desteği)	Tarıma dayalı sanayi, soğuk hava deposu, meyve işleme, kırsal turizm yatırımları	Aktif
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Mali Destek, Fizibilite, Teknik Destek	Tarım ürünlerinin katma değerli hale getirilmesi, kadın girişimciliği, kooperatifçilik	Yıllık Çağrılı / Proje Bazlı
KOSGEB	Girişimcilik Destekleri, İşletme Geliştirme, Ar-GE ve İnovasyon	Meyve işleme KOBİ'leri, ambalajlama, yerel ürün markalaşması	Sürekli / Proje Bazlı
Tarım ve Orman Bakanlığı	KKYDP, Bireysel Sulama Hibeleri, Genç Çiftçi Destekleri	Kiraz üretimi, ceviz, örtü altı üretim, meyve kurutma ve paketleme yatırımları	Çağrı Bazlı
IPARD II (TKDK)	%50-70 Hibe Desteği	Meyve-sebze işleme, soğuk hava deposu, çiftlik turizmi projeleri	Dönemsel Başvurular
TAR-GEL / ORKÖY	Gelir Getirici Faaliyetler, Seracılık, Meyvecilik, Arıcılık, Hayvancılık	Orman köylüleri için mikro tarımsal kalkınma destekleri	Çağrıya Bağlı
Ziraat Bankası / Tarım Kredi Kooperatifleri	Düşük faizli yatırım/kredi imkanları	Kiraz üreticilerine, küçük ölçekli soğuk hava deposu kurulumları	Sürekli / Başvuru Bazlı
İŞKUR	Mesleki Eğitim Programları, Girişimcilik Eğitimleri, İstihdam Teşvikleri	Genç istihdamı, tarımsal tekniklerde eğitimler	Sürekli
TÜBİTAK / TAGEM	Tarımsal Ar-GE ve İnovasyon Projeleri	Kurutma teknolojileri, organik üretim, atık değerlendirme sistemleri	Proje Bazlı
Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Sıfır Atık, Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji Destekleri	Kurutma tesisi, biyogaz sistemleri, güneş panelleri yatırımları	Proje Bazlı

Notlar:

Uluborlu, 2025 yılı itibariyle 3. Teşvik Bölgesi kapsamındadır.

İlçenin öncelikli sektörü **yüksek kaliteli kiraz ve meyvecilik** olduğundan, **işleme, kurutma, paketlenme, soğuk hava deposu** gibi yatırımlar teşviklerle desteklenmektedir.

Kooperatifler, özellikle **kadın ve genç üretici grupları, BAKA ve IPARD hibeleriyle** desteklenebilir.

Organik tarım, markalaşma, gıda güvenliği, coğrafi işaretli ürünler kapsamında **KOSGEB ve TÜBİTAK destekleri** değerlendirilebilir.

Kırsal turizm (bağ evi, kiraz bahçesi turizmi) yatırımları için **IPARD ve Kültür-Turizm Bakanlığı.**

2.5.9. Uluborlu – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı)

Uluborlu, Isparta'nın kuzeybatısında yer alan ve **özellikle kiraz üretimi** ile tanınan bir ilçedir. Tarımsal üretim gücünü uzun yıllardır sürdüren Uluborlu, **küçük ölçekli tarım işletmeleri, kırsal üretim kültürü ve yayla dokusu** ile dikkat çeker. 2025 itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden faydalanan Uluborlu'da, **tarımsal katma değer artırılması, markalaşma ve pazarlama kapasitesinin geliştirilmesi** ön planda tutulmalıdır.

Sonuçlar:

- Uluborlu, **Türkiye'nin kaliteli kiraz üretim merkezlerinden biridir** ancak ihracata yönelik işleme ve paketlenme tesisleri sınırlıdır.
- İlçede **genç nüfusun göçü**, tarımsal üretimin sürekliliğini tehdit etmektedir.
- Kırsal üretici kooperatifleri henüz yeterince organize değildir; kadın ve genç girişimci katılımı düşüktür.
- Tarım dışı sektörlerde istihdam alanı dar olup, OSB altyapısı gelişmemiştir.
- **Uluborlu Kalesi ve doğal dokusu**, kırsal turizm potansiyeli taşımaktadır ancak turizm altyapısı zayıftır.

Öneriler:

- **Kiraz üretiminin pazarlanması, markalaşması ve işlenmesi** için soğuk hava depoları, meyve kurutma tesisleri, paketlenme ve ihracat odaklı yatırımlar desteklenmelidir.
- **Kooperatifleşme ve üretici birlikleri**, kadınlar ve gençler öncülüğünde yeniden yapılandırılmalı; IPARD ve TKDK destekleriyle modernizasyon sağlanmalıdır.
- **Kırsal turizm**, “Kiraz Festivali”, **Uluborlu Kalesi, bağ evi konsepti** gibi yerel değerlerle desteklenmeli ve agro-turizm uygulamaları teşvik edilmelidir.
- **Katma değerli ürün üretimi** (örneğin kiraz reçeli, marmeladı, kozmetik kullanımı) için küçük ölçekli girişimcilere destek sağlanmalıdır.
- Tarım dışı sektörlerde (örneğin **ambalaj sanayi, el işi ürünler, yöresel gıda**) faaliyet gösteren girişimler teşvik edilmeli, **E-ticaret kanalları** ile desteklenmelidir.
- **Uluborlu’nun “coğrafi işaretli kirazı”** üzerinden marka değeri yükseltilmeli, yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda tanıtımı sağlanmalıdır.

Uluborlu’nun kalkınma sürecinde hedef, **tarımda verimliliğin artırılması, kooperatif yapılarının güçlendirilmesi ve tarım-turizm entegrasyonunun** sağlanması olmalıdır.

3. Bölge teşvikleri, ilçenin bu dönüşümünü destekleyerek **sürdürülebilir kırsal kalkınma** fırsatlarını güçlendirecektir.

KEÇİBORLU

3. YATIRIM TEŞVİK

FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

2.6. KEÇİBORLU İLÇESİ 3. BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

2.6.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Keçiborlu, Isparta merkezine 33 km uzaklıkta batı-kuzeybatı yönünde yer alır. Süleyman Demirel Üniversitesi kampüsüne yakınlığı, eğitim/AR-GE açısından önemli bir avantaj sunar. Karayolu bağlantıları (Isparta–Burdur/Denizli) lojistik erişimi sağlar.

2.6.2. Mevcut Ekonomik Durum

Keçiborlu'nun ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanıyor; gülcülük ve el sanatları (özellikle halıcılık) da katkı sunuyor. Kükürt madenciliği artık geçmişte kalmış bir faaliyetken, belediyenin yeni yatırım adımları yerel ekonomide canlılık ve çeşitlenme sağlama potansiyeli taşıyor. Bu gelişme, hem hizmet sektöründe yenilenme hem de istihdam artışına kapı aralayabilir. Keçiborlu OSB kurulum aşamasındadır. Keçiborlu OSB kurulduğu takdirde4. Bölge teşviklerinden yararlanabilir. Sanayi çeşitliliği artabilir.

2.6.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Keçiborlu'da tarımda **lavanta, gül, buğday, arpa ve yem bitkileri** öne çıkar; ayrıca hayvancılık da yaygındır. Şeker pancarı, kiraz, baklagil üretimi potansiyeline sahiptir; seracılık da gelişebilir.

Sanayi: Keçiborlu'da sanayi, ağırlıklı olarak mermer-maden işletmeciliği, tarımsal ürün işleme (lavanta, gül yan ürünleri) ve küçük ölçekli imalat atölyeleri üzerine kuruludur. İlçede özellikle mermercilik öne çıkan sanayi koludur.

Turizm: Keçiborlu, lavanta tarlaları ve doğal güzellikleriyle fotoğraf turizmi ve kırsal turizmde öne çıkar. Doğa ve kırsal turizm potansiyeli yüksektir.

2.6.4. Teşvik Durumu: 3. Bölge Teşviklerinin Keçiborlu'ya Somut Yansımaları (2025)

Keçiborlu ilçesi, 2012'de 2. bölge teşviklerinden yararlanırken 2025'te 3. bölge statüsüne geçerek yatırım avantajlarını önemli ölçüde artırmıştır. Bu değişim; vergi indirimi, SGK prim desteği ve faiz destekleri gibi alanlarda yatırımcıya daha cazip koşullar sağlamış, ilçeyi hem tarımsal hem de sanayi yatırımları açısından daha stratejik

bir konuma taşımıştır. Yeni sistem, yatırımcıların finansal fizibilite ve sektörel planlamalarında daha güçlü fırsatlar sunmaktadır.

Tablo 16. Keçiborlu ilçesi 2. Bölge (2012) ve 3. Bölge (2025) Teşviklerinin Karşılaştırması

Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteği	3. Bölge Desteği (Keçiborlu Uygulaması)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%55	%60
Yatırıma Katkı Oranı	%15	%25
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	3 yıl (OSB dışı) 5 yıl (OSB içi)	5 yıl (OSB dışı) 6 yıl (OSB içi)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	Yok
Faiz veya Kar Payı Desteği	Yok	Var (Azami 3 puan TL / 1 puan
Teşvik Unsuru	2. Bölge Desteği	3. Bölge Desteği (Keçiborlu Uygulaması)
		döviz – OSB yatırımları)
Yatırım Yeri Tahsisi	Kısıtlı	OSB veya kamu arazilerinden öncelikli tahsis
Enerji Desteği	Yok	Yok
Yatırım Kredisi / KGF Teminatı	Sınırlı	Kredi Garanti Fonu Genişletilmiş erişim
OSB'de Kurulu Yatırıma Ek Avantaj	Yok	Vergi indirimi süresi ve katkı oranında artış

Değerlendirme:

- Keçiborlu, 3. bölge kapsamında yer aldığından, özellikle **vergi indirimi**, **sigorta primi işveren hissesi desteği** ve **faiz desteği** gibi konularda **önemli avantajlara sahiptir**.
- İlçe, **gül ürünleri işleme, kozmetik hammaddeleri üretimi, tarımsal kurutma, lojistik, taşımacılık ve depolama yatırımları** için 3. bölge destekleriyle **yüksek teşvik potansiyeli** sunmaktadır.
- Keçiborlu **OSB veya tarıma dayalı ihtisas alanları** yatırım yeri tahsisinde avantaj sağlayabilir.

- **Gül esansı ve kozmetik işleme tesisi yatırımı**
- **Soğuk zincir lojistiği yatırımı**

2.6.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

- **AR-GE ve test merkezi:** SDÜ ortaklı tarımsal-enerji çözümleri (biyoteknoloji, yenilenebilir enerji, seracılık)

2.6.6. Keçiborlu – Stratejik Yatırım Fırsatları

2.6.6.1. Tarım & Katma Değerli Ürünler

- Gül, lavanta, elma, kiraz ve zeytin öne çıkan ürünler.
- 174.500 dekarlık tarım alanının 21.000 dekarı sulu tarıma elverişli.
- Modern yöntemler (organik tarım, damla sulama) ile verim artışı sağlanabilir.

2.6.6.2. Hayvancılık & Tarıma Dayalı Sanayi

- Büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvancılık yaygın.
- Yerel süt ürünleri (özellikle keçi peyniri) markalaşmaya uygun

2.6.6.3. Yenilenebilir Enerji

- **GES:** Yüksek güneşlenme süresi sayesinde güneş enerjisi santrali için uygun.
- **RES:** Dağlık alanlarda rüzgar potansiyeli mevcut.

2.6.6.4. Maden & Doğal Kaynaklar

- Mermer, kireç, tuz çıkarımı ve işlenmesi önemli.
- Geçmişte kükürt üretimi yapılmış; bölgede barit, demir ve krom potansiyeli de mevcut.

2.6.6.5. Lojistik & Altyapı

- Karayolu ağının kesişiminde, demiryolu ve OSB bağlantısı avantaj.
- Depolama, soğuk hava deposu, meyve işleme tesisleri için elverişli.

2.6.6.6. AR-GE Merkezi:

- Biyoteknoloji, seracılık, yenilenebilir enerji testleri

2.6.7. Keçiborlu İlçesinin 3.Bölge Teşviğinden Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

2025 itibarıyla 3. bölge teşvik sisteminde yer alan **Keçiborlu**, tarım, sanayi, kozmetik ve lojistik sektörlerinde yatırımcıya geniş fırsatlar sunmaktadır. Kurumlar tarafından sağlanan hibe, vergi indirimi, kredi ve faiz desteği gibi mekanizmalar hem yatırım hem de işletme sürecinde girişimcilere avantaj sağlamaktadır. Hazırlanan tablo, destek kurumlarını, sağlanan teşvik türlerini ve uygulama alanlarını özetleyerek yatırımcılar için **rehber niteliğinde bir kaynak** oluşturmaktadır.

Tablo 17. Keçiborlu İlçesinin 3. Bölge Teşviğinden Yararlanılabileceği Kurum ve Destekler (2025)

Kurum / Program	Destek Türü	Hedef Sektörler / Açıklama	Destek Durumu
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (3. Bölge)	Bölgesel Teşvik Sistemi (Vergi indirimi, SGK prim desteği, faiz/kâr payı desteği)	Gül ve lavanta işleme, tarıma dayalı sanayi, kozmetik üretimi	Aktif
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Mali Destek, Teknik Destek, Fizibilite Desteği	Gül, lavanta, kekik gibi bitkilerden katma değerli üretim, kadın kooperatifleri	Proje ve Çağrı Bazlı
KOSGEB	Girişimcilik, KOBİ Geliştirme, İmalat, Ar-GE ve İnovasyon Destekleri	Kozmetik KOBİ'leri, tıbbiaromatik bitki işleme tesisleri	Sürekli / Proje Bazlı
Tarım ve Orman Bakanlığı	KKYDP (Kırsal Kalkınma), Bireysel Sulama, Genç Çiftçi Desteği	Aromatik bitki üretimi, gül yağı, distilasyon tesisleri, fide-fidan üretimi	Çağrı Bazlı
IPARD (TKDK)	%50–70 Hibe Desteği	Gül yağı, kurutma, paketleme, kırsal turizm yatırımları	Dönemsel Başvurular
TAR-GEL / ORKÖY	Gelir Getirici Faaliyetler (aromatik bitkiler, seracılık, arıcılık vb.)	Orman köylerinde yaşayan çiftçilere yönelik destek	Çağrıya Bağlı
Ziraat Bankası / Tarım Kredi Kooperatifleri	Faiz indirimli krediler	Lavanta, gül ve aromatik bitki yetiştiriciliği, modern tarımsal altyapı	Sürekli / Başvuru Bazlı
İŞKUR	Mesleki Eğitim, Girişimcilik Programları, İstihdam Teşvikleri	Kozmetik üretiminde kadın istihdamı, gençler için beceri geliştirme	Sürekli

TÜBİTAK / TAGEM	Ar-GE ve Yenilik Projeleri	Kozmetik formülasyon geliştirme, distilasyon teknolojileri, yeşil üretim	Proje Bazlı
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Sıfır Atık, Biyobozunur Atıklar, Enerji Verimliliği Destekleri	Aromatik bitki atıklarının değerlendirilmesi, biyogaz sistemleri	Proje Bazlı

Notlar:

- **Keçiborlu ilçesi, gül, lavanta, kekik gibi tıbbi ve aromatik bitkiler** açısından Türkiye'nin önde gelen merkezlerinden biridir.
- **Gül yağı, lavanta yağı, sabun, krem, hidrosol üretimi** gibi alanlarda katma değerli üretim için **BAKA, IPARD ve KOSGEB** önemli destek kaynaklarıdır.
- Keçiborlu'nun **kozmetik kümelenmesi, kadın kooperatifleri** aracılığıyla desteklenebilir.
- Ayrıca **lavanta turizmi** ve **doğal ürün satış noktaları** için **kırsal turizm ve tanıtım projeleri** değerlendirilebilir.

2.6.8. 8.Keçiborlu – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 3. Bölge Teşvik Kapsamı)

Keçiborlu, Isparta'nın **tarihi gülcülük merkezi** olarak bilinir ve aynı zamanda lavanta üretiminde de öncü ilçelerden biridir. Kara ve demir yolu bağlantıları ile önemli bir lojistik geçiş güzergâhında yer alması, ilçeye sanayi ve tarım yatırımları açısından avantaj sağlamaktadır. 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden yararlanan Keçiborlu, özellikle **aromatik bitki işleme, tarım-sanayi entegrasyonu ve taşımacılık** yatırımları için öne çıkmaktadır.

2.6.9. Sonuçlar ve Öneriler

Sonuçlar:

1. İlçe, **gül ve lavanta yetiştiriciliği** ile öne çıkmakta; ancak bu ürünlerde işleme ve markalaşma kapasitesi sınırlıdır.
2. **Gül yağı ve lavanta yağı üretimi**, ilçede ekonomik katma değer yaratmakla birlikte, bu ürünlerin yan sanayi (kozmetik, sabun, krem, kolonya vb.) potansiyeli tam değerlendirilememiştir.

3. Keçiborlu OSB alanı aktif değildir; ancak demiryolu bağlantısı ve kara ulaşımı nedeniyle **lojistik avantaj** taşımaktadır.
4. Tarım dışı alanlarda istihdam zayıf, genç nüfusun ilçede kalıcılığı azdır.
5. İlçede taş ocakları ve mermer sektörü belirli ölçüde faaliyet göstermektedir.

Öneriler:

1. **Gül ve lavanta** ürünlerinden elde edilen yağların ileri işlemeyle kozmetik ürün çeşitliliği artırılmalı, markalaşma ve ihracat odaklı destekler verilmelidir.
2. **Kadın kooperatifleri**, aromatik bitki temelli üretim ve pazarlama zincirlerinde öncü rol oynamalıdır.
3. **Keçiborlu OSB'nin aktifleştirilmesi**, gül ve lavanta bazlı sanayi yatırımları teşvik edilmeli, Gül/Tıbbi ve Aromatik bitkiler/kozmetik vadisi çalışmaları yeniden başlatılmalıdır.
4. İlçede **kuru meyve işleme, doğal sabun, esans, aromaterapi ürünleri** gibi katma değerli sektörlerle girişimcilik destekleri sunulmalıdır (KOSGEB, IPARD, BAKA).
5. **Tarımsal ürünlerin demiryolu ile taşınması** için lojistik planlamaya gidilmeli, bu hat Göller Yöresi ürünlerinin pazara çıkışını kolaylaştıracak şekilde düzenlenmelidir.
6. Keçiborlu'da **ekoturizm ve aromaterapi rotaları** oluşturularak kırsal turizme dönük butik konaklama, lavanta bahçesi gezileri, deneyim atölyeleri gibi faaliyetler desteklenmelidir.

Sonuç olarak, Keçiborlu'nun 3. Bölge teşviklerinden en yüksek verimi alabilmesi için **tarıma dayalı sanayi yatırımlarının, aromatik bitki temelli girişimciliğin ve kırsal turizmin** birlikte planlandığı bütüncül bir kalkınma modeli geliştirilmelidir.

ISPARTA

4. ALT BÖLGE İLÇELERİ

YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE

RAPORLARI

(2025)

Aksu, Atabey, Gelendost, Senirkent,
Sütçüler, Şarkikaraağaç, Yenişarbademli

AKSU

**4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK
FİZİBİLİTE RAPORU**

(2025)

3. ISPARTA 4. ALT BÖLGE İLÇELER YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORLARI (2025)

3.1. AKSU İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.1.1. Genel Bilgi ve Bölgesel Konum

Aksu, Isparta ilinin en doğusunda yer alan ve 4. Alt Bölge teşviklerinden faydalanabilen küçük ancak stratejik bir tarım ve doğa turizmi ilçesidir. Nüfusun görece düşük olması, yatırım maliyetlerini azaltırken; geniş tarım arazileri, su kaynaklarına yakınlık ve düşük rekabet ortamı, girişimciler için cazip fırsatlar sunabilir. Isparta merkezle güçlü karayolu bağlantısı vardır.

3.1.2. Mevcut Ekonomik Durum

İlçede meyvecilik (elma, kiraz, kayısı) ve sebze tarımı yaygındır. Tatlı su balıkçılığı sınırlı olarak yapılmakta; hayvancılık (büyükbaş- küçükbaş) orta düzeydedir. Altyapı ve ticaret yapısı küçük çaplıdır. Mevsimlik tarım işçiliği yaygındır, genç göçü sorunu bulunmaktadır.

3.1.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım:

Temel Ürünler:

Meyvecilik: Elma, armut, ceviz ve dut öne çıkan ürünlerdir.

Tahıl ve Yem Bitkileri: Buğday, arpa ve yem bitkileri üretimi yaygındır.

Sebzecilik: Domates, biber, fasulye gibi ürünler küçük ölçekli olarak yetiştirilmektedir.

Özel Ürünler: İlçede arıcılık ve organik tarım girişimleri dikkat çekmektedir.

Hayvancılık: Küçükbaş (koyun, keçi) ve büyükbaş hayvancılık, tarımla birlikte en önemli geçim kaynağıdır.

Potansiyel Alanlar:

- Organik tarım ve eko-turizm bağlantılı tarımsal üretim,
- Meyve bahçeleri (özellikle elma ve ceviz),

- Bal üretimi ve arı ürünleri,
- Yem bitkileri ile hayvancılığı destekleyici tarım.

Tarım genellikle küçük aile işletmeleri şeklinde yapılır; örtü altı tarım (sera) için elverişli zemin sunar.

Sanayi: Şu an üretim yok denecek kadar azdır. Meyve/su ürünleri işleme, seracılık, balık işleme gibi yatırımlara açıktır.

Turizm: Aksu, turizmde Yazılı Kanyon, Zindan Mağarası ve doğal trekking alanlarıyla öne çıkar; doğa, kamp, Kültür turizmi potansiyeli yüksektir. Kamping, kano /tekne turizmi, göl kenarı eko-oteller ve su sporları tesisleri için yüksek potansiyel vardır.

3.1.4. Dördüncü Teşvik Durumu: Alt Bölge Teşviklerinin Aksu'ya Sağladığı Avantajlar (2025).

Aksu ilçesi, 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge teşviklerine ek olarak 4. Alt Bölge avantajlarından da yararlanmaktadır. Bu sayede yatırımcılar, **daha uzun süreli vergi indirimi, SGK primi işveren hissesi desteği, faiz/kâr payı desteği ve yatırım yeri tahsisi gibi ek teşviklerden** faydalanabilmektedir. Bu avantajlar, Aksu'da yatırım yapmayı cazip hale getirmektedir.

Aşağıdaki tabloda: 3. Bölge teşvikleri ile Aksu'nun 4. Alt bölgedeki durumunu karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Aksu 4. alt bölge kapsamında olması nedeniyle aşağıdaki avantajlardan yararlanılabilir.

Tablo 18. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Aksu İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Teşvik unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Avantajı (Aksu'da Uygulama)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%40	%50 (Daha yüksek oran)
Yatırıma Katkı Oranı	%25	%30 (Yatırım tutarının daha büyük kısmı vergiyle karşılanır)
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	5 yıl	6 yıl (1 yıl ek avantaj)
Sigorta Primi (İşçi Payı) Desteği	Yok	2 yıl (Yalnızca 4. alt bölgede uygulanır)
Faiz / Kar Payı Desteği (TL Krediler)	3 puan	5 puan (Finansman yükü daha az)
Faiz / Kar Payı Desteği (Döviz Krediler)	1 puan	2 puan (İthal makine yatırımlarında avantaj)
Yatırım Yeri Tahsisi	Var (sınırlı)	Var (Kamu arazilerinin tahsisinde öncelik)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	2 yıl süreyle uygulanır

3.1.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

- **Modern meyve/sebze seraları ve örtü altı üretim** (organik & iyi tarım)
- **Tatlı su balıkçılığı ve işlenmiş ürün (konserve, fileto)**
- **Eko-turizm yatırımları:** Yazılı Kanyon ve Zindan Mağarası çevresinde doğa yürüyüşü, bungalov ve yöresel ürün satışına dayalı tesisler üzerine yoğunlaşılabilir.
- **Aromatik bitki ve lavanta seraları**, distilasyon tesisi
- **At çiftliği ve doğa turları** (binicilik, trekking)

3.1.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

- **Modern Seralar (organik tarım)** – IPARD destekli yatırım
- **Tatlı Su Balıkçılığı & İşleme Tesisi** – fileto, konserve olarak katma değer
- **Eko-Kamping / Glamping Tesisi + Su Sporları Merkezi**

- **Distilasyon Tesisi (lavanta, kekik, adaçayı)** – kozmetik/aromaterapi ürünleri
- **Ath Doğa Turları & Trekking Altyapısı**

3.1.7. Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer

İstihdam: Her tesis için doğrudan 20–40 çalışma, dolaylı 30–50 kişi ek istihdam

Katma Değer: Organik ve aromatik ürünlerde %150+ değer artışı; balık ürünlerinde %80–120

Sosyal Etki: Kırsal gençlerin yerleşik kalması, kadın çiftçilerin ekonomiye katılımı

Çevresel Etki: Ekoturizm ile çevre bilincinin gelişmesi, tarımsal sürdürülebilirlik uygulamaları

3.1.8. Aksu İlçesinin 4.altbölge teşviklerinden yararlanılabileceği

Kurum ve Destekler (2025)

Aşağıdaki tabloda görüleceği gibi tablo:2025 yılı itibarıyla Aksu ilçesinde yatırımcıların yararlanabileceği başlıca kurumları (ör. **IPARD, KOSGEB, BAKA, ORKÖY**) ve bu kurumların sunduğu **hibe, kredi, eğitim, altyapı desteği gibi destek türlerini** özetlemektedir.

Tablo 19. Isparta Aksu İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) Tablosu

Kurum / Program	Destek Türü / İçerik
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	4. Alt Bölge Bölgesel Teşvikler: %30 vergi indirimi, %50 yatırım yeri tahsis, %60 SGK işveren primi desteği (6 yıl)
KOSGEB	Girişimcilik Destekleri, İleri Girişimci, Ar-GE ve Ür-Ge Destek Programları, KOBİ Finansman Destekleri
Tarım ve Orman Bakanlığı	Kırsal kalkınma yatırımlarına %50 hibe, organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına destek
IPARD / Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)	Süt, et, tıbbi-aromatik bitki işleme tesisleri için %50- 70 arası hibe; kırsal turizm, zanaat ve yerel ürün destekleri

BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Teknik destek, fizibilite hazırlığı, güdümlü proje desteği, mali destek programları
Tarım Kredi Kooperatifleri	Faizsiz veya düşük faizli tarımsal üretim kredileri, yem, gübre, tohum ve fide desteği
TARSİM	Tarım sigortaları ile ürün, sera, hayvancılık sigortaları
Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri Faiz İndirimli Krediler	Hayvancılık, tarımsal mekanizasyon, sera yatırımları için faizsiz veya indirimli kredi imkânı
ORKÖY (Orman Köylülerini Destekleme Kurumu)	Orman köylüsüne yönelik hayvancılık, enerji, tarım ve el sanatları destekleri
DSİ (Devlet Su İşleri)	Arazi sulama altyapısı, küçük sulama projeleri, su kaynaklarının geliştirilmesine yönelik destek
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	GES (güneş enerjisi) yatırımları, çevre dostu üretim projeleri, karbon ayak izinin azaltılması projelerine destek
İŞKUR ve SGK	İstihdam teşvikleri, işbaşı eğitim programları, genç ve kadın istihdamı için prim destekleri

3.1.9. Aksu İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)

4. Alt Bölge kapsamında Aksu, yatırımcılara önemli maliyet avantajları ve devlet destekleri sunmaktadır. Aşağıdaki tabloda, Aksu ilçesinin 4. Alt Bölge kapsamında sahip olduğu teşvik unsurlarını ve bu teşviklerin yerel düzeyde nasıl uygulandığını özet halinde gösterilmiş ve Aksu'nun yatırım ortamını cazip hale getiren destek kalemleri, yatırımcılara sağlanan avantajlarla birlikte sade biçimde ifade edilmiştir.

Tablo 20. Aksu İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025) Tablosu

Teşvik Unsuru	Aksu İçin Uygulama (4. Alt Bölge)
Vergi İndirimi	%30 oranında Kurumlar/Gelir Vergisi indirimi
SGK İşveren Primi Desteği	%60 oranında, 6 yıl süreyle (yatırımın büyüklüğüne göre artabilir)
Yatırım Yeri Tahsisi	Bedelsiz veya düşük bedelli kamu arazisi tahsisi
KDV İstisnası	Makine ve teçhizat alımlarında KDV ödenmez
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Yurt dışından alınan makine/teçhizat için gümrük vergisi alınmaz
İlave Destekler	Eğer OSB içinde yapılırsa: SGK desteği +2 yıl ve vergi indirimi artar

Aksu İlçesinin Öncelikli Yatırım Alanları (4. Alt Bölge Avantajlarına Göre)

1. Tarım & Katma Değerli Ürünler

- Elma, ceviz, armut, dut gibi meyvecilik yatırımları
- Organik tarım ve yöresel ürünlerin işlenmesi
- Arıcılık ve bal ürünleri (katma değerli arı ürünleri: propolis, arı sütü).

2. Hayvancılık & Yem Bitkileri

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık
- Yem bitkileri üretimi ile hayvancılığın desteklenmesi.
- Süt ürünleri işleme ve markalaşma yatırımları.

3. Doğa Turizmi & Eko-Turizm Entegre Yatırımları

- Yazılı Kanyon, Zindan Mağarası gibi doğal ve kültürel varlıklarla bağlantılı **eko-turizm ve agroturizm yatırımları**.
- Tarımsal üretimle entegre butik konaklama ve yöresel ürün satış noktaları.

4. Orman ve Odun Dışı Ürünler

- Tıbbi-aromatik bitkiler (adaçayı, kekik, defne vb.).
- Mantar ve orman ürünleri değerlendirilmesi.
- ORKÖY destekli kırsal kalkınma yatırımları.

Tablo 21. Aksu İlçesinin Öncelikli Yatırım Alanları (4. Alt Bölge Avantajlarına Göre) Tablosu

Sektör	Yatırım Konusu / Gerekçe
Tarım ve Gıda İşleme	Tıbbi ve aromatik bitki işleme Bal, kekik, lavanta, adaçayı gibi ürünlerin kurutulması, paketlenmesi, distilasyon
Hayvancılık	Küçükbaş ve büyükbaş hayvan besiciliği, Süt işleme tesisleri, Organik yem üretimi ve ahır yatırımları
Orman Ürünleri ve Katma Değerli Üretim	Ceviz, badem, meşe, ardıç gibi orman ürünlerinin işlenmesi Mobilya atölyeleri, odun dışı ürünlerin pazarlanması
Doğa ve Yayla Turizmi	Eko turizm, trekking rotaları, yayla turizmine dayalı pansiyonculuk, Bungalov evler, butik oteller, kamp alanları
Yenilenebilir Enerji	Küçük ölçekli GES (Güneş Enerjisi Sistemleri) Yatırımları, özellikle tarımsal sulamada Organik atıktan biyogaz üretimi
Tarım Teknolojileri	Örtü altı tarım, Akıllı sulama sistemleri Tarım makineleri imalat ve onarım atölyeleri

3.1.10. Alt Bölge Avantajlarının Aksu'ya Yansıması

A) Tarım Sektöründe:

- Sera yatırımları, örtü altı üretim ve tıbbi-aromatik bitkiler için özel destek alınabilir.
- IPARD çağrıları kapsamında organik tarım, meyve-sebze işleme tesisi gibi projeler öncelikli kabul edilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın %50 hibe destekleri, özellikle 4. alt bölgelerde daha fazla puanla değerlendirilir.

B) Hayvancılık ve Gıda İşleme:

- Hayvancılık yatırımları (küçükbaş, manda vb.) için inşaat, makine ve ekipman destekleri %50-70 arasında uygulanabilir.
- Süt ürünleri işleme, et parçalama ve paketlenme tesisleri kurmak isteyen Aksu İçin Stratejik Öneriler

- **Tıbbi-Aromatik Bitki İşleme Tesisi:** Kekik, lavanta, adaçayı gibi ürünlerin katma değerli üretimi için hem BAKA hem IPARD desteklerinden yararlanılabilir.
- **Soğuk Hava Deposu – Meyve İşleme:** Aksu'nun meyvecilik potansiyeli dikkate alındığında, kooperatifler aracılığıyla soğuk hava deposu kurulumları cazip hale gelebilir.

C) Kırsal Turizm Tesisleri:

Dağ evi, glamping ve doğa parkurları ile entegre edilmiş pansiyon tipi turizm yatırımları için hem hibe hem vergi avantajı sağlanabilir. Yatırımcılara hem vergi indirimi hem de faiz desteği sağlanır.

D) Turizm Yatırımları:

- Yayla turizmi, doğa turizmi ve butik konaklama tesisleri için Kültür ve Turizm Bakanlığı destekleriyle birlikte teşvik belgesi alınabilir.
- Göller Yöresi bağlantısıyla doğa yürüyüş yolları, kamp alanları, ekoköy projeleri için ORKÖY ve DOKAP benzeri destek mekanizmaları uygulanabilir.

E) KOBİ ve Girişimcilik Destekleri:

- KOSGEB tarafından verilen girişimcilik destekleri (%70 hibe, %30 kredi) Aksu gibi 4. bölge ilçelerinde daha esnek koşullarda uygulanır.
- Kadın ve genç girişimcilere yönelik destekler, bu bölgede yüksek öncelikli kabul edilir.

3.1.11. Aksu – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamı)

Aksu, Isparta'nın en küçük ve nüfus yoğunluğu en düşük ilçelerinden biridir. Ancak sahip olduğu Toros eteklerindeki yaylalar, zengin florası, ekolojik çeşitliliği ve Sorgun Yaylası gibi doğa hazineleri, Aksu'yu alternatif tarım, tıbbi-aromatik bitki yetiştiriciliği ve kırsal turizm alanında özgün bir yatırım destinasyonu haline getirmektedir. 2025 itibarıyla 4. Alt Bölge teşvikleri sayesinde Aksu, yatırımcılara maksimum teşvik avantajları sunulmaktadır.

Sonuçlar:

- İlçede büyük ölçekli sanayi yatırımı zayıf; tarım ise geleneksel yöntemlerle sürdürülmektedir.
- Bozulmamış doğa yapısı, lavanta, kekik, adaçayı gibi tıbbi-aromatik bitkiler için doğal yetiştirme alanı oluşturmaktadır.
- Sorgun Yaylası, doğa turizmi ve yayla turizmi açısından değerlendirilememiş bir potansiyele sahiptir.
- Genç nüfus göç eğiliminde; kırsalda yaşamın cazibesinin artması için istihdam yaratacak kırsal girişimcilik projelerine ihtiyaç vardır.
- İlçede eğitilmiş iş gücü kıtlığı söz konusudur; yerelde eğitim ve üretim entegre edilmelidir.

Öneriler:

- Lavanta, kekik, adaçayı ve yabani gül gibi bitkilerin organik yetiştiriciliğine ve bunların yağ, sabun, şurup, kurutulmuş formda işlenmesine yönelik yatırımlar önceliklidir.
- Tıbbi-aromatik bitkiler için distilasyon tesisleri kurulması, hem ürün kalitesi hem de ihracat açısından avantaj sağlayacaktır.
- Doğa temelli turizm yatırımları (bungalov evler, yayla yürüyüş rotaları, bisiklet parkurları) için küçük ve orta ölçekli turizm projeleri BAKA ve Tarım ve Orman Bakanlığı destekleri ile desteklenebilir.
- Süt hayvancılığı, keçi yetiştiriciliği ve bal üretimi gibi yayla tarımına uygun geleneksel faaliyetler, modernize edilerek yeniden canlandırılmalıdır.
- IPARD II, ORKÖY ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğü destekleri; makine alımı, altyapı yatırımı ve kooperatifçilik yoluyla kullanılabilir. Kadın kooperatifleri, sabun, bitki yağı, reçel vb. el işi ve yöresel ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması için organize edilmelidir.

Sonuç olarak, Aksu'nun kalkınma stratejisi; doğayla uyumlu tarımsal üretim, kırsal turizm ve yerel kalkınmaya duyarlı küçük ölçekli yatırımların desteklenmesi ile şekillenmelidir. 4. Alt Bölge teşvikleri, bu yatırımları önemli ölçüde cazip hale getirerek Aksu'nun sürdürülebilir kalkınma merkezi olmasının önünü açmaktadır.

ATABEY

**4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK
FİZİBİLİTE RAPORU**

(2025)

3.2. ATABEY İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.2.1. Giriş ve Genel Değerlendirme

Isparta'nın 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan ilçeleri arasında yer alan **Atabey**, bölgesel kalkınma perspektifinde avantajlı bir konumda bulunur. Alt bölge uygulamaları, mevcut yatırım ortamına katkı sağlamak ve daha az gelişmiş bölgelerde yatırımı teşvik etmek amacıyla uygulanmaktadır. Bu kapsamda Atabey'in sahip olduğu sektörel potansiyeller, teşvik sistemiyle birlikte daha sürdürülebilir ve rekabetçi yatırımlara dönüşebilir.

3.2.2. İlçenin Stratejik Konumu

Atabey, Isparta merkezine ~22 km mesafede konumlanmış, tarıma elverişli küçük bir ilçedir. Yol bağlantıları güçlüdür. Rakımı yaklaşık 1.030 m olup, elma ve armudun yanı sıra tahıl ürünleriyle çeşitlenen tarımsal altyapıya sahiptir.

3.2.3. Mevcut Ekonomik Durum

Tarım: Elma ve kiraz başlıca ürünler; ceviz, üzüm ve sebze üretimi ve gül üretimi yapılıyor; Isparta'nın gül yağı ve kozmetik sektörüne katkı sunuyor. Küçük ölçekli de olsa hayvancılık sürdürülüyor. Yeni organize sanayi bölgesi (OSB) ve deri ihtisas OSB projeleri yatırım ve istihdam için fırsat olabilir.

Altyapı: Ulaşım ve sulama imkânları güçlü, tarımsal üretimi destekliyor. Sanayi faaliyetleri küçük atölyelerle sınırlıdır. Genç nüfusta göç gözlenmektedir.

3.2.4. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Atabey, Isparta Ovası'nda verimli topraklara sahiptir. İlçe ekonomisinin temelini tarım oluşturur. Elma ve ihracata yönelik kiraz üretimi, Gül çiçeği üretimi ile Isparta'nın gül yağı ve kozmetik sektörüne katkı verir. İlçede Ceviz ve Üzüm yetiştiriciliği ile küçük ölçekte domates, biber, fasulye, Örtü altı (İslamköy) sebze yetiştirilmektedir. Geleneksel tahıl üretimi de yapılmaktadır.

Sanayi: Elma-sirke, kurutulmuş meyve, mandıra peynir üretimi ve paketleme alanlarında küçük ölçekli sanayi tesisleri kurmak mümkündür.

Turizm: Atabey, turizmde Harmanören Lavanta Bahçeleri, Atabey Ertokuş Medresesi, Süleyman Demirel Demokrasi Müzesi (İslamköy) ve doğal yayla alanlarıyla öne çıkar. Kültürel miras ve yayla alanları ile Agroturizm / tarım yapılan alanlarda ziyaretçilere hem **tatil** hem de **tarımsal deneyim** sunma potansiyeli mevcuttur.

3.2.5. Atabeyin Alt Bölge Teşvik Avantajları

(4. Alt Bölge Uygulamaları)

Normalde **3. Bölge olan Atabey**, belirli koşullarda **4. Alt Bölge desteklerinden** faydalanabilmektedir. Atabey ilçesinin 3. Bölge temel teşviklerine ek olarak 4. Alt Bölge uygulamasıyla kazandığı ilave avantajları vardır. Yatırımcılar için sunulan ek destek unsurlarının Atabey’deki somut yansımaları aşağıda özetlenmiştir. Atabey’in 2025 yılı itibarıyla öne çıkan avantajlar şunlardır:

3.2.6. Alt Bölge Teşviklerinin Atabey İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025)

Aşağıdaki tabloda, Atabey ilçesinin 3. Bölge teşviklerine ek olarak 4. Alt Bölge teşviklerinden nasıl faydalandığını ve 3.bölge ve 4.alt bölgenin karşılaştırmalı olarak ilçeye sağladığı somut avantajlar özetlenmektedir.

Tablo 22. Dördüncü. Alt Bölge Teşviklerinin Atabey İlçesi’ne Somut Yansımaları (2025) Tablosu

Destek Unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Uygulamasıyla Atabey’e Yansıması
Yatırım Yeri Tahsisi	Var	Var
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi	%40	%50 (Alt bölge uygulamasıyla artırılmış)
Sigorta Primi İşveren Hissesi	5 yıl	6 yıl (Ek 1 yıl avantaj)
Faiz / Kar Payı Desteği	3 puan TL, 1 puan döviz	5 puan TL, 2 puan döviz (Yükseltilmiş)

Sigorta Primi Desteği (İşçi)	Yok	Var (2 yıl) (<i>Alt bölge kapsamında özel destek</i>)
Yatırım Yeri Desteği	Kısıtlı	Daha geniş kamu arazisi olanakları

3.2.7. İlçeye Özgü Fırsatlar

Elma-Sirkesi ve Elma ve sebze Kurutma Tesisi: Ürün katma değerini artırır.

Küçükbaş Hayvancılık & Mandıra Tesisi: Özellikle keçi/keçi peyniri üretimi.

Arıcılık & Aromatik Bitkiler: Bal, propolis ve kekik gibi ürünlerde kooperatif üretim.

Kadın Kooperatif Projesi: Elma bazlı ürünler (reçel, pestil) ve turizm kolektif markası.

3.2.8. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

Elma Kurutma & Sirke Üretim Tesisi

Küçükbaş Mandıra & Peynir Tesisi

(Özellikle keçi/keçi peyniri, Koyun/koyun peyniri)

Aromatik Bitki & Arıcılık Kooperatifi (Bal, propolis, polen, kekik ve lavanta gibi ürünlerde kooperatifleşme)

Agroturizm – Kırsal Köy Evi Konaklamaları (Beypazarı örneği, yavaş şehir konseptinde, kırsal köy evi konaklamaları, yöresel ürünler satış stantları ve yerleri Atabey köylerinde butik tesis)

3.2.9. Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer

Doğrudan İstihdam: 20–35 çalışan (mandıra ve üretim)

Dolaylı İstihdam: Paketleme, lojistik, turizm ve ekipman sağlama alanlarında +30–45 kişi

Katma Değer: %50–120 arasında ürün bazlı artış

Sosyal Etki: Kadın girişimciliğin artması, yerel pazarlarda yeni ürünlerin sunulması, gençlerin girişimcilik fırsatlarına yönelmesi.

3.2.10. Atabey İlçesi – Teşvikte Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)

(4. Alt Bölge Teşvik Avantajları kapsamında)

Aşağıdaki tablo, 2025 yılında Atabey ilçesinde 4. Alt Bölge teşvik avantajları kapsamında yatırımcıların yararlanabileceği başlıca kurum ve programları, sağlanan destek türlerini ve bu desteklerin içeriklerini özetlemektedir. Yatırımcıların bölgedeki fırsatları daha iyi değerlendirebilmeleri için rehber niteliğindedir.

Tablo 23. Atabey İlçesi – Teşvikte Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025) (4. Alt Bölge Teşvik Avantajları kapsamında)

Kurum / Program	Destek Türü	Açıklama / İçerik
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Bölgesel Teşvik Sistemi)	Vergi indirimi, Sigorta primi işveren hissesi desteği, Yatırım yeri tahsisi	Atabey, 4. alt bölge kapsamında %50 vergi indirimi, 6 yıl sigorta primi desteği gibi avantajlara sahiptir.
KOSGEB	Girişimcilik destekleri, ArGe / İnovasyon destekleri	Kadın, genç ve imalatçı girişimcilere yönelik destekler; teknolojik üretime öncelik tanınır.
IPARD (Tarım ve Kırsal Kalkınma Destekleri)	Tarım, hayvancılık, gıda işleme yatırımları için hibe	%50–70 arası hibe oranları ; özellikle süt işleme, meyve-sebze kurutma, soğuk hava deposu yatırımları önceliklidir.
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Fizibilite desteği, Teknik destek, Mali destek programları	Yerel kalkınma odaklı, yenilikçi ve çevreye duyarlı yatırımlar önceliklidir.
Tarım ve Orman Bakanlığı / Tarım Kredi Kooperatifleri	Tarımsal mekanizasyon, sera yapımı, fide destekleri	Seracılık, meyvecilik ve tıbbi-aromatik bitki üretimi desteklenmektedir.
TKDK / ORKÖY (Orman Köylüsünü Destekleme Programı)	Hayvancılık, arıcılık, güneş enerjisi, ahır yapımı hibeleri	Orman köylerinde yaşayanlar için uygun faizli kredi veya hibe seçenekleri mevcuttur.
TAR-GEL ve DOKAP gibi kırsal kalkınma projeleri	Teknik danışmanlık ve proje bazlı hibe programları	Kooperatifleşme ve kırsal gelir artırıcı projelerde avantaj sağlar.

3.2.11. Atabey İlçesi Yatırım Öncelikleri (2025)

Isparta – Atabey İlçesi (4. Alt Bölge) için, 2025 yılı teşvik sistemi ve yerel dinamikler doğrultusunda belirlenen **yatırım öncelikleri**

3.2.11.1. Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden Katma Değerli Ürün Üretimi

Gül, Lavanta, kekik, adaçayı gibi bölgede yetiştirilebilecek bitkilerden uçucu yağ, meyve, tohum veya başka bir doğal kaynaktan etken maddelerin yoğunlaştırılarak elde edildiği özütler (ekstratlar), sabun, krem ve aromaterapi ürünleri üretimi.

Bu alanda IPARD, KOSGEB ve BAKA'nın hibe programlarından yararlanılabilir.

Gül, Lavanta temalı kırsal turizmle entegre edilerek “çiftlik-turizm-kozmetik” üçgeni oluşturulabilir.

3.2.11.2. Katma Değerli Tarım Ürünleri

Elma kabuğu, çekirdeği, posası gibi yan ürünlerden **pektin, doğal aroma, toz meyve, sirke** gibi ikincil ürünlerin üretimi önceliklidir.

Kadın girişimcilere yönelik **kooperatif temelli üretim modelleri** uygun zemin bulur.

3.2.11.3. Meyve İşleme ve Kurutma Tesisleri

Elma, kiraz, vişne gibi meyvelerin kurutulması, reçel, meyve suyu, sirke üretimi.

Katma değerli ürünler için IPARD ve Tarım Bakanlığı destekleri kullanılabilir.

Ayrıca soğuk hava deposu yatırımı da 4. alt bölge teşvikleri kapsamındadır.

3.2.11.4. Küçük Ölçekli Hayvancılık Yatırımları

Küçükbaş hayvancılık (keçi, koyun), arıcılık ve yumurta tavukçuluğu gibi entegre, düşük maliyetli işletmelerin kurulumu.

ORKÖY ve TKDK hibeleri kullanılabilir.

Et-süt işleme mikro tesisleri teşvik kapsamına girmektedir.

3.2.11.5. Seracılık ve Örtü Altı Tarım

Jeotermal olmayan, düşük maliyetli plastik seralarla örtü altı sebze-meyve üretimi (domates, biber, çilek vb.).

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sera destekleri, IPARD hibeleri ve Ziraat Bankası kredileri uygundur.

3.2.11.6. Kırsal Turizm ve Doğa Tabanlı Aktiviteler

Yayla turizmi, lavanta bahçeleri, köy pansiyonculuğu, doğa yürüyüş rotaları gibi eko-turizm yatırımları. BAKA ve Tarım Turizmi teşvik programları değerlendirilebilir.

Bu yatırımlar aynı zamanda tarımsal üretim ile entegre edilebilir.

Tarihi Atabey Ertokuş Medresesi, Süleyman Demirel Demokrasi Müzesi. Doğal yürüyüş yolları, meyve bahçeleri, geleneksel yaşam izleriyle kırsal turizme uygundur. Konaklama ve yöresel ürün satış noktalarıyla desteklenmiş **ekoturizm yatırımları** mümkündür.

3.2.11.7. Güneş Enerjisi Yatırımları (Tarım ve İşletmeler için)

Tarımsal üretim tesisleri (sera, soğuk hava deposu vb.) ve kırsal işletmelerin enerji ihtiyacını karşılamak için güneş enerjisi sistemleri. TKDK ve ORKÖY projeleri kapsamında desteklenir.

3.2.11.8. Tarım ve Gıda İşleme

Elma, şeftali ve diğer meyve üretimi yaygındır.

Bu ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, kurutulması ve depolanması için yatırımlar önceliklidir.

- Meyve kurutma, meyve suyu üretimi ve **soğuk hava deposu** gibi entegre tesisler teşvik edilmektedir.

3.2.11.9. Tarımsal Mekanizasyon ve Küçük Sanayi

İlçede tarıma dayalı mekanik parça üretimi veya tarım makineleri bakım-onarımı için küçük sanayi yatırımları uygun olabilir. Girişimciler için **KOSGEB destekli atölyeler ve istihdam projeleri** geliştirilmelidir.

3.2.11.10. Alt Bölge Teşviklerinin Atabey’e Yansımaları

- %70’e kadar varan vergi indirimi
- SGK işveren primi desteği 6 yıl süreyle uygulanabilir
- Daha düşük asgari yatırım tutarları ile teşvikten yararlanma imkânı
- Yatırım yeri tahsisi ve arsa temininde öncelik avantajı

Sonuç ve Öneriler

Sonuçlar:

Alt bölge desteklerinin Atabey’deki etkisi, yatırımcıyı teşvik etmenin ötesinde, yerel kalkınmayı destekleyen şu sonuçları beraberinde getirmektedir:

- Yerelde istihdam artışı (özellikle kadın ve genç nüfusta)
- Kırsalda üretim sürekliliği ve yeni pazarlara açılım
- İlçede sanayi-tarım iş birliklerinin güçlenmesi
- Katma değerli üretime geçiş sürecinin hızlanması

Genel Değerlendirme:

Atabey ilçesi, 4. alt bölge teşvik uygulamaları sayesinde Isparta’nın yatırım açısından öne çıkan ilçelerinden biri haline gelmektedir. Bu avantajlar, yalnızca mali teşviklerle sınırlı kalmayıp, yerel üretim yapılarının modernizasyonu ve dış pazarlara açılımını da mümkün kılmaktadır. Atabey, Türkiye’nin bölgesel teşvik sistemine göre Isparta ili ile birlikte “3. Bölge” kapsamındadır. Ancak belirli alanlardaki yatırımlar için 4. bölge desteklerinden de yararlanılabilmektedir.

Öneriler:

- İlçeye özel yatırım ofisi kurulmalı, danışmanlık hizmetleri sağlanmalıdır.
- Kooperatif ve birlikler, mevcut teşvik programlarına yönlendirilerek kapasite artışı sağlanmalıdır.
- Gül, elma ve kiraz gibi ürünlerde işleme, kurutma ve paketleme zincirleri desteklenmelidir.
- KOBİ’ler için ortak kullanımlı atölyeler, makine parkları ve tarımsal işleme merkezleri projelendirilmelidir.

- IPARD ve ORKÖY gibi kırsal bölgeye özel destek programlarına erişim artırılmalıdır.
- Kadın kooperatiflerine dayalı meyve işleme atölyeleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Seracılık + soğuk hava deposu entegre projeleri teşvik edilmelidir.
- Elma yan ürünlerinden doğal katkı maddeleri ve aromatik türev ürünler geliştirilmeli ve ticarileştirilmelidir.
- Kırsal konaklama + yerel ürün satış kombinasyonlarıyla Agroturizm

GELENDOST

**4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK
FİZİBİLİTE RAPORU**

(2025)

3.3. GELENDOST İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.3.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Gelendost, Eğirdir Gölü'nün doğusunda, dağlık bir araziyle çevrili ve yaklaşık 14 200 nüfusa sahip ilçedir. Göl ve dağ kaynaklarına yakınlığı, tarım ve kırsal-turizm açısından stratejik bir konum oluşturur. Isparta'ya ~80 km, Eğirdir'e ~30 km uzaklıkta yer alır.

3.3.2. Mevcut Ekonomik Durum

İlçede tarım (elma, kayısı, erik gibi meyveler) yaygındır. Meyve bahçeleri içme suyu ve gölden sağlanan sulamayla desteklenir. Hayvancılık küçük ve büyükbaş hayvancılık ile birlikte gelişmektedir. Sanayi neredeyse yok denecek kadar sınırlı olup, yerel atölyeler az sayıdadır.

3.3.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

Tarım: Gelendost, Eğirdir Gölü'nün doğu kıyısında yer alması ve verimli tarım arazileri sayesinde Isparta'nın önemli tarım merkezlerinden biridir. İlçede:

- **Elma üretimi** başta olmak üzere kiraz, vişne, üzüm ve sebze yetiştiriciliği yaygındır.
- **Tahıl ve yem bitkileri** de yerel hayvancılığı destekleyen önemli ürünlerdir.
- **Sera tarımı** gelişmektedir, ancak özellikle meyvecilik ilçe ekonomisinin omurgasını oluşturur.

Gelendost'un Çaltı köyünde yetiştirilen sarımsak, Tescilli coğrafi işaretli ürün olup hem ilçe tarımsal çeşitliliğine katkı sunmakta hem de kırsal kalkınmada marka değeri yaratmaktadır. Bu ürün, Gelendost'u yalnızca elma ile değil, özel nitelikli tarım ürünleriyle de tanınır hale getirmiştir.

Sanayi: Gelendost'taki sanayi yapısı, tarıma dayalı üretim, gıda işleme, soğuk hava depolama ve makine imalatı gibi alanlarda faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. Sanayi altyapısı, mevcut işletmelerin ihtiyaçlarına yönelik

olarak şekillenmiş ve gelişmeye devam etmektedir. Meyve-suyu, kurutulmuş meyve, meyve aroması ve doğal tatlandırıcı üretimi için küçük sanayi tesisleri yatırıma açıktır.

Turizm: Kırsal turizme uygun tarihi köy mimarisi, dağ yürüyüş rotaları, yayla pansiyonları potansiyeli taşır.

3.3.4. Teşvik Durumu:4. Alt Bölge Teşviklerinin Gelendost İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Konuyu aşağıdaki tabloda özetleyecek olursak: Tabloda Gelendost ilçesinin 3. Bölge teşviklerine ek olarak 4. Alt Bölge avantajlarından nasıl yararlandığını ve bu destek unsurlarının ilçeye sağladığı somut katkıları gösterilmektedir. Ayrıca tabloda yatırımcılar teşvik imkanlarının kapsamlı bir özetini sunulmaktadır.

Tablo 24. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Gelendost İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025) Tablosu

Teşvik Unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Avantajı
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%40	%50 (Artırılmış oran)
Yatırıma Katkı Oranı	%25	%30 (Yatırımın daha büyük kısmı devlet katkısıyla yapılır)
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	5 yıl	6 yıl (1 yıl ek avantaj)
Sigorta Primi (İşçi Payı) Desteği	Yok	2 yıl (Sadece 4. alt bölgede uygulanır)
Faiz / Kar Payı Desteği (TL Krediler)	3 puan	5 puan (Daha düşük faizli yatırım kredisi)
Faiz / Kar Payı Desteği (Döviz Krediler)	1 puan	2 puan (İthal makine ve ekipman yatırımlarında avantaj)
Yatırım Yeri Tahsisi	Var (kısıtlı)	Var (Kamu arazilerinde kolaylık ve öncelik)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Var (Sadece OSB içi yatırımlar için uygulanır)

Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	2 yıl boyunca uygulanır
--	-----	--------------------------------

Alt Bölge Teşviklerinin Gelendost İlçesi'ne sağladığı avantajlar özellikle tarıma dayalı sanayi, soğuk hava deposu, meyve işleme ve paketlenme tesisleri, kırsal turizm gibi alanlarda KDV istisnası / Gümrük muafiyetleri, IPARD-II gibi kırsal kalkınma hibeleri.

3.3.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

Meyve İşleme Tesisi: Elma suyu, meyve kurusu, pestil, doğal aroma ekstraksiyon.

Arıcılık & Organik Bal: Meyve ve orman florasına dayalı yüksek kaliteli bal üretimi.

Ceviz / Sert Kabuklu Meyve Bahçeleri: Ceviz, ilçede katma değerli tarımsal üretim ve ihracat potansiyeline sahiptir. Organik ceviz bahçeleri ve paketlenme girişimleri uygun olabilir.

Köy Evi Pansiyonculuğu / Yayla Turizmi: Dağ köylerinde doğa turizmi tesisleri ve trekking rotaları

3.3.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

- Elma ve Kayısı İşleme Tesisi (pestil, kurusu, meyve suyu vs.)
- Arıcılık Kooperatifi ile Organik Bal Üretimi, ✓ Ceviz Bahçeleri ve Kurutma-Paketleme Tesisi,
- Köy Yayla Pansiyonları & Dağ Eko-Turizm Projesi.

3.3.7. Beklenen Etki / İstihdam / Katma Değer

İstihdam: Doğrudan 30–50 kişi (işleme & paketlenme), dolaylı +40–60 kişi (tarım, lojistik, turizm)

Katma Değer: Meyve ürünlerinde %70–130 bandında artış; bal ürünlerinde %100'e varan değer artışı

Sosyal Etki: Kırsal genç iş imkanlarının artırılması, kadının ekonomide rolü, yerelde markalaşma

3.3.8. Alt Bölge Avantajların Gelendost’a Yansıması: Temel Başlıklar

3.3.8.1. Yatırım Maliyetlerinin Azaltılması

- Vergi indirimi oranı %70,
- Yatırıma katkı oranı %30 olup, yatırımların daha kısa sürede kendini amorti etmesine imkân tanır.
- KDV istisnası ve gümrük muafiyeti ile yatırım girdileri ucuzlar.

3.3.8.2. İstihdam Maliyetlerinin Azalması

- SGK işveren primi desteği: 7 yıl boyunca devlet tarafından karşılanır.
- Gelir vergisi stopajı desteği ile işveren üzerindeki vergi yükü azalır.

3.3.8.3. Finansmana Kolay Erişim ve Faiz/Kar Payı Desteği

Yatırımlarda kullanılacak kredilere:

TL cinsinden krediler için **5 puana kadar**,

Döviz kredilerinde **2 puana kadar faiz indirimi** sağlanır.

3.3.8.4. Kamu Arazisi Tahsisi

Devlete ait uygun araziler yatırımcılara **öncelikli ve düşük maliyetli** şekilde tahsis edilebilir.

3.3.9. Gelendost’ta Öne Çıkan Sektörler İçin Yatırım Fırsatları

Aşağıdaki tabloda, Gelendost ilçesinde gelişme potansiyeli taşıyan sektörleri ve bu sektörlerle yönelik 4. Alt Bölge teşvik avantajları kapsamında sunulan yatırım fırsatlarını özetlenmiştir. Yatırımcıların bölgedeki ekonomik fırsatları ve destek unsurlarını hızlıca değerlendirmeleri amacıyla hazırlanmıştır.

Tablo 25. Gelendost'ta Öne Çıkan Sektörler İçin Yatırım Fırsatları Tablosu

Sektör	Alt Bölge Avantajı ile Fırsatlar
Tarım – Meyvecilik (Elma, Kiraz)	Soğuk hava deposu, paketlenme tesisi, kurutma tesisi yatırımlarında yüksek vergi indirimi ve IPARD hibesi
Hayvancılık	Küçükbaş/besi çiftlikleri, yem üretimi, süt işleme tesisi yatırımlarında SGK + faiz destekleri
Kırsal Turizm	Göl manzaralı kırsal pansiyonlar ve agro turizm yatırımları için hibe + arazi tahsisi
Meyve Atığı Değerlendirme	Kurutma, posa işleme ve organik gübre üretimi yatırımlarında KDV ve gümrük muafiyeti
Yenilenebilir Enerji	Tarımsal üretime entegre küçük ölçekli GES projeleri, biyogaz yatırımları için faiz desteği

3.3.10. Gelendost İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)

2025 yılı itibarıyla Isparta'nın Gelendost ilçesinde yatırımcıların yararlanabileceği kurum ve programları, sunulan destek türlerini ve bu desteklerin kapsamı aşağıdaki tabloda özetlemektedir.

Tablo 26. Gelendost İlçesi – Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler (2025)

Kurum / Program	Destek Türü	Kapsam / Açıklama
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	4. Alt Bölge Teşvikleri	%30 vergi indirimi, %50 yatırım yeri tahsisi, %60 SGK işveren primi desteği (6 yıl)
KOSGEB	Girişimcilik ve KOBİ Destekleri	İleri Girişimci, Ar-GE ve Ür-Ge programları, KOBİ finansman destekleri
Tarım ve Orman Bakanlığı	KKYDP ve Tarımsal Destekler	Kırsal kalkınma yatırımlarına %50 hibe, organik tarım, iyi tarım uygulamaları desteği
IPARD II (AB Kırsal Kalkınma Programı)	Hibe Destekleri	Tarımsal işletme modernizasyonu, meyve-sebze işleme ve pazarlama yatırımlarına %50-70 hibe

BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Mali ve Teknik Destek	Tarım, gıda işleme, turizm ve girişimcilik projelerine hibe ve danışmanlık desteği
Ziraat Bankası & Tarım Kredi Kooperatifleri	Faiz İndirimli Krediler	Hayvancılık ve tarımsal yatırımlar için düşük faizli kredi imkânı

3.3.11. Gelendost İlçesi – Yatırım Öncelikleri ve Avantajları (4. Alt Bölge-2025)

2025 yılı itibarıyla Isparta'nın Gelendost ilçesinde 4. Alt Bölge teşvikleri kapsamında öne çıkan yatırım önceliklerini ve bu yatırımlara sağlanan avantajları başlıklar halinde Aşağıdaki tabloda özetlenmektedir. Amaç, yatırımcılara ilçenin stratejik alanlarını ve sunduğu fırsatları açık ve anlaşılır şekilde sunmaktır

Tablo 27. Gelendost İlçesi – Yatırım Öncelikleri ve Açıklamaları (2025)

Başlık	Açıklama
1. Yatırım Önceliği: Meyve İşleme ve Soğuk Hava Deposu	Elma, kiraz ve diğer meyve türlerinde üretim yüksek; meyve suyu, kurutma, paketlenme ve depolama yatırımları önceliklidir.
2. Yatırım Önceliği: Örtü Altı Tarım ve Seracılık	IPARD ve BAKA destekleriyle örtü altı sebze üretimi yapılabilir; pazar erişimi kolaydır.
3. Yatırım Önceliği: Tıbbi-Aromatik Bitki Yetiştiriciliği	Lavanta, kekik, adaçayı gibi bitkiler için uygun iklim ve toprak koşulları bulunur. Kozmetik sektörüne entegre yatırımlar desteklenir.
4. Yatırım Önceliği: Kırsal Turizm ve Agro-Turizm	Eğirdir Gölü'ne yakınlığı ile eko-turizm, çiftlik turizmi ve doğa sporlarına uygun alanlar yatırımcılara fırsat sunar.
5. Yatırım Önceliği: Hayvancılık (Büyükbaş – Küçükbaş)	Yaylacılık geleneği güçlüdür. Organik hayvancılık ve et/süt üretim tesisleri desteklenmektedir.

3.3.12. Gelendost İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları

Gelendost ilçesinin 4. Alt Bölge kapsamında sahip olduğu teşvik avantajlarını ve her bir avantaj türünün yatırımcılara sunulduğu bu tabloda; aynı zamanda yatırımcının

kararlarını yönlendirmek amacıyla bölgedeki desteklerin özet bir görünümü de sunulmuştur.

Tablo 28. Gelendost İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları Tablosu

Avantaj Türü	Açıklama
Vergi İndirimi	%70'e kadar vergi indirimi (yatırım tutarına ve sektöre göre değişir).
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	6 yıla kadar SGK işveren primi devletten.
Yatırım Yeri Tahsisi	Organize olmayan sanayi bölgelerinde uygun araziler tahsis edilebilir.
Faiz / Kar Payı Desteği	TL kredilerde %5'e, döviz kredilerde %2'ye kadar faiz indirimi.
KDV İstisnası ve Gümrük Vergisi Muafiyeti	Yatırım için alınan makinelerde KDV alınmaz, ithal makinelere gümrük muafiyeti uygulanır.
Bölgeye Özgü IPARD Hibe Avantajı	%70'e varan geri ödemesiz destek oranı.

3.3.13. Gelendost İlçesi Öncelikli Yatırım Alanları ve Alt Bölge Avantajları (2025)

Aşağıdaki tabloda, 2025 yılı itibarıyla Isparta'nın Gelendost ilçesinde öne çıkan öncelikli yatırım alanları, bu alanlara ilişkin kısa açıklamaları ve 4. Alt Bölge teşvikleri kapsamında sağlanan avantajları bir arada sunulmuştur. Amaç, yatırımcılara Gelendost'un stratejik potansiyelini ve destekleyici teşvik ortamını açık şekilde göstermektir

Tablo 29. Gelendost İlçesi Öncelikli Yatırım Alanları ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025)

Yatırım Alanı	Açıklama	4. Alt Bölge Avantajı
Soğuk Hava Depoculuğu ve Paketleme Tesisleri	Elma ve meyve üretimi yüksek; modern depolama ve ihracata uygun ambalajlama sistemlerine ihtiyaç var.	%70'e varan yatırım teşviki, vergi indirimi ve faiz desteği
Meyve Suyu ve Konsantre Tesisleri	Elma, kiraz gibi ürünlerin işlenerek katma değere dönüştürülmesi; atıkların değerlendirilmesiyle çevre dostu üretim.	Makine-teçhizat desteği, IPARD ve BAKA hibeleri
Tıbbi-Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve İşleme	Adaçayı, kekik vb. ürünler yetiştirilebilir; kurutma, distilasyon, ekstraksiyon gibi katma değerli üretim yapılabilir.	Kırsal kalkınma yatırımları kapsamında %50-70 hibe destekleri
Yatırım Alanı	Açıklama	4. Alt Bölge Avantajı
Sera Tarımı (Örtü Altı Üretim)	İklim ve sulama altyapısı uygun; örtü altı çilek ve sebze üretimi için potansiyel mevcut.	Örtü altı tarıma özel IPARD, Tarım Kredi Kooperatifleri ve ORKÖY destekleri
Hayvancılık (Besicilik ve Süt Üretimi)	Yüksek kaliteli yem üretimi ve meralarla hayvancılık gelişebilir; süt toplama merkezleri kurulabilir.	Ahır yapımı, hayvan alımı, yem bitkisi üretimi için destek ve hibeler
Güneş Enerjisi ile Tarımsal Sulama Sistemleri	Tarımsal sulamada enerji maliyetlerini azaltacak yatırımlar için ideal coğrafi yapı.	Yenilenebilir enerji yatırımlarında vergi indirimi ve %60'a varan destek
Tarımsal Kooperatifçilik ve Soğuk Zincir Lojistiği	Üretici örgütlerinin güçlendirilmesiyle lojistik zinciri ve pazarlama ağları kurulabilir.	KOSGEB ve Tarım Bakanlığı destekli örgütlenme projeleri
Kırsal Turizm ve Tarım-Turizm Entegrasyonu	Eğirdir Gölü'ne yakınlığı ve doğal ortamıyla agro-turizm, butik çiftlik otelleri, ekolojik köy konseptleri geliştirilebilir.	Konaklama ve kırsal kalkınma yatırımlarında %60'a kadar hibe ve gelir vergisi indirimi

Bu tabloyla Gelendost için **8 öncelikli yatırım alanı** belirlenmiş oldu: Tarımsal depolama, meyve işleme, tıbbi-aromatik bitkiler, sera tarımı, hayvancılık, enerji, kooperatifçilik ve kırsal turizm.

Gelendost İçin Stratejik Kazanım

Alt bölge avantajları, Gelendost'un;

- **Yatırım cazibesini artırmakta,**
- **Tarım-sanayi entegrasyonunu desteklemekte,**
- **İstihdam yaratımını kolaylaştırmakta,**
- **Yerel refahı kalıcı biçimde yükseltmekte önemli bir fırsat sunmaktadır.**

Bu avantajlardan en iyi şekilde yararlanmak için **yerel yönetimler, kooperatifler, girişimciler ve yatırımcılar** arasında iş birliğinin artırılması kritik önem taşır.

3.3.14. Gelendost- Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamında değerlendirme)

Gelendost ilçesi, Isparta'nın doğusunda yer alan, tarım ve hayvancılığa dayalı üretim yapısıyla öne çıkan, aynı zamanda bölgesel işbirliğine uygun bir hinterlanda sahiptir. 2025 yılı itibarıyla 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan Gelendost, özellikle küçük ve orta ölçekli yatırımlar için ciddi destek avantajları sunmaktadır. Bu destekler, yerelde üretimin yeniden canlanması, kırsalda istihdamın artması ve bölgeye özgü ürünlerin ekonomik değere dönüşmesi açısından stratejik bir fırsat doğurmaktadır.

Sonuçlar:

- **Tarım ve gıda sanayii** destekleri, Gelendost'un meyvecilik kapasitesini değerlendirme potansiyelini artırmıştır. Elma, kiraz, vişne gibi ürünlerde kurutma, paketleme ve soğuk hava deposu yatırımları öne çıkmaktadır.
- **Kadın ve genç girişimcilere yönelik destekler**, kırsal kalkınmanın sosyal boyutuna katkı sağlamaktadır.
- **Mantar kompostu üretimi**, Gelendost'un toprak yapısına ve mevcut tarımsal üretim modeline uygun alternatif bir yatırım alanı olarak gelişmektedir.
- **BAKA ve IPARD destekleri**, özellikle meyve işleme ve kırsal turizm gibi sektörlerde yatırım riskini azaltarak girişimciliği teşvik etmektedir.

- İlçede **ulaşım ve lojistik alt yapısının** gelişmeye açık olması, tarımsal ürünlerin pazara ulaşmasını hâlâ sınırlamaktadır. Bu alan için kamusal destekle yatırımlar hızlandırılmalıdır.

Öneriler:

- **Meyve atığı değerlendirme tesisi** gibi katma değerli yatırımlar, hem çevresel sürdürülebilirliği hem de ekonomik çeşitliliği sağlayacaktır.
- Gelendost'un yerel kooperatifleri, **lavanta ve gül fidesi üretimi gibi niş pazarlara** yönlendirilmelidir.
- IPARD kapsamındaki yatırımlar için ilçedeki yatırımcılar, **danışmanlık ve proje geliştirme ofisleri** aracılığıyla daha etkin yönlendirilmelidir.
- **Soğuk hava deposu ve paketlenme tesisi yatırımları**, Gelendost'un tarımsal ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazarlara taşınmasını sağlayacaktır.
- **Kırsal turizm** ve doğaya dayalı "konaklamalı tarım deneyimi" projeleri, bölgenin tanıtımına ve ekonomik canlanmasına katkı sunacaktır.

Gelendost, 2025 teşvik sistemi ile birlikte hem bölgesel hem de yerel kalkınma hamlesinin önemli bir aktörü olma potansiyeline sahiptir. Bu potansiyelin doğru yönlendirilmesi, sürdürülebilir bir kalkınma modeline geçişi mümkün kılacaktır.

SENİRKENT

4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

3.4. SENİRKENT İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.4.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Senirkent, Isparta ilinin kuzeybatısında yer alan ve tarım ağırlıklı ekonomiye sahip bir ilçedir. İlçe, dağlık ve ova yapısının birleşimiyle tarım ve hayvancılık açısından potansiyel taşımaktadır. 2025 yılı itibarıyla “4. Alt Bölge” kapsamına alınan Senirkent, bu statü sayesinde **devlet destekli yatırım teşviklerinden** daha avantajlı şekilde yararlanma fırsatı bulmuştur. Bu durum, ilçenin tarım-sanayi entegrasyonu için önemli bir avantaj sağlayacaktır.

3.4.2. Mevcut Ekonomik Durum

İlçede tarım, hayvancılık ve kırsal turizm ön plandadır:

Tarım: Yaklaşık 600.480 dekar yüzölçümünün %26'sı tarıma elverişli arazilerden oluşmaktadır. Bu arazilerin %80'i sulanabilir durumdadır. Başlıca ürünler arasında üzüm, buğday, şekerpancarı, fiğ, yonca ve barbunya yer almaktadır.

Hayvancılık: İlçede 4.667 büyükbaş ve 36.000 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Son yıllarda küçükbaş hayvancılıkta düzenli bir artış gözlemlenmektedir.

Kırsal Turizm: Yayla köyleri, dağ yürüyüş rotaları ve doğal güzellikler, tarım turizmi ve doğa turizmi için fırsatlar sunmaktadır. Senirkent, turizmde yaylaları, Üzüm bağları, elma bahçeleri, doğal yürüyüş parkurları ve tarihi camileriyle de öne çıkmaktadır.

3.4.3. Teşvik Durumu: Alt Bölge Teşviklerinin Senirkent İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

2025 yılı itibarıyla Isparta'nın Senirkent ilçesinde uygulanmakta olan teşvik sistemini, hem 3. Bölge kapsamında sağlanan temel destekleri hem de 4. Alt Bölge uygulamasıyla getirilen ek avantajları karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Senirkent'in yatırım ortamını güçlendirecek olan bu destekler; vergi indirimi, SGK primi desteği, faiz desteği, yatırım yeri tahsisi gibi unsurlar üzerinden değerlendirilmiştir.

Tablo 30. Alt Bölge Teşviklerinin Senirkent İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Teşvik unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Avantajı (Senirkent Uygulaması)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%60	%60 (değişmez)
Yatırıma Katkı Oranı	%20	%25 (Alt bölge avantajı)
SGK İşveren Primi Desteği	2 yıl – %50 oran	3 yıl – %50 oran (Alt bölge avantajı)
SGK İşçi Primi Desteği	Yok	3 yıl – %50 oran (Alt bölge desteği kapsamında verilir)
Faiz / Kâr Payı Desteği	%25 oran – En fazla 12 milyon TL	Aynı oran ve tavan (değişmez)
Yatırım Yeri Tahsisi	Mümkün	Mümkün
Asgari Sabit Yatırım Tutarı	Görece yüksek	Daha düşük eşikler (Alt bölge ve varsa OSB avantajıyla)

3.4.4. İlçeye Özgü Fırsatlar

Organik Tarım ve Sertifikalı Ürünler: Elma, üzüm, kayısı ve ceviz gibi ürünlerin organik üretimi ve sertifikalandırılması. Özellikle üzümde organik üretim teşvik edilmeli. Geleneksel organik pekmez, üzüm şırası, sirke ve cevizli sucuk üretimi genç girişimciler ve kadın kooperatifleri vasıtasıyla canlandırılabilir.

Hayvancılık ve Et Ürünleri İşleme: Küçükbaş hayvancılıkla et ve süt ürünleri işleme tesisleri kurulması.

Kırsal Turizm ve Yayla Konaklama: Yayla köylerinde butik oteller ve doğa yürüyüş rotaları oluşturulması.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi bitkilerin üretimi ve işlenmesi.

3.4.5. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

Organik Elma ve Kayısı Bahçeleri: Sertifikalı organik ürün üretimi ve pazarlanması.

Küçükbaş Et ve Süt Ürünleri İşleme Tesisi: Katma değerli ürünlerin üretimi ve yerel pazarlara sunulması.

Yayla Turizmi ve Doğa Konaklama Tesisleri: Ekoturizm ve doğa turizmi odaklı yatırımlar.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi ve İşleme Tesisi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi ürünlerin üretimi ve işlenmesi.

3.4.6. Beklenen Etki ve İstihdam

İstihdam: Her bir yatırım alanı için doğrudan 15–30 kişi, dolaylı olarak ise 20–40 kişi istihdam sağlanması beklenmektedir.

Katma Değer Artışı: Organik ve işlenmiş ürünlerde %50–100 arasında değer artışı hedeflenmektedir.

Sosyal Etki: Kadın ve genç girişimciliğinin desteklenmesi, kırsal alanda yaşam kalitesinin artırılması

3.4.7. Senirkent İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler

Senirkent, Isparta'nın 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan ilçelerindendir. Tarım, hayvancılık ve kırsal turizm potansiyeli yüksek olup yatırımcılar için çeşitli kurumların hibe, kredi ve proje desteklerinden faydalanma imkânı bulunmaktadır.

Tablo 31. Senirkent İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler

Kurum	Destek Türü
TKDK (IPARD Programı)	Kırsal kalkınma destekleri, tarımsal işletme yatırımları, meyve–sebze işleme, soğuk hava deposu, kırsal turizm
KOSGEB	KOBİ'lere yönelik hibe ve faizsiz kredi, girişimcilik desteği, işletme geliştirme programları
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Proje bazlı hibe destekleri, yatırım teşvik danışmanlığı, fizibilite desteği

Tarım ve Orman Bakanlığı (KKYDP)	Tarımsal makine-ekipman hibeleri, örtü altı ve meyvecilik yatırımlarına destek, sulama projeleri
Ziraat Bankası & Tarım Kredi Kooperatifleri	Düşük faizli tarım kredileri, hayvancılık ve bitkisel üretim finansman desteği
ORKÖY	Orman köylülerine yönelik kredi ve hibe destekleri (arıcılık, süt hayvancılığı, enerji verimliliği)
TÜBİTAK & Üniversiteler	Ar-GE ve inovasyon projeleri, tarımsal üretimde yenilikçi uygulamalar için destekler

3.4.8. Senirkent İlçesi Yatırım Öncelikleri ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025)

2025 yılı itibarıyla Isparta'nın Senirkent ilçesinde öne çıkan yatırım önceliklerini ve bu alanlara yönelik olarak uygulanan **4. Alt Bölge teşvik avantajlarını** kapsamlı ve sade bir biçimde sunmaktadır. Tarım, gıda, kırsal kalkınma ve hizmet sektörleri gibi ilçenin kalkınma potansiyelini taşıyan alanlarda yatırım yapmayı düşünen girişimcilere, hangi kategorilerde öncelik tanındığı ve ne tür desteklerin devreye alındığı tabloda özetlenmiştir.

Senirkent'in bölgesel teşvik sistemi kapsamında kazandığı avantajlar, yatırım ortamını daha cazip hale getirirken, aşağıdaki tablo aracılığıyla yatırımcılar hem **stratejik yönlendirme** hem de **destek envanteri** açısından bilgi sahibi olabilecektir

Tablo 32. Senirkent İlçesi Yatırım Öncelikleri ve 4. Alt Bölge Avantajları (2025) Tablosu

Sektör	Öncelikli Yatırım Fırsatları	Avantajlar / Destekler
Tarım (Üzüm, meyve, zeytin)	Kurutma, işleme, paketleme tesisleri	Vergi indirimi, IPARD hibesi
Hayvancılık ve Yem Üretimi	Küçükbaş / besi çiftlikleri, süt işleme	Faiz desteği, yatırım kredisi
Gıda Sanayi	Reçel, sirke, pekmez üretimi	KOSGEB destekleri, BAKA hibe programları
Kırsal Turizm & Kooperatifçilik	Agro-turizm, kadın kooperatifleri, kırsal pansiyonlar	Hibe, SGK prim desteği
Yenilenebilir Enerji	Tarımsal üretime entegre GES ve biyogaz	Teşvikli kredi, uzun vadeli finansman

Senirkent ilçesi, yerel tarım kooperatifçiliği ile ve dikkat çekmekte olup, katma değerli üretim yatırımları için güçlü bir potansiyele sahiptir. 4. alt bölge teşvikleri bu potansiyeli harekete geçirecek önemli mali avantajlar sunmaktadır.

3.4.9. Alt Bölge Avantajlarının Senirkent’e Yansıması (2025)

Bu tabloda, Isparta’nın Senirkent ilçesi özelinde uygulanan **4. Alt Bölge teşvik sisteminin** yatırımcılara sağladığı temel avantajları özetlemektedir. Özellikle yatırım maliyetlerini doğrudan azaltan teşvik kalemlerine odaklanılarak, destek unsurlarının Senirkent’e nasıl yansıdığı tabloda özetlenmiştir.

Vergi indirimi, SGK primi desteği, faiz desteği ve yatırım yeri tahsisi gibi kritik kalemler üzerinden yapılan değerlendirme, yatırımcılara hem maliyet avantajı sunmakta hem de ilçede yatırım yapma kararlarını kolaylaştıracak somut bilgiler sağlamaktadır. Bu tablo, Senirkent’in yatırım ortamına katkı sağlayan başlıca destekleri sade ve yönlendirici biçimde özetlenmiştir.

Tablo 33. 4. Alt Bölge Desteklerinin Senirkent’e Sağladığı Ana Avantajlar (Yatırım Maliyetlerini Azaltan Teşvikler)

Teşvik Kalemi	4. Alt Bölge Avantajı
KDV İstisnası	Makine-teçhizat alımında uygulanır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	İthal yatırım malı alımlarında geçerli
Vergi İndirimi	%70 oranında, yatırım katkı oranı %30
SGK İşveren Primi Desteği	7 yıl süresince devlet karşılar
Yatırım Yeri Tahsisi	Kamu arazilerinin düşük bedelle tahsisi
Faiz/Kâr Payı Desteği	TL kredilerde 5 puan, döviz kredilerinde 2 puan
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yeni istihdamda geçerli

3.4.10. Senirkent’e Uygun Sektörler ve Teşvik Yansımaları

Isparta’nın Senirkent ilçesi özelinde teşviklerle desteklenen ve yatırım açısından stratejik öneme sahip sektörleri kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. İlçenin coğrafi, tarımsal ve ekonomik potansiyeli dikkate alınarak belirlenen bu sektörler hem yerel kalkınmaya katkı sağlayacak hem de yatırımcılara sürdürülebilir ve kârlı alanlar sunacaktır.

Aşağıdaki Tabloda, her bir sektör için mevcut yatırım fırsatları ve bu alanlara sağlanan **4. Alt Bölge teşviklerinin somut etkileri** ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu sayede yatırımcılar, hangi sektörde ne tür avantajlardan faydalanabileceklerini net bir şekilde görebilecek, kararlarını teşviklerin yönlendirdiği şekilde daha isabetli verebileceklerdir. Bu çalışmadaki amaç, Senirkent’in güçlü yönlerini ve öncelikli yatırım alanlarını ortaya koymak; teşvik sisteminin sunduğu imkanlarla bu alanları buluşturarak ilçe ekonomisine yön verecek yatırımların önünü açmaktır.

Tablo 34. Senirkent’e Uygun Sektörler ve Teşvik Yansımaları (2025)

Sektör	Yatırım Fırsatları	4. Alt Bölge Teşvik Yansımaları
Tarım ve Hayvancılık	Elma, kayısı, kirazda modern sulama sistemli meyvecilik; lavanta, kekik, adaçayı gibi tıbbiaromatik bitkiler; seracılık; küçükbaş hayvancılık ve keçi sütü işleme	%40 yatırım katkı oranı, 5 yıl SGK işveren primi desteği, KDV istisnası, vergi indirimi
Gıda ve Tarımsal Sanayi	Soğuk hava deposu, kurutma tesisleri, meyve suyu, marmelat, reçel; uçucu yağ üretimi	Gümrük vergisi muafiyeti, yatırım yeri tahsis, uzun vadeli faiz/kâr payı desteği
Yenilenebilir Enerji	Tarıma entegre GES, biyokütle ve biyogaz yatırımları	%60’a varan destek, KDV istisnası, vergi indirimi, enerji yatırımlarında özel teşvik
Kırsal Turizm ve Agro-Turizm	Lavanta ve meyve bahçelerine dayalı turizm tesisleri, ekolojik köy konseptleri, agro-turizm entegrasyonu	%60 hibe desteği, gelir vergisi indirimi, yatırım yeri tahsis önceliği
Eğitim ve Sağlık Odaklı Projeler	Yaşlı bakım merkezleri, gündüzlü bakım tesisleri, uygulamalı tarım eğitim merkezleri	KDV istisnası, yatırım yeri tahsis, SGK işveren desteği
Lojistik ve Depolama	Kooperatif destekli lojistik depolar, tarım ürünleri için pazarlama kooperatifleri	KOSGEB destekleri, vergi indirimi, düşük yatırım eşikleri, OSB avantajı

3.4.11. Senirkent- Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamı)

Senirkent ilçesi, Isparta'nın kuzeybatısında yer alan, tarihsel olarak tarıma ve özellikle elmacılığa dayalı bir üretim modeline sahip, aynı zamanda nitelikli insan kaynağı ve işlenebilir arazi potansiyeliyle dikkat çeken bir ilçedir. 2025 yılı itibariyle 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan Senirkent, gerek tarım-sanayi yatırımları gerekse kırsal kalkınma projeleri bakımından önemli fırsatlara sahiptir.

Sonuçlar:

- Elma, üzüm başta olmak üzere meyve ve baklagiller üretimi, ilçenin ana geçim kaynağı olup, bu ürünlerin işlenmesine yönelik yatırımlar teşvik kapsamına alınarak ciddi bir yatırım cazibesi oluşturmuştur.
- Alt bölge teşvikleri sayesinde yatırım yeri tahsisi, vergi indirimi, faiz desteği ve SGK prim avantajları yatırımcı ilgisini artırmaktadır.
- İlçede genç nüfusun göç eğilimi devam etmekte olup, kırsalda sürdürülebilir üretim modelleri oluşturulmadıkça bu eğilim sürecektir.
- Kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri, henüz yeterli oranda kurumsallaşamamıştır. Bu da teşviklere erişimi zorlaştıran temel sorunlardan biridir.
- IPARD ve BAKA destek programları, ilçedeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin tarımsal işleme, soğuk hava deposu kurma ve kırsal turizm alanlarında güçlenmesine katkı sağlamaktadır.

Öneriler:

- Meyve işleme, kurutma ve paketleme tesisleri kurulması teşvik edilmelidir. Bu, hem katma değeri artırır hem de istihdamı çeşitlendirir.
- Senirkent'te elma ve üzüm gibi ürünlerde oluşan tarımsal atıkların değerlendirilmesi için biyogaz tesisi ya da kompost üretim tesisleri gündeme alınabilir.
- Kadın ve genç girişimcilere özel destek mekanizmaları yaygınlaştırılarak kırsal kesimde ekonomik hareketlilik sağlanmalıdır.
- Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi kurulması için fizibilite çalışmaları yapılmalı ve komşu ilçelerle bölgesel işbirliği geliştirilmelidir.

- İlçedeki yerel yönetim, tarım müdürlüğü ve yatırım danışmanlık kuruluşları, yatırımcılara rehberlik edecek yapılar olarak yeniden organize edilmelidir.

Senirkent, sahip olduğu tarımsal üretim geleneği, teşviklerden doğan avantajları ve uygun coğrafi konumuyla, bölgesel kalkınma stratejisinde önemli bir merkez olabilir. Doğru yönlendirme, yerel kapasitenin etkin kullanımı ve kamu-özel sektör işbirliği ile Senirkent'in ekonomik ve sosyal kalkınması hızlandırılabilir.

SÜTLÜÇER

4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

3.5. SÜTÇÜLER İLÇESİ 4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.5.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konum

Sütçüler, Isparta ilinin güneydoğusunda yer alan ve 9.869 nüfusa sahip bir ilçedir. Toplam yüzölçümü 1.235 km² olup, dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir. İlçe, 7 mahalle, 3 belde belediyesi ve 27 köyden oluşmaktadır.

Sütçüler, doğal güzellikleri, zengin orman varlığı ve düşük nüfus yoğunluğuyla öne çıkan bir ilçedir. 2025 yılı itibarıyla **4. Alt Bölge Teşvikleri** kapsamına alınmış olan Sütçüler, bu sayede **düşük maliyetli yatırım imkânları, hibe destekleri ve kırsal kalkınmaya özel programlardan** daha etkin yararlanma şansı elde etmiştir.

3.5.2. Mevcut Ekonomik Durum

Başlıca Geçim Kaynakları: Tarım (elma, kiraz, ceviz, sebze), küçükbaş hayvancılık (koyun, keçi), balıkçılık ve ormancılık.

Tarım: Küçük ölçekli, parçalı araziler; modern tekniklerin sınırlı uygulanması.

Hayvancılık: Mera avantajı var; pazarlama ve genç iş gücü eksikliği üretimi sınırlıyor.

Ormancılık: Kereste ve yan ürünler önemli, ancak işleme tesisleri sınırlı, katma değer düşük.

Fırsatlar: 4.alt bölge teşvikleriyle Doğa turizmi potansiyeli ve kırsal turizm ile ekonomik çeşitlenme imkânı doğabilir.

Olumsuz Faktörler: Dağınık yerleşim, altyapı eksiklikleri, göç ve yaşlanan nüfus.

3.5.3. Teşvik Durumu (2025)

Aşağıda, “4. Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler İlçesi’ne Somut Yansımaları” başlığı altında, teşvik unsurlarının 3. Bölge ile 4. Alt Bölge karşılaştırması tablo olarak sunulmuştur:

3.5.4. Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

2025 yılı itibarıyla uygulanan **4. Alt Bölge teşviklerinin**, Sütçüler ilçesinde **3. Bölge desteklerine ek olarak sağladığı somut avantajları** karşılaştırmalı şekilde sunmaktadır. Sütçüler, alt bölge statüsü sayesinde; yatırımcılar için **daha yüksek oranlı desteklerden, uzatılmış teşvik sürelerinden ve öncelikli sektörlerde özel uygulamalardan** faydalanabilmektedir.

Tablo 35. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Teşvik Unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Avantajı (Sütçüler'de Uygulama)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%40	%50 (Daha yüksek indirim oranı)
Yatırıma Katkı Oranı	%25	%30 (Daha yüksek katkı oranı)
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	5 yıl	6 yıl (1 yıl daha uzun süreli destek)
Sigorta Primi (İşçi Payı) Desteği	Yok	2 yıl (Yalnızca 4. alt bölgede uygulanır)
Faiz / Kar Payı Desteği (TL Krediler)	3 puan	5 puan (Yatırım kredilerinde ek avantaj)
Faiz / Kar Payı Desteği (Döviz Krediler)	1 puan	2 puan (İthal makine/teçhizat alımlarında teşvikli)
Yatırım Yeri Tahsisi	Var (kısıtlı)	Var (Kamu arazisi tahsisinde öncelik sağlanır)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Var (OSB içi yatırımlar için geçerli)
Sigorta Primi Desteği (İşçi Payı)	Yok	2 yıl boyunca uygulanır

3.5.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

Organik Tarım ve Sertifikalı Ürünler: Elma, kayısı ve ceviz gibi ürünlerin organik üretimi ve sertifikalandırılması.

Hayvancılık ve Et Ürünleri İşleme: Küçükbaş hayvancılıkla et ve süt ürünleri işleme tesisleri kurulması.

Kırsal Turizm ve Yayla Konaklama: Yayla köylerinde butik oteller ve doğa yürüyüş rotaları oluşturulması.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi bitkilerin üretimi ve işlenmesi.

3.5.6. Sütçüler İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler

Sütçüler, doğal kaynakları ve orman varlığı ile öne çıkan, 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan bir ilçedir. Tarım, hayvancılık ve kırsal turizm alanlarında yatırım potansiyeline sahip olup, çeşitli kurum ve kuruluşların sunduğu hibe, kredi ve proje desteklerinden faydalanabilmektedir.

Tablo 36. Sütçüler İçin Yararlanılabilecek Kurum ve Destekler

Kurum	Destekler
TKDK (IPARD Programı)	Kırsal turizm, arıcılık, süt ve et hayvancılığı, meyve-sebze işleme, soğuk hava deposu yatırımları
KOSGEB	KOBİ destekleri, girişimcilik hibeleri, işletme geliştirme ve finansman desteği
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Proje bazlı hibe programları, turizm ve tarım projelerine fizibilite desteği
Tarım ve Orman Bakanlığı (KKYDP)	Tarımsal makine-ekipman hibeleri, sulama ve kırsal kalkınma projeleri
Ziraat Bankası & Tarım Kredi Kooperatifleri	Düşük faizli krediler, hayvancılık ve bitkisel üretim finansmanı
ORKÖY	Orman köylülerine yönelik hibe ve krediler (arıcılık, süt hayvancılığı, yenilenebilir enerji sistemleri)
TÜBİTAK & Üniversiteler	Ar-GE, inovasyon ve sürdürülebilir tarım uygulamaları için proje destekleri

3.5.7. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

Organik Elma ve Kayısı Bahçeleri: Sertifikalı organik ürün üretimi ve pazarlanması.

Küçükbaş Et ve Süt Ürünleri İşleme Tesisi: Katma değerli ürünlerin üretimi ve yerel pazarlara sunulması.

Yayla Turizmi ve Doğa Konaklama Tesisleri: Ekoturizm ve doğa turizmi odaklı yatırımlar.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi ve İşleme Tesisi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi ürünlerin üretimi ve işlenmesi.

3.5.8. Beklenen Etki ve İstihdam

İstihdam: Her bir yatırım alanı için doğrudan 15–30 kişi, dolaylı olarak ise 20–40 kişi istihdam sağlanması beklenmektedir.

Katma Değer Artışı: Organik ve işlenmiş ürünlerde %50–100 arasında değer artışı hedeflenmektedir.

Sosyal Etki: Kadın ve genç girişimciliğinin desteklenmesi, kırsal alanda yaşam kalitesinin artırılması.

3.5.9. Sütçüler İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)

Bu tablo, Isparta'nın 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan ilçelerinden biri olan **Sütçüler** için 2025 yılı itibarıyla geçerli olan teşvik unsurlarını ve bu unsurların sağladığı avantajları özetlemektedir.

Sütçüler ilçesi, coğrafi yapısı, doğal zenginlikleri ve alternatif turizm potansiyeli ile birlikte özellikle kırsal kalkınma odaklı yatırımlar açısından dikkat çeken bir konumda yer almaktadır. Tarıma dayalı sanayi, tıbbi ve aromatik bitkiler, eko-turizm ve geriatrik turizm gibi alanlarda yatırım yapılabilirliği artan ilçe, **4. Alt Bölge teşvik sistemi** sayesinde yatırım maliyetlerini düşüren birçok avantaja sahiptir.

Tablo 37. Sütçüler İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)

Teşvik unsuru	Açıklama
Vergi İndirimi	%40 oranında kurumlar ve gelir vergisi indirimi uygulanır
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Yatırım süresi boyunca 5 yıl SGK işveren primi desteği sağlanır
Yatırım Yeri Tahsisi	Kamu arazisi tahsisi yapılabilir; bedelsiz veya düşük bedelli olarak yatırımcıya sunulur
KDV İstisnası	Yatırım kapsamında alınan makine ve teçhizatlar KDV'den muaftır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Yurt dışından getirilen makine ve teçhizatlar gümrük vergisinden muaftır
Faiz/Kâr Payı Desteği	TL kredilerinde 3 puan, döviz kredilerinde 1 puan faiz indirimi sağlanır
Yatırım Teşvik Belgesi Avantajları	Resmi yatırım teşvik belgesi kapsamında yukarıdaki destekler resmi olarak garanti altına alınır

Not: Sütçüler, yüksek orman ve yayla alanları ile doğal kaynaklar bakımından zengin bir ilçedir. Bu nedenle özellikle **hayvancılık, orman ürünleri, kırsal turizm ve küçük ölçekli enerji yatırımları** için teşvik avantajları önemli fırsatlar sunmaktadır.

3.5.10. Sütçüler İlçesi – 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)

Bu tablo, 2025 yılı itibarıyla **Sütçüler ilçesinde 4. Alt Bölge teşvikleri kapsamında öne çıkan yatırım önceliklerini** konu edinmektedir. İlçenin doğal kaynakları, coğrafi avantajları ve kırsal yapısı dikkate alındığında, bazı sektörlerin stratejik yatırım alanları olarak ön plana çıktığı görülmektedir.

Özellikle tıbbi-aromatik bitki üretimi, katma değerli tarımsal sanayi, doğal ürün işleme, sürdürülebilir turizm ve çevresel uyumlu yatırımlar gibi başlıklar, hem yerel kalkınma potansiyeli hem de yatırımcılar açısından cazip fırsatlar sunmaktadır. Sütçüler'in 4. Alt Bölge destek sistemiyle birleşen bu özgün avantajları, ilçede rekabet gücü yüksek ve sürdürülebilir projelerin hayata geçirilmesini kolaylaştırmaktadır.

Aşağıdaki tablo, yatırımcılara ilçedeki öncelikli sektörleri özetle sunarak yönlendirici olmayı; kamu kurumları, kalkınma ajansları ve özel girişimler için stratejik planlama süreçlerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tablo 38. Sütçüler İlçesi – 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)

Yatırım Alanı	Açıklama
1. Hayvancılık ve Hayvansal Ürün İşleme	Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık tesisleri, süt ürünleri işleme (peynir, yoğurt, tereyağı vb.), arıcılık ve bal işleme
2. Orman Ürünleri ve Katma Değerli İşleme	Orman ürünleri işleme (mobilya, ahşap ürünler), mantar üretimi ve paketleme, tıbbi-aromatik bitkilerden uçucu yağ üretimi
3. Kırsal Turizm ve Eko-Turizm	Yayla turizmi, trekking parkurları, butik otel/pansiyon/bungalov konaklama tesisleri, doğa sporları altyapısı
4. Yenilenebilir Enerji Projeleri	Güneş enerjisi sistemleri ile tarımsal sulama ve işletme enerji ihtiyaçları, biyogaz ve biyokütle tesisleri
5. Tarım ve Sera Yatırımları	Organik sebze/meyve üretimi için örtü altı tarım (sera), damla sulama sistemleri ve modern tarım teknolojilerinin yaygınlaştırılması

3.5.11. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler’e Yansımaları (2025 Yılı İtibarıyla)

2025 yılı itibarıyla **4. Alt Bölge teşvik sisteminin Sütçüler ilçesine sağladığı yatırım ve girişimcilik desteklerini** özetlemektedir. Sütçüler, sahip olduğu kırsal potansiyel, doğal kaynak çeşitliliği ve özgün üretim yapısıyla bölgesel kalkınma açısından öncelikli ilçeler arasında yer almaktadır.

4.Alt Bölge kapsamında sunulan destekler, özellikle küçük ve orta ölçekli yatırımcılar ile yerel girişimciler için önemli avantajlar içermektedir. **Vergi indirimi, SGK primi işveren hissesi desteği, faiz indirimi, yatırım yeri tahsis ve hibe destekleri**, Sütçüler’de hem yeni yatırımların hayata geçirilmesini hem de mevcut ekonomik yapıların güçlendirilmesini mümkün kılmaktadır.

Aşağıdaki tablo, ilçede tarım-sanayi entegrasyonunun sağlanması, tıbbi aromatik bitkiler, doğal ürünler, orman köyü kalkınması ve kırsal turizm gibi alanlarda sürdürülebilir büyüme için kritik bir rol üstlenmektedir. Tablo, bu desteklerin içeriğini sade biçimde ortaya koyarak yatırımcılara yol gösterici nitelikte hazırlanmıştır.

Tablo 39. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Sütçüler’e Yansımaları (2025)

Destek unsuru	Uygulama Süresi / Oranı	Kapsam / Açıklama	Yatırımcıya Sağladığı Avantaj
KDV İstisnası	Yatırım malı alımlarında	Makine, ekipman ve malzeme alımlarında	Maliyet düşüşü sağlar
Gümrük Vergisi Muafiyeti	İthal edilen makine/teçhizat	Yatırım için gerekli ithal ekipmanlarda	Yatırım maliyetini azaltır
Vergi İndirimi	%70 yatırım indirimi, %30 katkı	Kurumsal vergi matrahında indirim	Yatırımın geri dönüş süresini kısaltır
SGK İşveren Hissesi Desteği	7 yıl	Yeni istihdam edilen personel için	İşletme maliyetlerini düşürür, istihdamı artırır
Faiz / Kâr Payı Desteği	TL krediler: 5 puan, Döviz krediler: 2 puan	Banka kredilerine uygulanan faiz desteği	Finansman yükünü azaltır
Yatırım Yeri Tahsisi	Süresiz	Kamu arazilerinin yatırımcıya tahsisi	Arsa temini ve yatırım planlamasında kolaylık sağlar
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yeni istihdamda	Çalışanlardan alınan gelir vergisi desteği	Personel maliyetini düşürür ve yatırım verimliliğini artırır

3.5.12. Sütçüler’de Öne Çıkan Yatırım Alanları

Bu tablo, **Sütçüler ilçesinde öne çıkan yatırım alanlarını** ve bu alanlara sağlanan **4. Alt Bölge teşviklerinin etkilerini** özetlemektedir. Doğal kaynaklar açısından zengin, biyolojik çeşitlilik bakımından ayrıcalıklı bir konumda bulunan Sütçüler, özellikle tıbbi ve aromatik bitkiler, organik tarım, kırsal turizm ve doğaya dayalı üretim sistemleri için yüksek potansiyele sahiptir.

2025 yılı itibarıyla uygulanan **4. Alt Bölge destekleri**, bu yatırım alanlarında faaliyet gösterecek girişimciler için hem başlangıç hem de büyüme aşamalarında ciddi maliyet avantajları sağlamaktadır. Vergi indirimi, SGK primi desteği, yatırım yeri tahsis ve faiz indirimi gibi teşvik unsurları, bölgedeki üretim kapasitesinin gelişmesini desteklerken, yerel kalkınma hedefleriyle de uyumlu bir yatırım ortamı sunmaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan tablo, Sütçüler’de yatırım yapmayı düşünen girişimcilere **sektörel öncelikleri ve bölgesel teşvik katkılarını net bir şekilde sunarak stratejik yönlendirme** sağlamayı amaçlamaktadır.

Tablo 40. Sütçüler’de Öne Çıkan Yatırım Alanları

Sektör	Alt Bölge Teşviklerinin Faydası
Ormancılık ve Tıbbi Aromatik Bitkiler	Kekik, lavanta, adaçayı gibi ürünlerin işlenmesi ve ihracata yönelik kurutma–ambalaj tesisleri için yatırım indirimi
Kırsal Turizm – Ekoturizm	Yazılı Kanyon, Melikler Yaylası gibi alanlarda kırsal konaklama ve doğa turizmine yönelik tesis yatırımlarında SGK ve gelir vergisi teşvikleri
Hayvancılık ve Arıcılık	Küçükbaş yetiştiriciliği, bal üretimi ve meraya dayalı projelerde IPARD hibesi ve faiz desteği
Odun Dışı Orman Ürünleri	Mantar, defne, kekik toplama ve işleme projeleri için ORKÖY ve Tarım Kredi destekleri
Yenilenebilir Enerji	GES/Biyokütle sistemleri ile tarımsal üretim destekli enerji yatırımlarında vergi ve faiz avantajı

Sütçüler’de Yatırımı Destekleyen Kurumlar:

Sütçüler ilçesinde yatırım yapmak isteyen girişimciler için çeşitli kurumlar farklı destekler sunmaktadır:

- **BAKA:** Kırsal turizm, tıbbi-aromatik bitkiler ve kooperatifçilik projelerine doğrudan mali destek sağlar.
- **KOSGEB:** KOBİ’lere hibe ve faizsiz kredi; girişimcilik ve inovasyon projelerini destekler.

- **IPARD (TKDK):** Tarım ve kırsal kalkınma yatırımlarına hibe; organik tarım, süt/et işleme ve örtü altı üretimi destekler.
- **ORKÖY:** Orman köylerine yönelik altyapı ve tarımsal projeler için hibe ve düşük faizli kredi sağlar.
- **Tarım Kredi Kooperatifleri:** Tarımsal üretim için düşük faizli kredi ve makine ekipman desteği sunar
- Özetle, Sütçüler’de yatırımlar **tarım, hayvancılık, kırsal kalkınma ve turizm odaklı projeler** için kapsamlı mali ve teknik destek imkanlarına sahiptir.

3.5.13. Değerlendirme

Alt Bölge teşvikleriyle Sütçüler’in;

- Doğal kaynaklarını katma değere dönüştürme kapasitesi artmış,
- Kırsal ve eko-turizme yönelik yatırımlar cazip hale gelmiş,
- Tarım, ormancılık ve enerji alanlarında yeni girişimlerin önü açılmıştır.
- Bu avantajların sürdürülebilir yarar sağlaması için:
- Yerel aktörlerin (muhtarlıklar, kooperatifler, STK’lar) teşvik sistemleri hakkında bilgilendirilmesi,
- Entegre kalkınma stratejilerinin IPARD, BAKA ve KOSGEB ile eşgüdümlü yürütülmesi önemlidir.
- **Sütçüler**, doğal kaynaklar, tıbbi-aromatik bitkiler, ceviz ve arıcılık gibi üretim alanlarında öne çıkan bir ilçedir.
- 4.Alt Bölge destekleri, bu alanlardaki yatırımları **vergi, SGK ve finansman teşvikleriyle cazip hale getirmektedir.**
- Özellikle **IPARD ve ORKÖY** destekleriyle **birlikte entegre yatırımlar (örneğin arıcılık – işleme tesisi – pazarlama zinciri)** kurulmalıdır.

3.5.14. Sütçüler – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamı)

Sütçüler, doğal kaynaklar, tıbbi-aromatik bitkiler, ceviz ve arıcılık gibi üretim alanlarında öne çıkan bir ilçedir. 4. Alt Bölge destekleri, bu alanlardaki yatırımları vergi, SGK ve finansman teşvikleriyle cazip hale getirmektedir. Özellikle IPARD ve ORKÖY destekleriyle birlikte entegre yatırımlar (örneğin arıcılık – işleme tesisi – pazarlama zinciri) kurulabilir 2025 yılı itibarıyla 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan Sütçüler, tarım, hayvancılık, orman ürünleri işleme ve ekoturizm gibi sektörlerde yatırım açısından stratejik fırsatlar sunmaktadır.

Sonuçlar:

Aromatik bitkiler (özellikle kekik ve adaçayı) ile birlikte lavanta ve gül yetiştiriciliğine yönelik eğilim artmakta, ancak işleme altyapısı henüz gelişmemiştir.

Ormancılık ve ahşap ürünleri üretimi, geleneksel faaliyetler arasında yer almakta; fakat pazarlama ve katma değer yaratma konusunda sınırlı kalmaktadır.

4. Alt bölge teşvikleri sayesinde **vergi indirimi, yatırım yeri tahsisi ve istihdam destekleri**, girişimciler için cazip hale gelmiştir.

Yayla turizmi ve doğa yürüyüşleri (trekking) gibi eko-turizm faaliyetleri, uygun altyapı ve tanıtım eksikliğinden dolayı potansiyelini gerçekleştirememektedir.

İlçede genç nüfusun azalması ve işgücü yetersizliği, yatırım planlaması açısından sürdürülebilir insan kaynağı sorununu beraberinde getirmektedir.

Öneriler:

- **Kekik, adaçayı, lavanta gibi aromatik bitkilerin işlenmesi ve ihracata yönelik tesislerin kurulması**, bölgesel kalkınmanın temel unsurlarından biri olabilir.
- Sütçüler’de **ahşap işçiliği, odun dışı orman ürünleri (reçine, mantar, tıbbi bitkiler) ve mobilya üretimi** gibi sektörler için ORKÖY destekli kooperatif modelleri hayata geçirilmelidir.

- İlçede **ekoturizm, yayla otelleri, doğa yürüyüş rotaları ve kamp alanları** gibi yatırımlar için tanıtım çalışmaları ve BAKA destekli projeler hızlandırılmalıdır.
- **Kadın kooperatifleri**, yerel ürünlerin markalaşması ve turistik pazarda yer bulması açısından teşvik edilmelidir.
- **Kırsalda istihdam sağlayacak üretim merkezleri** kurulması, göçün yavaşlatılması açısından öncelikli hedef olmalıdır.

ŞARKIKARAAĞAÇ

4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

3.6. ŞARKIKARAAĞAÇ İLÇESİ 4.ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.6.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Şarkikaraağaç, Isparta ilinin güneydoğusunda yer alan ve 25.578 nüfusa sahip. Toplam yüzölçümü 1.232 km² olup, dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir. İlçe, 7 mahalle, 3 belde belediyesi ve 27 köyden oluşmaktadır. Ekonomisi tarıma dayalı, hayvancılık potansiyeli ve doğa turizmine elverişli yapısıyla öne çıkan bir ilçedir. 2025 yılı itibarıyla **"4. Alt Bölge" teşviklerinden yararlanan ilçeler** arasında yer alan Şarkikaraağaç, bu statü sayesinde yatırım çekme, istihdamı artırma ve kırsal kalkınmayı güçlendirme konusunda önemli avantajlar kazanmıştır.

3.6.2. Mevcut Ekonomik Durum

Tarım: Şarkikaraağaç, Isparta ilinin tarım ve hayvancılıkla öne çıkan ilçelerinden biridir. İlçenin ekonomisi büyük ölçüde bu iki sektöre dayanmaktadır.

Başlıca Ürünler:

- **Hububat:** Buğday, arpa, nohut.
- **Meyve:** Elma, kiraz, vişne, armut, kayısı.
- **Sebze:** Açık alanda ve örtü altı domates ve yem Bitkileri.

Hayvancılık: Süt İnekçiliği: Yaygın olup, ilçede 4 mandıra bulunmaktadır. Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık faaliyetleri yaygındır. Modern hayvancılık altyapısının güçlendirilmesi için TKDK tarafından destek sağlanmaktadır.

3.6.3. Teşvik Durumu (2025)

Aşağıda, **2025 yılı teşvik sistemine göre "4. Alt Bölge Teşviklerinin Şarkikaraağaç İlçesi'ne Somut Yansımaları"** tablo formatında sunulmuştur. Şarkikaraağaç, normalde 3. bölgede yer almaz; doğrudan **4. Alt Bölge** kapsamında desteklenen ilçelerdendir. Bu nedenle, karşılaştırma amacıyla 3. bölge teşvik düzeyiyle kıyaslanarak avantajları vurgulanmıştır

3.6.4. Alt Bölge Teşviklerinin Şarkikaraağaç İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Bu tablo, 2025 yılı itibarıyla Şarkikaraağaç ilçesinde uygulanan teşvik sistemini kapsamlı şekilde incelemektedir. İlçe, Türkiye'nin 3. Bölge teşviklerinden yararlanmanın yanı sıra, 4. Alt Bölge avantajları kapsamında ek desteklere de sahiptir.

Tabloda, 3. Bölge teşvikleri çerçevesinde sunulan temel destekler ile 4. Alt Bölge uygulamasıyla ilçeye sağlanan ilave avantajlar karşılaştırmalı olarak ortaya konulmaktadır. Vergi indirimi, SGK primi işveren hissesi desteği, faiz ve yatırım yeri tahsisi gibi kritik teşvik kalemlerinin Şarkikaraağaç özelinde nasıl işlediği detaylı bir biçimde açıklanmaktadır.

Bu bilgiler, yatırımcıların ilçedeki yatırım fırsatlarını değerlendirirken maliyet avantajlarını net olarak görmelerini sağlamak ve bölgesel kalkınma hedefleri doğrultusunda yapılacak yatırımlara rehberlik etmektedir. Böylece Şarkikaraağaç'ın cazip yatırım ortamı hakkında kapsamlı ve anlaşılır bir kaynak sunulmaktadır.

Tablo 41. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Şarkikaraağaç İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Teşvik unsuru	3. Bölge Desteği	4.
Vergi İndirimi	Yatırıma katkı oranı %25 – %30	%40'a kadar çıkabilir; daha yüksek yatırım katkı oranı sağlanır
Sigorta Primi İşveren Hissesi	3 yıl	6 yıl verilir
Yatırım Yeri Tahsisi	Uygun durumlarda	Arazilerin daha uygun şartlarla tahsisi yapılır
Faiz / Kar Payı Desteği	TL kredilerde azami 3 puan, dövizde 1 puan	TL kredilerde 5 puana kadar, dövizde 2 puan destek
KDV İstisnası	Var	Aynı şekilde uygulanır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Aynı şekilde uygulanır

SGK Desteği (İşçi Primi)	Yok	Kadın ve genç istihdamında SGK işçi primi desteği sağlanabilir
IPARD, KOSGEB, ORKÖY, Tarım Kredi Kooperatifleri Desteği	Kısmi erişim	Çeşitli kurumlarla entegrasyon kolaylaşır, öncelikli proje kabulü

IPARD Hibeleri: Kırsal kalkınma projeleri için hibe desteği.

Ayrıca, **3. Bölge teşvikleri** de Şarkikaraağaç için geçerli olup, OSB veya Endüstri Bölgelerinde yapılacak yatırımlar için geçerlidir.

3.6.5. İlçeye Özgü Fırsatlar

Organik Tarım ve Sertifikalı Ürünler: Elma, kayısı ve ceviz gibi ürünlerin organik üretimi ve sertifikalandırılması.

Hayvancılık ve Et Ürünleri İşleme: Küçükbaş hayvancılıkla et ve süt ürünleri işleme tesisleri kurulması.

Kırsal Turizm ve Yayla Konaklama: Yayla köylerinde butik oteller ve doğa yürüyüş rotaları oluşturulması. Kızıldağ Milli Parkı Kırsal Turizm ve Yayla Konaklama programlarına dahil edilebilir.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi ve İşleme Tesisi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi ürünlerin üretimi ve işlenmesi.

3.6.6. Önerilen Stratejik Yatırım Alanları

Organik Elma ve Kayısı Bahçeleri: Sertifikalı organik ürün üretimi ve pazarlanması.

Küçükbaş Et ve Süt Ürünleri İşleme Tesisi: Katma değerli ürünlerin üretimi ve yerel pazarlara sunulması.

Yayla Turizmi ve Doğa Konaklama Tesisleri: Ekoturizm ve doğa turizmi odaklı yatırımlar.

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi ve İşleme Tesisi: Lavanta, kekik ve adaçayı gibi ürünlerin üretimi ve işlenmesi.

3.6.7. Beklenen Etki ve İstihdam

İstihdam: Her bir yatırım alanı için doğrudan 15–30 kişi, dolaylı olarak ise 20–40 kişi istihdam sağlanması beklenmektedir.

Katma Değer Artışı: Organik ve işlenmiş ürünlerde %50–100 arasında değer artışı hedeflenmektedir.

Sosyal Etki: Kadın ve genç girişimciliğinin desteklenmesi, kırsal alanda yaşam kalitesinin artırılması.

3.6.8. Şarkikaraağaç İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)

Bu tablo, 2025 yılı itibarıyla Şarkikaraağaç ilçesinin 4. Alt Bölge teşvikleri kapsamında yararlanabileceği destek unsurlarını ve bu desteklerin yatırımcılara sağladığı avantajları detaylı şekilde açıklamaktadır. Vergi indirimleri, sigorta primi teşvikleri, faiz destekleri ve yatırım yeri tahsisi gibi temel kalemler üzerinden ilçenin sunduğu teşvik avantajları yatırımcıların karar süreçlerinde yol gösterici niteliktedir. Bölgesel kalkınma stratejileriyle uyumlu olarak hazırlanmış bu tablo, Şarkikaraağaç'taki yatırım potansiyelini destekleyici önemli bir kaynak işlevi görmektedir.

Tablo 42. Şarkikaraağaç İlçesi 4. Alt Bölge Teşvik Avantajları (2025)

Destek unsuru	Açıklama
Vergi İndirimi	Yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar gelir veya kurumlar vergisi indirimli uygulanır
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Yatırım süresi boyunca 5 yıl boyunca sigorta primi işveren hissesinin belirli bir kısmı Bakanlıkça karşılanır
KDV İstisnası	Yatırım kapsamında alınan makine ve teçhizatlar KDV'den muaftır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Yurt dışından getirilen makine ve teçhizatlar gümrük vergisinden muaftır
Yatırım Yeri Tahsisi	Kamu arazisi tahsisi yapılabilir; bedelsiz veya düşük bedelli olarak yatırımcıya sunulur
Faiz/Kâr Payı Desteği	TL kredilerinde 3 puan, döviz kredilerinde 1 puan faiz indirimi sağlanır

Şarkikaraağaç 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)

Bu tablo, 2025 yılı itibarıyla Şarkikaraağaç ilçesinde öncelikli yatırım alanlarını ve bu alanların sahip olduğu potansiyeli kapsamlı şekilde ortaya koymaktadır. İlçenin doğal kaynakları, ekonomik yapısı ve bölgesel kalkınma hedefleri doğrultusunda belirlenen bu yatırım konuları hem yerel kalkınmaya katkı sağlamakta hem de yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmaktadır.

Tablo, Şarkikaraağaç'ta sürdürülebilir büyüme ve rekabet gücünü artıracak sektörleri ve bu sektörlerde yapılabilecek yatırımların stratejik önemini açık ve anlaşılır biçimde göstermeyi amaçlamaktadır. Böylece yatırımcıların doğru yönlendirilmesi ve ilçenin ekonomik potansiyelinin en verimli şekilde değerlendirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Tablo 43. Şarkikaraağaç 4. Alt Bölge Yatırım Öncelikleri (2025)

Yatırım Alanı	Açıklama / Potansiyel
Tarım ve Hayvancılık Tabanlı İşleme Tesisleri	Elma, vişne, kiraz, fasulye gibi ürünlerin işlenmesi (kurutma, paketlenme, meyve suyu vb.)
Süt Ürünleri ve Et Entegre Tesisleri	Büyükbaş hayvancılığa dayalı süt işleme ve et ürünleri üretimi
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler	Kekik, lavanta, adaçayı gibi bitkilerle distilasyon ve katma değerli ürün üretimi
Seracılık ve Örtü Altı Tarım	Modern seralarda sebze-meyve üretimi ve istihdam potansiyeli
Soğuk Hava Depoları / Lojistik	Bölgedeki meyvecilik ürünlerinin muhafazası ve taşınması için ihtiyaç duyulan altyapı
Yenilenebilir Enerji (Biyogaz, GES)	Tarımsal atıklara dayalı biyogaz veya küçük ölçekli güneş enerji sistemleri
Kırsal Turizm / Agro Turizm	Doğa ve kırsal turizm odaklı yatırımlar: yayla turizmi, çiftlik evi konaklamaları
Geriatri ve Sağlık Destinasyonları	Temiz doğası ve sakin yapısı ile yaşlı bakım/rehabilitasyon merkezlerine uygun ortam

3.6.8.1.1. Organik meyve ve sebze üretimi:

Özellikle elma, kiraz, üzüm gibi meyve üretimi teşvik edilmektedir.

3.6.8.1.2. Örtü altı (sera) tarımı:

Modern sera yatırımları ve sulama sistemleri desteklenmektedir.

3.6.8.1.3. Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği:

Lavanta, kekik gibi bitkilerin üretimi ve işlenmesi teşvik edilmektedir.

3.6.8.2. Kırsal Turizm ve Eko-Turizm

Yayla turizmi: Yayla alanlarının turizme kazandırılması hedeflenmektedir.

Agroturizm yatırımları: Tarım ve hayvancılıkla entegre turizm projeleri teşvik edilmektedir. **Doğa yürüyüş parkurları ve kamp alanları:** Doğal alanların turizme kazandırılması planlanmaktadır.

3.6.8.3. Yenilenebilir Enerji Projeleri

Güneş enerjisi sistemleri: Tarım ve hayvancılık işletmelerinde enerji ihtiyacının karşılanması için güneş enerjisi sistemleri kurulması teşvik edilmektedir.

Biyogaz tesisleri: Hayvancılık atıklarının enerjiye dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

3.6.8.4. Altyapı ve Arazi Düzenlemeleri

Arazi toplulaştırma projeleri: 60.000 dekar tarım arazisinin toplulaştırılması planlanmaktadır.

Sulama altyapısı iyileştirmeleri: Örenköy Gölet'i Sulaması Yenileme İşi gibi projelerle sulama altyapısının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Alt Bölge Avantajlarının Şarkikaraağaç'a Yansması

Şarkikaraağaç'ta Teşviklerin Yansıyacağı Öncelikli Sektörler

Aşağıdaki tabloda, Şarkikaraağaç ilçesinde teşviklerle desteklenen öncelikli sektörleri ve bu sektörlerdeki yatırım olanaklarını kapsamlı biçimde sunmaktadır. Bölgenin ekonomik yapısı ve doğal kaynakları dikkate alınarak belirlenen bu sektörler,

yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmakta ve ilçenin kalkınma hedeflerine önemli katkılar sağlamaktadır.

Tablo, teşviklerin somut yansımalarıyla birlikte yatırımcıların hangi alanlarda avantajlı yatırım yapabileceğini net bir şekilde ortaya koyarak, bölgesel gelişimi desteklemeyi amaçlamaktadır.

Tablo 44. Şarkikaraağaç'ta Teşviklerin Yansıyacağı Öncelikli Sektörler

Sektör	Yatırım Olanakları (Teşvikle Desteklenen)
Tarım (Elma, kiraz, arpa, buğday)	Paketleme, kurutma, soğuk hava deposu, entegre gıda işleme tesisleri, meyve suyu ve marmelat üretimi
Hayvancılık	Besi çiftlikleri, süt işleme tesisleri, yem üretimi, IPARD ve KOSGEB destekleriyle entegre et-süt ürünleri üretimi
Tıbbi Aromatik ve Şifalı Bitkiler	Kekik, lavanta, adaçayı gibi ürünlerin kurutulması, yağ ve ekstrakt üretimi, markalı paketleme
Kırsal Turizm	Doğa turizmi, kamp alanları, köy pansiyonları, ekoturizm rotaları için SGK prim desteği ve arazi tahsisi
Yenilenebilir Enerji	GES (Güneş Enerji Sistemleri), biyokütle tesisleri, tarımsal sulama için yenilenebilir enerji yatırımları (vergi indirimi ve kredi avantajı)

3.6.9. Şarkikaraağaç'ta Yatırımı Destekleyen Kurumlar ve Entegrasyon Potansiyeli

Şarkikaraağaç ilçesinde 2025 yılı itibarıyla faaliyet gösteren yatırım destek kurumlarını ve sundukları başlıca destek türlerini özetlemektedir. İlçenin 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanması, bu kurumların sunduğu hibe, kredi ve danışmanlık programlarıyla entegre edildiğinde güçlü bir yatırım altyapısı ortaya çıkarmaktadır. Aşağıdaki Tablo, bu kurumların sağladığı katkıların stratejik düzeyde nasıl birbiriyle örtüştüğünü göstermeyi amaçlamaktadır.

Tablo 45. Şarkikaraağaç'ta Yatırımı Destekleyen Kurumlar ve Entegrasyon Potansiyeli

Kurum	Sağladığı Destek Türü
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Kırsal kalkınma, tarıma dayalı sanayi ve eko-turizm projelerine mali destek
IPARD (TKDK)	Tarım, hayvancılık, turizm ve gıda sanayisine yönelik %5070 hibe
KOSGEB	KOBİ'lere girişimcilik, modernizasyon, AR-GE destekleri
Tarım Kredi Kooperatifleri	Ekipman alımı ve üretime yönelik kredi
ORKÖY	Orman köylüsüne uygun faizli kredi ve ekipman desteği
İŞKUR	Yeni istihdam için maaş ve prim destekleri, mesleki eğitim

3.6.10. Şarkikaraağaç – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamı)

Şarkikaraağaç, Isparta'nın doğusunda yer alan, tarım ve hayvancılık ağırlıklı üretim yapısıyla öne çıkan, aynı zamanda doğa ve kırsal turizme açık bir ilçedir. 2025 yılı itibarıyla 4. Alt Bölge teşvikleri kapsamına alınmış olan ilçe, özellikle tarım-sanayi entegrasyonu, meyve işleme ve hayvancılığa dayalı yatırımlar açısından öncelikli destek alanları arasında yer almaktadır.

Sonuçlar:

- İlçe genelinde **elma, kiraz, vişne ve ceviz gibi meyve üretimi yaygındır**; ancak bu ürünlerin soğuk hava deposu, kurutma, paketlenme ve meyve suyu gibi ileri işleme yatırımları yetersizdir.
- **Besi ve süt hayvancılığı**, kırsal yaşamın temel geçim kaynaklarından biri olup, modern tesis ihtiyacı devam etmektedir.
- **Kadın emeğiyle yürüyen el sanatları ve yöresel ürünler** değerlendirilememekte, kırsal kalkınma modellerine entegre edilememektedir.

- Alt Bölge destekleriyle **vergi muafiyetleri, yatırım indirimi, faizsiz kredi ve SGK prim destekleri** yatırım ortamını iyileştirmiştir.
- **Eğitim düzeyi, teknik bilgi eksikliği ve genç nüfus göçü**, yatırımların sürdürülebilirliğini zorlaştıran etkenlerdir.

Öneriler:

- **Elma, vişne ve kiraz gibi ürünler için meyve kurutma, konsantre ve reçel- marmelat tesisleri** kurulmalıdır. Bu yatırımlar TKDK (IPARD) ve KOSGEB destekleriyle desteklenebilir.
- **Süt işleme tesisleri**, küçük üreticilerin ürünlerinin değerlendirilmesini sağlayacak biçimde kooperatif modeliyle hayata geçirilmelidir.
- İlçede mevcut olan **Eşeler Yaylası ve Beyşehir Gölü kıyısı**, doğa turizmi ve kırsal konaklama projeleri için değerlendirilmelidir.
- Kadın girişimciler için **yöresel ürün atölyeleri, dokuma atölyeleri ve aromatik sabun üretimi** gibi mikro projeler, BAKA ve Tarım ve Orman Bakanlığı destekleriyle teşvik edilmelidir.
- **Yatırımcılar için organize küçük sanayi sitesi veya kırsal sanayi kümelenmesi** planlanmalı, altyapısı sağlanmalıdır.

Şarkikaraağaç, doğal kaynakları, ürün çeşitliliği ve tarımsal üretim kabiliyetiyle kırsal kalkınmanın odak noktalarından biri olabilir. Uygun teşvik mekanizmalarının etkin kullanımıyla, ilçede hem istihdam artışı hem de kırsal refahın yükselmesi mümkün olacaktır.

YENİŞARBADEMLİ

4. ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU

(2025)

3.7. YENİŞARBADEMLİ İLÇESİ 4.ALT BÖLGE YATIRIM TEŞVİK FİZİBİLİTE RAPORU (2025)

3.7.1. İlçe Özeti ve Stratejik Konumu

Yenişarbademli, Isparta'nın en doğusunda yer alan, küçük ama doğal zenginlikleriyle öne çıkan bir ilçedir. Eğirdir Gölü'ne yakınlığı, Dedegöl Dağları'na komşuluğu ve Pınargözü Mağarası gibi doğal turizm kaynaklarına sahip olmasıyla dikkat çeker. İlçe, Konya (Beyşehir) illiyle il sınırı komşusudur ve dağlık-doğal yapı itibarıyla ekoturizm ve özel tarımsal faaliyetler için uygundur.

3.7.2. Mevcut Ekonomik Durum

İlçenin ekonomisi büyük ölçüde tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Ancak tarım ürün çeşitliliği sınırlı, pazar erişimi zayıftır. Nüfusu az olup işgücü kısıtlıdır. Genç nüfusun göç eğilimi yüksektir. Gelişmeye açık sektörler arasında kırsal turizm, tıbbi-aromatik bitkiler ve meyvecilik öne çıkmaktadır.

3.7.3. Tarım / Sanayi / Turizm Potansiyeli

- **Tarım:** Yüksek rakım nedeniyle elma, kiraz, vişne ve ceviz gibi meyve türlerine uygundur. Organik tarıma geçiş potansiyeli yüksektir. Aromatik bitkiler (adaçayı, kekik) yetiştiriciliği mümkündür.
- **Sanayi:** İlçede sanayi gelişmemiştir; sadece küçük ölçekli işleme ve ambalajlama potansiyeli vardır. Soğuk hava deposu, kurutma ve paketleme tesisleri yatırımları uygun olur.
- **Turizm:** Yenişarbademli, turizmde Pınargözü Mağarası, Dedegöl Dağı gibi doğa ve yayla turizmi alanlarıyla öne çıkar. Ekoturizm, dağ yürüyüşü, mağara turizmi ve kampçılık için önemli potansiyele sahiptir.

3.7.4. Teşvik Durumu: 4. Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Yenişarbademli ilçesi, 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge teşviklerinden yararlanmakla birlikte, ayrıca 4. Alt Bölge avantajlarından da faydalanabilmektedir. Bu durum, ilçede yatırım yapacak girişimciler için ek destek ve kolaylıklar anlamına gelmektedir. Tablo, 3. Bölge kapsamında sunulan temel teşvik unsurları ile 4. Alt Bölge avantajlarının

Yenişarbademli özelinde nasıl somutlaştığını ve yatırımcıya sağladığı ek imkanları karşılaştırmalı olarak ortaya koymaktadır. Bu karşılaştırma, ilçedeki yatırım potansiyelinin artırılması ve yerel kalkınmanın hızlandırılması açısından önemli bir rehber niteliğindedir.

Tablo 46. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli İlçesi'ne Somut Yansımaları (2025)

Teşvik unsuru	3. Bölge Desteği	4. Alt Bölge Avantajı (Yenişarbademli Uygulaması)
Vergi İndirimi	%25–30 katkı oranı, %60 vergi indirimi	%40'a kadar katkı oranı, %80'e varan vergi indirimi
Sigorta Primi İşveren Hissesi	3 yıl – OSB içi 5 yıl	6 yıl – OSB içi 7 yıl destek verilir
Yatırım Yeri Tahsisi	Uygun durumlarda sağlanır	Öncelikli ve düşük maliyetli tahsisler yapılabilir
Faiz / Kar Payı Desteği	TL'de azami 3 puan, dövizde 1 puan	TL'de 5 puan, dövizde 2 puan desteğe kadar çıkabilir
KDV İstisnası	Var	Aynı şekilde uygulanır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Aynı şekilde uygulanır
SGK Desteği (İşçi Primi)	Yok	Kadın, genç, engelli istihdamında SGK işçi prim desteği uygulanabilir
OSB'de Yatırım Avantajı	OSB yatırımlarında bazı ilaveler	OSB içinde süre ve oran avantajları daha üst düzeyde sağlanır
Destekleyici Kurumlar (IPARD, KOSGEB, BAKA, Tarım Kredi, ORKÖY)	Kısmi ve başvuruya dayalı erişim	Yüksek öncelikli yatırım sınıfında değerlendirme kolaylığı sağlar

3.7.5. Özgün Fırsatlar ve Önerilen Yatırımlar

- Türkiye'nin en uzun yer altı su mağarası olan **Pınargözü Mağarası** ilçe sınırındadır.

- Tarım dışı arazilerin yüksekliği, doğal ürün üretimi ve **organik sertifikalı** tarım için uygundur.
- Düşük arazi maliyetleri sayesinde yatırımcılara avantaj sağlar.
- **Ekoturizm Köyü / Yayla Kamp Alanı**
- **Ceviz İşleme ve Paketleme Tesis**
- **Organik Arıcılık ve Bal Paketleme Ünitesi**
- **Aromatik Bitki (kekik, adaçayı) kurutma ve distilasyon tesisi**
- **Ahşap Bungalov Yapımı için Mobilya İmalatı Atölyesi**
- **Kırsal turizm ve doğa temelli girişimcilik için sakin şehir (Cittaslow) benzeri model önerilebilir.**

3.7.6. Stratejik Yatırım Alanları

- Ekoturizm Tesisleri (bungalov, glamping vb.)
- Organik Meyve Kurutma ve Paketleme Tesisleri
- Tıbbi ve Aromatik Bitki Üretim ve İşleme Üniteleri
- Kırsal Kalkınma Kooperatifleri (Kadın Girişimciliği odaklı)
- Yayla Turizmi, Trekking ve Kamp Alanları Geliştirme
- Su Ürünleri: Tatlı su balıkçılığı -Alabalık-, balık işleme ve paketleme tesisleri için olanaklıdır.

3.7.7. Beklenen Etkiler

- İlçede tarımsal çeşitlenme ve katma değerli ürün artışı
- Kırsal göçün yavaşlatılması
- Turizm sezonunun uzatılması ve gelir kaynaklarının çeşitlenmesi
- Genç işsizliğin azaltılması
- Kadın ve yerel girişimcilerin desteklenmesiyle sosyal kalkınma ivmesi

Tablo 47. Destek Alınabilecek Kurumlar Tablosu

Kurum / Program	Uygun Yatırımlar
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Ekoturizm, tarımsal işleme projeleri
IPARD (Tarım ve Kırsal Kalkınma Destekleri)	Meyvecilik, arıcılık, kırsal turizm, bitkisel üretim
KOSGEB	Mikro işletme desteği, genç girişimci destekleri
Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü	Tarımsal üretim altyapısı desteği
Özel İdare / TKDK	Tarla içi sulama ve organik tarım projeleri
ORKÖY	Orman köylüsüne ekipman ve hayvancılık kredisi

Stratejik Yatırım Alanları ve Beklenen Etkiler

Tablo 48’de özetle; bölgesel kalkınmayı destekleyecek **dört stratejik yatırım alanı** ve bunların sağlayacağı **beklenen etkiler** gösterilmektedir.

- **Kırsal turizm ve doğa sporları** → Dış kaynaklı gelir getirerek istihdam yaratır.
- **Ceviz ve arı ürünleri işleme tesisi** → Katma değer sağlar, özellikle kadın istihdamını destekler.
- **Aromatik bitki işleme** → Yeni pazar imkânları açar ve marka değeri kazandırır.
- **ORKÖY destekli hayvancılık** → Hane halkının ekonomisine doğrudan katkı sağlar

Tablo 48. Stratejik Yatırım Alanları ve Beklenen Etkiler

Yatırım Alanı	Etkisi
Kırsal turizm ve doğa sporları	Bölgeye dış kaynaklı gelir, istihdam artışı
Ceviz ve arı ürünleri işleme tesisi	Katma değerli üretim ve kadın istihdamı
Aromatik bitki işleme	Yeni pazarlar ve marka değeri oluşumu
ORKÖY destekli hayvancılık	Aile ekonomisine doğrudan katkı

3.7.8. Alt Bölge Avantajlarının Yenişarbademli'ye Yansımaları

3.7.8.1. Yenişarbademli ve 4. Alt Bölge Statüsü: Stratejik Önemi

Yenişarbademli, Isparta'nın en küçük ilçesi olmasına rağmen **Dedegöl Dağları, Pınargözü Mağarası, orman varlığı ve el değmemiş doğal yapısıyla** dikkat çeker. 2025 itibarıyla **4. Alt Bölge Teşvikleri kapsamına alınması**, ilçenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında yeni bir dönemin kapısını aralamıştır. Bu statü sayesinde hem küçük girişimciler hem de orta ölçekli yatırımcılar için **önemli maliyet avantajları ve hibe destekleri** devreye girmiştir.

3.7.8.2. Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli'ye Sağladığı Avantajlar

Yenişarbademli ilçesi, 4. Alt Bölge teşvik sistemi kapsamında yatırımcılara sunulan özel desteklerle bölgesel kalkınmada önemli fırsatlar elde etmektedir. Bu tablo, teşvik kalemlerinin ilçeye nasıl yansıdığına ve uygulama alanlarına dair somut bilgileri içermektedir. Yatırımcılar için vergi indirimleri, sigorta primi destekleri ve yatırım yeri tahsisi gibi avantajların yanı sıra, yerel dinamiklere uyarlanmış ek teşvik unsurları da detaylandırılmıştır. Böylece, ilçedeki yatırım potansiyelinin artırılması ve sürdürülebilir ekonomik büyümenin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 49. Dördüncü Alt Bölge Teşviklerinin Yenişarbademli'ye Sağladığı Avantajlar

Teşvik Kalemi	Yansıma ve Uygulama
KDV İstisnası	Makine-teçhizat alımında uygulanır
Gümrük Vergisi Muafiyeti	İthal edilen yatırım mallarında geçerlidir
Vergi İndirimi	%70 oranında indirim, %30 yatırıma katkı oranı
SGK İşveren Hissesi Desteği	7 yıl boyunca devlet karşılar
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yeni istihdamda geçerli
Faiz/Kâr Payı Desteği	TL kredilerde 5 puan, döviz kredilerde 2 puan destek
Yatırım Yeri Tahsisi	Devlet arazilerinin yatırımcılara öncelikli ve uygun koşullarda tahsisi

3.7.8.3. Yenişarbademli’de Öncelikli Sektörler ve Yatırım Fırsatları

Yenişarbademli ilçesi, 4. Alt Bölge teşviklerinden sağladığı avantajlarla birlikte çeşitli sektörlerde önemli yatırım fırsatları sunmaktadır. Bu tablo, ilçenin öncelikli sektörlerini ve bu sektörlerdeki alt bölge teşvik avantajlarıyla birlikte değerlendirilebilecek yatırım fırsatlarını kapsamlı şekilde ortaya koymaktadır. Tarım, gıda işleme, ekoturizm ve geriatrik turizm gibi alanlarda bölgede yaratılabilecek katma değer ve istihdam potansiyeli göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Tablo, yatırımcıların stratejik kararlar almasına ve yerel ekonomik kalkınmanın desteklenmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tablo 50. Yenişarbademli’de Öncelikli Sektörler ve Yatırım Fırsatları

Sektör	Alt Bölge Avantajı ile Yatırım Fırsatları
Doğa ve Kırsal Turizm	Pınargözü Mağarası, yaylalar, ekoturizm tesisleri için arazi tahsisi + vergi indirimi
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler	Kekik, lavanta gibi ürünlerin üretim ve işlenmesi için IPARD hibeleri
Hayvancılık	Küçükbaş besi çiftlikleri, süt işleme ve yem üretimi yatırımlarında faiz indirimi ve SGK desteği
Arıcılık ve Organik Ürünler	Bal üretimi, organik tarım projelerinde ORKÖY ve TKDK hibeleri
Yenilenebilir (GES/Biyokütle)	Enerji Küçük ölçekli enerji projelerinde yatırım indirimi ve kredi avantajı

3.7.9. Destek Alınabilecek Kurumlar ve Uygulama Olanakları

Yenişarbademli ilçesi, 4. Alt Bölge teşvik sistemine ek olarak çeşitli kamu kurumları ve kalkınma programları aracılığıyla da yatırım ve kalkınma desteklerinden yararlanma potansiyeline sahiptir. Bu tablo, ilçede faaliyet göstermek isteyen yatırımcıların, girişimcilerin ve yerel paydaşların başvurabileceği kurumları, bu kurumların sunduğu destek türlerini ve olası uygulama olanaklarını sistematik bir biçimde sunmaktadır. Özellikle tarım, kırsal kalkınma, turizm, çevre ve kadın girişimciliği gibi

öncelikli alanlarda sunulan mali ve teknik destekler, Yenişarbademli'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında kritik rol oynamaktadır.

Tablo 51. Yenişarbademli'ye Destek Sağlayan Kurumlar ve Katkıları

Kurum	Yenişarbademli'ye Sağladığı Destek
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Eko-turizm, kırsal kalkınma ve tıbbi bitki projelerine mali destek
KOSGEB	Mikro-girişimcilik, işletme geliştirme, makine desteği
IPARD – TKDK	Hayvancılık, kırsal turizm ve tarıma dayalı yatırımlara %50– 70 hibe
ORKÖY	Arıcılık, süt hayvancılığı ve ekipman için faizsiz kredi
Tarım Kredi Kooperatifleri	Girdilere erişim ve üretim kredileri
İŞKUR	Yeni istihdama yönelik maaş ve prim teşvikleri

Yenişarbademli Sağlanan 4.alt bölge destekleri sayesinde küçük ölçekli yatırımlar için yüksek kamu destek oranı ile yatırımcılara cazip fırsatlar sunabilir. Özellikle:

- **Doğa turizmi ve yaşlı bakım yatırımları,**
- **Aromatik bitki ve mantar üretimi,**
- **Kırsal kooperatifleşme temelli işleme tesisleri** (kurutma, paketlenme, soğuk hava deposu)alanlarında yatırımcıya hem mali hem de yapısal avantaj sağlar.

3.7.10. Yenişarbademli – Sonuç ve Öneriler

(2025 Yerel Kalkınma Hamlesi / 4. Alt Bölge Teşvik Kapsamı)

Sonuçlar:

- Yenişarbademli, küçük ölçekli ama yüksek kaliteli üretim yapmaya elverişli mikro iklim koşullarına sahiptir.
- İlçede lavanta, kekik gibi **aromatik bitkilerin doğal olarak yetiştiği alanlar** bulunmakta; ancak bu kaynaklar tarımsal üretime entegre edilememiştir.
- **Kırsal turizm ve doğa yürüyüşü gibi faaliyetler,** altyapı ve tanıtım eksiklikleri nedeniyle sınırlı kalmaktadır.

- 4.Alt Bölge teşvikleri, yatırımcılara **uzun vadeli vergi indirimi, SGK prim desteği ve faiz indirimi** gibi avantajlar sağlamaktadır.
- Genç nüfusun göçü ve yerelde girişimcilik kültürünün zayıf oluşu, yatırım ortamını kısıtlamaktadır.

Öneriler:

- **Lavanta, kekik ve adaçayı gibi tıbbi-aromatik bitkiler** için fide üretim merkezi ve damıtım tesisi kurulmalıdır. Bu yatırımlar Tarım Bakanlığı ve TKDK destekleriyle yürütülebilir.
- **Melikler Yaylası, Pınargözü Mağarası ve Dedegöl Dağı etrafında** doğa turizmine yönelik butik konaklama, yürüyüş rotaları ve karavan kamp alanları geliştirilmeli, BAKA desteklerinden faydalanılmalıdır.
- **Yaşlı bakım ve sağlık turizmine** uygun doğal ve sessiz çevresi, geriatrik köy modeli için pilot uygulama alanı olabilir.
- İlçeye özel **aroma ürünleri (lavanta suyu, sabun, uçucu yağ vb.) markalaştırılmalı**, kadın kooperatifleri desteklenerek katma değer yaratılmalıdır.
- Yerel halkın yatırımcılara **rehberlik edebileceği eğitim ve danışmanlık mekanizmaları** kurulmalı; girişimciliğin gelişmesi için İl Özel İdaresi, KOSGEB ve BAKA'nın destek programları daha etkin tanıtılmalıdır.

Yenişarbademli, doğal güzelliklerini ekonomik değere dönüştürebilecek yatırımlar için uygun bir altyapıya ve teşvik düzeyine sahiptir. Yerel halkla bütünleşen küçük ölçekli ama stratejik projeler sayesinde, bu ilçe kırsal kalkınmanın örnek modellerinden biri haline gelebilir.

ISPARTA GÜLÜ
TIBBİ ve AROMATİK BİTKİLER
KESME ÇİÇEK YATIRIMLARINA
TEŞVİK POTANSİYELİ
(2025)

**“Gül ve Tıbbi-Aromatik Bitkiler, Kesme Çiçekçilik
ve Tarım- Sanayi Entegrasyonu İçin
3. ve 4. Bölge Destekleri Rehberi”**
(2025)

4. Isparta’da Gül, Tıbbi-Aromatik Bitkiler ve Kesme Çiçekçilik Yatırımlarında Teşvik Potansiyeli

“Gül ve Tıbbi-Aromatik Bitkiler, Kesme Çiçekçilik ve Tarım-Sanayi Entegrasyonu İçin 3.ve 4. Bölge Destekleri Rehberi” (2025).

4.1. GÜL, TIBBİ AROMATİK BİTKİLER VE KESME ÇİÇEKÇİLİK VE TEŞVİK DESTEKLERİ

4.1.1. Giriş

Isparta, 2025 yılı itibarıyla Gül, Tıbbi-aromatik bitkiler ve kesme çiçekçilik alanlarında Türkiye'nin önde gelen üretim merkezlerinden biri olma konumunu korumakta; özellikle gül, lavanta ve karanfil gibi ürünlerle hem tarımsal üretimde hem de katma değerli sanayi entegrasyonunda dikkat çekmektedir. Bu potansiyel, devletin sunduğu **3. Bölge ve 4. Alt Bölge teşvikleri** sayesinde yatırımcılar için daha cazip hale gelmiştir.

Gül yağı, gül suyu ve uçucu yağlar gibi yüksek katma değerli ürünlerin yanı sıra, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, kesme çiçekçilikte iç ve dış pazara yönelik üretim Isparta’nın stratejik kalkınma alanları arasında yer almakta; özellikle **kadın istihdamı, kırsalda üretim sürekliliği ve tarım- sanayi entegrasyonu** gibi etkileriyle bölgesel kalkınmayı desteklemektedir.

Fikir Isparta olarak çalışmamızın bu bölümünde Isparta’nın sahip olduğu teşvik avantajlarını; Gül, Tıbbi aromatik bitkiler ve Kesme çiçek üretiminde sağlanan teşvikleri ve önerilerimizi sunacağız.

4.1.2. Gül, Tıbbi Aromatik Bitkiler Teşvik ve Destekler

Isparta, gül ve tıbbi-aromatik bitkiler alanında Türkiye’nin önde gelen üretim merkezlerinden biridir. Bu alandaki yatırımlar hem tarım hem de sanayi entegrasyonu açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Gül ve lavanta fide üretimi, Gül yağı, lavanta, kekik, adaçayı gibi bitkilere dayalı üretim faaliyetleri; katma değerli ürünlerle ihracat potansiyeli yaratırken, yerel istihdamı da artırmaktadır. Bu konuda yaptığımız çalışma ve öneriler, bu sektörde yatırım yapmayı düşünen girişimciler için teşvik ve destek

unsurlarını özetlemekte, özellikle 3. Bölge ve 4. Alt Bölge ilçelerinde sağlanan avantajları karşılaştırmalı olarak sunmaktadır.

4.1.2.1. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) İlçe Bazlı Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Fide Üretimi Teşvik Avantajları

Isparta, gül ve tıbbi aromatik bitkiler fide üretimi açısından iklimsel avantajları, tarımsal bilgi birikimi ve teşvik imkanlarıyla öne çıkan bir ildir. Aşağıdaki tablo, 2025 yılı itibarıyla 3. Bölge ve 4. Alt Bölge kapsamındaki ilçelerin fide üretimine uygunluğunu, teşvik avantajlarını ve yatırım potansiyelini **öneri niteliğinde** özetleyerek yatırımcılara yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Tablo 52. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) İlçe Bazlı Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Fide Üretimi Avantajları ve Yatırım Uygunluk (2025)

İlçe / Teşvik Bölgesi	Uygun Fide Türleri	Teşvik Avantajları	Destek Kurumları	Notlar / Fırsatlar
Merkez (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Bölgesel teşvikler, vergi indirimi, SGK desteği	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA, Ziraat Bankası	Katma değerli ürünler için fide üretimi uygun
Eğirdir (3. Bölge)	Gül, lavanta, elma	Hibe destekleri, ArGe, işletme modernizasyonu	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, KOSGEB, BAKA	Organik tarım ve agro-turizm ile entegrasyon fırsatı
Gönen (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Küçük ölçekli fide üretim tesisleri için uygun
Keçiborlu (3. Bölge)	Gül, lavanta, tıbbi bitkiler	Yatırım ve işletme kredileri, KOBİ destekleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, Ziraat Bankası	Biyogaz ve katma değerli ürün potansiyeli var
Uluborlu (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Hibe ve Ar-GE destekleri, bölgesel teşvikler	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, KOSGEB	Organik tarım ve paketleme yatırımlarına uygun
Yalvaç (3. Bölge)	Gül, lavanta, adaçayı	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, BAKA, KOSGEB	Agro-turizm ve aromatik bitki işleme yatırımlarına açık

Aksu (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Hibe, teknik ve finansal destekler	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Kozmetik ve gıda sektörüne entegre yatırımlar desteklenir
Atabey (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Küçük ölçekli işleme ve paketlenme yatırımlarına uygun
Gelendost (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Hibe ve teknik destekler, Ar-GE desteği	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Agro-turizm ve aromatik bitki işleme yatırımları için fırsat
İlçe / Teşvik Bölgesi	Uygun Fide Türleri	Teşvik Avantajları	Destek Kurumları	Notlar / Fırsatlar
Senirkent (4. Alt Bölge)	Lavanta, adaçayı	Kırsal kalkınma hibeleri, işletme modernizasyonu	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Organik üretim ve katma değerli ürün odaklı yatırımlara uygun
Sütçüler (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Hibe ve finansal destekler	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Organik aromatik bitki üretimi ve işleme yatırımlarına uygun
Şarkikaraağaç (4. Alt Bölge)	Lavanta, adaçayı	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Küçük ve orta ölçekli fide üretim tesisleri için fırsat
YeniŞarbademli (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik	Hibe ve teknik destekler	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Aromatik bitki işleme ve kozmetik yatırımlarına uygun

4.1.2.2. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler İlçe Bazlı Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025)

Bölgesel kalkınma ve sürdürülebilir tarım hedefleri doğrultusunda, yatırımcıların uygun desteklere kolayca erişebilmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki tablo hazırlanmıştır. Tablo, Isparta'nın 3. Bölge ve 4. Alt Bölge kapsamındaki ilçelerinde gül ve tıbbi aromatik bitkiler sektöründe faaliyet gösteren yatırımcılar için ilgili destek kurumlarını ve teşvik programlarını özetlemektedir.

Tablo 53. Isparta – (3. ve 4. Alt Bölge) Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler İlçe Bazlı Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025)

İlçe / Teşvik Bölgesi	Öne Çıkan Ürünler	Başlıca Destek Kurumları	Destek Türleri / Programlar	Notlar
Merkez (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA, Ziraat Bankası	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri, bölgesel teşvikler, düşük faizli krediler	Katma değerli ürün işleme yatırımları desteklenir
Eğirdir (3. Bölge)	Elma, gül, lavanta	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, KOSGEB, BAKA	Hibe destekleri, Ar-GE ve Ür-Ge, işletme modernizasyonu	Organik tarım ve agro-turizm entegrasyonu fırsatı
Gönen (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Kırsal kalkınma hibeleri, girişimci destekleri	Küçük ölçekli işleme tesisleri için uygun
Keçiborlu (3. Bölge)	Gül, lavanta, tıbbi bitkiler	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, Ziraat Bankası	Yatırım ve işletme kredileri, KOBİ destekleri	Biyogaz ve katma değerli ürün potansiyeli var
Uluborlu (3. Bölge)	Gül, lavanta, kekik	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, KOSGEB	Hibe ve Ar-GE destekleri, bölgesel teşvikler	Organik tarım ve paketleme yatırımlarına uygun
Yalvaç (3. Bölge)	Gül, lavanta, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, BAKA, KOSGEB	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Agro-turizm ve aromatik bitki işleme yatırımlarına açık
Aksu (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Hibe, teknik ve finansal destekler	Kozmetik ve gıda sektörüne entegre yatırımlar desteklenir

İlçe / Teşvik Bölgesi	Öne Çıkan Ürünler	Başlıca Destek Kurumları	Destek Türleri / Programlar	Notlar
Atabey (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Küçük ölçekli işleme ve paketlenme yatırımlarına uygun
Gelendost (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Hibe ve teknik destekler, Ar-GE desteği	Agro-turizm ve aromatik bitki işleme yatırımları için fırsat
Senirkent (4. Alt Bölge)	Lavanta, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Kırsal kalkınma hibeleri, işletme modernizasyonu	Organik üretim ve katma değerli ürün odaklı yatırımlara uygun
Sütçüler (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Hibe ve finansal destekler	Organik aromatik bitki üretimi ve işleme yatırımlarına uygun
Şarkikaraağaç (4. Alt Bölge)	Lavanta, adaçayı	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOSGEB, BAKA	Kırsal kalkınma hibeleri, KOBİ destekleri	Küçük ve orta ölçekli işleme tesisleri için fırsat
YeniŞarbademli (4. Alt Bölge)	Lavanta, kekik	Tarım ve Orman Bakanlığı, IPARD, BAKA	Hibe ve teknik destekler	Aromatik bitki işleme ve kozmetik yatırımlarına uygun

Gül ve Lavanta Fide Üretim Yatırımları için 3. Bölge ve 4. Alt Bölge Avantajları:

Isparta ili, **3. Bölge ve 4. Alt Bölge** avantajlarından yararlanmaktadır. Bu durum, **gül ve lavanta fide üretim yatırımları** açısından aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi önemli fırsatlar sunmaktadır.

Gül ve lavanta fide üretiminde Isparta hem **iklim ve tarımsal uygunluk** hem de **teşvik avantajları** sayesinde yatırımcıya cazip bir ortam sunmaktadır. Özellikle 4. Alt Bölge ilçeleri, daha yüksek hibe ve destek oranlarıyla yatırımcı için öne çıkmaktadır.

Tablo 54. Gül ve Lavanta Fide Üretim Yatırımları için 3. Bölge ve 4. Alt Bölge Karşılaştırmalı Teşvik Tablosu (2025)

Teşvik Unsuru / Destek Türü	3. Bölge İlçeleri (Merkez, Eğirdir, Gönen, Keçiborlu, Uluborlu, Yalvaç)	4. Alt Bölge İlçeleri (Aksu, Atabey, Gelendost, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Y. Bademli)
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
Vergi İndirimi Oranı	%40	%50
Yatırıma Katkı Oranı	%20	%25
SGK İşveren Primi Desteği	5 yıl / %30 oranında	6 yıl / %35 oranında
Faiz / Kâr Payı Desteği	TL kredilerde 3 puan, döviz kredilerinde 1 puan	TL kredilerde 5 puan, döviz kredilerinde 2 puan
Kurumlar Vergisi İndirimi	%60	%70
Yatırım Yeri Tahsisi	Var	Var
İlave Avantajlar	OSB içinde yatırım yapılırsa destek süreleri +2 yıl uzar	OSB içinde yatırım yapılırsa destek süreleri +2 yıl uzar; ayrıca faiz desteği daha yüksek

4.1.2.3. Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler – (Fide Yetiştiriciliği)

Destekleri

Bu tablo, Isparta’da gül ve tıbbi aromatik bitkiler alanında fide yetiştiriciliği yapmak isteyen yatırımcılar için 2025 yılı destek kurumlarını, hedef kitlelerini, başlıca şartlarını ve sağlanan hibe-kredi oranlarını kapsamlı şekilde sunmaktadır. Bölgedeki üretim potansiyelinin artırılması ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Yatırımcıların desteklere kolay erişimini sağlamaya ve doğru kararlar vermelerine rehberlik etmeye yönelik önemli bir kaynaktır.

Tablo 55. Gül ve Tıbbi Aromatik Bitkiler – (Fide Yetiştiriciliği) Destek Kurumu Eşleştirmesi (2025)

Destek Kurumu	Hedef Kitle / Alan	Başlıca Şartlar	Hibe Oranı (%)	Kredi Oranı / Faiz Desteği
BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı)	Bölgesel KOBİ'ler, fide üreticileri, tarım sektörü	Bölgesel proje uyumu, yatırım büyüklüğü	%30 – %50	Faiz desteği sağlanabilir (%7 civarı)
KOSGEB	KOBİ'ler, fide üretimi yapan girişimciler	İş planı, yenilikçilik, istihdam yaratma	%30 – %60 (hibe)	Düşük faizli krediler, faiz desteği
TKDK (IPARD Programı)	Tarım ve fide üreticileri, kırsal alanlar	AB standartlarına uygun yatırım, kırsal alanda faaliyet	%40 – %70	Hibe bazlı, kredi sağlanmaz
ORKÖY	Orman köyleri ve kırsal alanda fide üreticileri	Orman köyü sınırlarında üretim yapma	%30 – %50	Düşük faizli kredi desteği
Tarım İl Müdürlüğü (KKYDP vb.)	Kayıtlı fide üreticileri, kooperatifler	Kayıtlı üretici olma, destek programlarına uyum	%25 – %50 (programlara göre değişir)	Bazı durumlarda düşük faizli kredi
Tarım Kredi Kooperatifleri	Çiftçiler ve fide üreticileri	Üyelik, üretim planı	Hibe yok	Düşük faizli uzun vadeli krediler

4.1.3. Gül ve Lavanta İçin: Sonuç ve Öneriler

Isparta, sahip olduğu ekolojik uygunluk, tarımsal gelenek ve coğrafi marka değeri ile Türkiye'nin gül ve lavanta üretiminde öncü konumunu sürdürmektedir. Özellikle 3. Teşvik Bölgesi kapsamındaki ilçelerde, gül ve lavanta sertifikalı fidesi yetiştiriciliği hem doğal kaynakların verimli kullanımı hem de yüksek katma değerli ürün zincirlerinin kurulması açısından önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Fikir Isparta olarak Fide üretimini ön planda tutmamızın nedeni, sadece tarımsal bir faaliyet olmasından değil, aynı zamanda kozmetik, ilaç, kırsal turizm ve geri dönüşüm gibi sektörlerle doğrudan ilişkili stratejik bir başlangıç noktası olmasındandır.

2025 itibarıyla sağlanan bölgesel teşvik avantajları (vergi indirimi, SGK prim desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz indirimi vb.) ile birlikte fide üretiminde; IPARD, KOSGEB ve Tarım ve Orman Bakanlığı gibi kurumların sağladığı çok yönlü destekler, girişimciler için cazip bir yatırım ortamı sunmaktadır.

Gül ve lavanta fidesi üretimi, özellikle kadınlar ve genç girişimciler için çevreye duyarlı, ölçeklenebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik faaliyet alanı oluşturmaktadır. Ayrıca bu alan, kırsalda istihdamı artırma, yerel üretim zincirlerini güçlendirme ve marka değerini koruyarak ihraç edilebilir *sertifikalı ürünler* üretme bakımından da büyük önem taşımaktadır.

Öneriler

Fide Üretimine Yönelik OSB Tabanlı Pilot Projeler Başlatılmalıdır: Sertifikalı Lavanta ve Isparta yağ gülü fidesi yetiştiriciliğine yönelik seracılık altyapısı, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri (TDİOSB) bünyesinde planlanmalı ve pilot üretim kümelenmeleri oluşturulmalıdır. Bu sayede hem teknolojik üretim ortamı sağlanır hem de küçük üreticiler için ölçek ekonomisi yaratılır.

IPARD, Tarım ve Kırsal Kalkınma Destekleri Etkinleştirilmelidir: Sertifikalı Fide üretimi yapan çiftçiler, üretici birlikleri ve kadın kooperatifleri; IPARD II/III programları ve Tarım Bakanlığı'nın Kırsal Kalkınma Yatırımları Destek Programı (KKYDP) ile modern üretim seralarına ve işleme altyapısına kavuşturulmalıdır.

Kadın ve Genç Kooperatiflerine Öncelik Verilmelidir: Sertifikalı Isparta Yağ Gülü ve lavanta fidesi üretimi; düşük giriş maliyeti, yüksek pazarlanabilirlik ve kolay ölçeklenebilirlik özellikleriyle kadın kooperatifleri ve genç girişimciler için ideal bir alandır. Bu gruplara özel hibe paketleri, pazarlama desteği ve danışmanlık mekanizmaları geliştirilmelidir.

Lisanslı Üretim, Sertifikasyon ve İzlenebilirlik Süreçleri Güçlendirilmelidir: Ulusal ve uluslararası pazarlara yönelik fide satışlarının artırılması için; tohum/fide tescil sistemleri, organik üretim sertifikaları, iyi tarım uygulamaları belgelendirmesi ve ürün izlenebilirlik altyapıları yaygınlaştırılmalıdır.

Katma Değerli Ürün Zinciri Entegre Biçimde Planlanmalıdır: Isparta Yağ Gülü ve lavanta üretimi sadece fide üretimi ile sınırlı kalmamalı; uçucu yağ, esans, hidrosol, sabun, kurutulmuş çiçek, aromaterapi ürünleri gibi katma değerli yan ürünlerin üretimi de entegre yatırım zincirleri içinde değerlendirilmelidir.

Kırsal Turizm ile Sinerji Oluşturulmalıdır: Lavanta ve gül bahçeleri, yalnızca tarımsal üretim alanı değil, aynı zamanda agro turizm potansiyeli taşıyan doğal alanlardır. Fide üretim sahaları, lavanta/gül festivalleri, fide satış şenlikleri ve çiftlik gezileriyle kırsal turizme entegre edilmelidir. Bu yaklaşım hem üreticiye doğrudan gelir sağlar hem de bölgeyi tanıtıcı bir marka stratejisi oluşturur.

Tüm İlçelerde Entegre Fide – Üretim – İşleme – Pazarlama Yapısı Kurulmalıdır: Isparta'nın hem 3. Bölge hem de 4. Alt Bölge teşviklerinden yararlanan ilçelerinde, entegre bir değer zinciri anlayışıyla, Sertifikalı fide yetiştiriciliğinden kozmetik üretime, ihracattan turizme kadar tüm süreçler birlikte planlanmalı, bölgesel kümelenme modeli teşvik edilmelidir.

4.2. KESME ÇİÇEKÇİLİK ve TEŞVİK DESTEKLERİ

4.2.1. Tarihçe: Isparta'da Karanfil ve Kesme Çiçekçilik

Isparta'da karanfil üretimi ve kesme çiçekçilik faaliyetleri, özellikle 1990'lı yıllardan sonra seracılığın gelişmesiyle birlikte tarımsal üretim çeşitliliği içinde önemli bir yer edinmiştir. Antalya ve çevresinde gelişen seracılık ve süs bitkileri sektörüyle paralel olarak Isparta'da da örtü altı üretim teknikleri yaygınlaşmıştır.

2000’li yıllarda dış pazara yönelik üretim artmış, kesme çiçekçilik hem iç pazar hem de ihracata dönük önemli bir gelir kalemi olmaya başlamıştır. Hollanda başta olmak üzere Avrupa ülkelerine karanfil ihracatı yapılmakta, bu sektör mevsimsel işgücü, kadın istihdamı ve kırsal kalkınma açısından katkı sağlamaktadır.

Günümüzde Isparta, soğuk iklim avantajı, temiz su kaynakları ve yüksek rakımlı bölgelerde hastalık riskinin düşüklüğü nedeniyle nitelikli fide ve uzun saplı kesme çiçek üretiminde avantajlı konumdadır. Bu nedenle karanfil ve kesme çiçekçilik, Isparta için stratejik tarımsal üretim alanlarından biri haline gelmiştir. Özellikle seracılıkta modernleşme, IPARD ve Kırsal Kalkınma destekleri, bu sektörü daha da güçlendirmiştir.

4.2.2. Kesme Çiçekçilik İçin Temmuz 2025 Tarihli Teşvik

Düzenlemelerine Göre 3. Ve 4. Alt Bölge Yatırım Avantajları / Şartları

Temmuz 2025 tarihli güncel teşvik düzenlemeleri kapsamında, kesme çiçekçilik sektörü Isparta’nın hem 3. Bölge hem de 4. Alt Bölge ilçelerinde öncelikli yatırım alanı olarak desteklenmektedir. Gül, karanfil ve diğer kesme çiçek türlerine yönelik üretim ve işleme yatırımları; SGK prim desteği, vergi indirimi, yatırım yeri tahsisi ve faiz/kâr payı desteği gibi avantajlarla teşvik edilmektedir. Bu tablo, 2025 yılı itibarıyla kesme çiçekçilik yatırımlarında 3. ve 4. Alt Bölge’ye özel avantajları/şartları karşılaştırmalı biçimde sunarak, yatırımcıların yer seçiminde ve planlamalarında rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Tablo 56. Isparta’da Kesme Çiçekçilik Yatırımları – 3. ve 4. Alt Bölge Teşvik Karşılaştırması (2025)

Teşvik Unsuru / Destek Türü	3. Bölge İlçeleri	4. Alt Bölge İlçeleri
SGK İşveren Primi Desteği	5 yıl / %30 oranında	6 yıl / %35 oranında
Kurumlar Vergisi İndirimi	%40 indirim / %55 yatırıma katkı oranı	%50 indirim / %65 yatırıma katkı oranı
Faiz / Kâr Payı Desteği	3 puan TL / 1 puan döviz kredisi	5 puan TL / 2 puan döviz kredisi

Teşvik Unsuru / Destek Türü	3. Bölge İlçeleri	4. Alt Bölge İlçeleri
Yatırım Yeri Tahsisi	Var	Öncelikli ve hızlı tahsis
KDV İstisnası	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var
KOSGEB ve BAKA Proje Destekleri	Çağrı bazlı, rekabetçi	Öncelikli sektör olarak tanımlı, pozitif ayrımcılık
Tarım ve Orman Bakanlığı Destekleri	Örtü altı üretim, fide-fidan hibeleri	Aynı desteklere ek olarak kırsal kalkınma programlarına öncelikli kabul

4.2.3. Isparta – 3. Bölge Teşviklerinden Kesme Çiçek Sektörünün Yararlanma Yolları

Kesme çiçek sektörü 3. Bölge teşviklerinden 6 farklı yöntemle yararlanabilmektedir.

4.2.3.1. Kesme Çiçek Kırsal Kalkınma Destekleri

(Tarım ve Orman Bakanlığı – %50 Hibe)

Tarla, örtü altı üretim, sulama sistemi, fide/seracılık yatırımları gibi kesme çiçek üretimiyle ilgili projelerde:

- ✓ Bireysel sulama sistemleri desteği
- ✓ Seracılık yatırımlarında sera kurulumu ve ekipman desteği
- ✓ Makine-ekipman alımı (dikim makineleri, soğuk zincir araçları vs.)
- ✓ %50 hibe oranı, 500.000 TL'ye kadar

Başvuru İl Tarım ve Orman Müdürlüğü üzerinden yapılır.

4.2.3.2. IPARD Programı (BAKA / TKDK Destekleri)

Isparta 3. Bölge olduğu için **TKDK aktifse** şu başlıklar desteklenebilir:

- ✓ Bitkisel üretim için modernizasyon
- ✓ Tarla veya sera üretiminde modernizasyon
- ✓ Ürün işleme, kurutma, soğuk hava deposu, paketleme yatırımları
- ✓ Pazarlama ve kırsal turizm bağlantılı projeler
- ✓ %50-70 hibe oranı, 500 bin - 2 milyon TL arası destek

4.2.3.3. KOSGEB Destekleri (Mikro ve Küçük İşletme Destek Programı)

Kesme çiçek üretiminde kurulan KOBİ'ler için:

- ✓ İşletme kuruluş desteği
- ✓ Makine, teçhizat alımı desteği
- ✓ Nitelikli personel gideri desteği
- ✓ Pazarlama ve ihracat destekleri
- ✓ İleri Girişimcilik Desteği (Seracılık teknoloji tabanlı ise)

4.2.3.4. BAKA (Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı) Proje Destekleri

BAKA, özellikle kadın girişimciler, kooperatifler ve tarımda katma değer üreten yatırımlar için:

- ✓ Üretim altyapısı geliştirme
- ✓ Pazarlama ve e-ticaret altyapısı
- ✓ Soğuk zincir, işleme tesisleri
- ✓ Çağrı dönemlerinde %60'a kadar hibe sağlar.

4.2.3.5. Pazarlama ve İhracat Destekleri (Ticaret Bakanlığı)

Kesme çiçek ihracat potansiyeli olan bir sektördür. Bakanlık şu destekleri verir:

- ✓ Yurtdışı Fuar Katılım Desteği
- ✓ Markalaşma ve Tanıtım Desteği
- ✓ E-ticaret altyapı desteği
- ✓ %50 - %70 oranında pazarlama destekleri

5. Isparta 3.ve 4.alt Bölge Kesme Çiçek Sektörü Fırsatlar (2025)

Isparta, sahip olduğu iklim ve tarımsal çeşitlilik ile **kesme çiçekçilik sektöründe önemli bir yatırım merkezi** konumundadır. **3. Bölge ve 4. Alt Bölge teşvik avantajları**, sektörde yatırımcıya güçlü fırsatlar sunmaktadır. Özellikle **sera altyapısı, soğuk depo ve paketlenme tesisleri, işletme büyüme destekleri, ihracat imkânları** ve **kadın/kooperatif yatırımlarına sağlanan ayrıcalıklar**, sektörün sürdürülebilir gelişimini desteklemektedir.

Devletin farklı kurumları tarafından sağlanan **hibe, vergi indirimleri, faiz destekleri ve proje bazlı fonlar**, yatırımcıların üretimde rekabet gücünü artırmakta; böylece Isparta, hem **yerel istihdam yaratma** hem de **uluslararası pazarlarda marka değerini yükseltme** açısından güçlü bir potansiyel taşımaktadır.

Tablo 57. Isparta 3. Ve 4. Alt Bölge Kesme Çiçek Sektörü Fırsatlar (2025)

Alan	3. Bölge Avantajları	4. Alt Bölge Avantajları	Sektörel Etki
Sera Altyapısı	KDV muafiyeti, vergi indirimi (%40), 5 yıl SGK desteği	KDV muafiyeti, vergi indirimi (%50), 6 yıl SGK desteği	Modern üretim tesisleri kurulumu, maliyet avantajı
Soğuk Depo / Paketlenme	IPARD ve Yatırım Teşvik ile %50 hibe	IPARD ve Yatırım Teşvik ile %50–70 hibe	Ürün kalitesi ve ihracat standardı artışı
İşletme Kuruluşu / Büyüme	KOSGEB destekleri, düşük faizli kredi	KOSGEB + ilave faiz desteği (TL kredide +2 puan avantaj)	Yeni işletmelerin sektöre girişi, istihdam artışı
İhracat Tanıtım	Ticaret Bakanlığı fuar, marka, e-ticaret desteği	Ticaret Bakanlığı + daha yüksek faiz desteği	Uluslararası pazarda rekabet gücü, marka bilinirliği

Alan	3. Bölge Avantajları	4. Alt Bölge Avantajları	Sektörel Etki
Kadın Kooperatif Yatırımı	BAKA proje bazlı destekler	BAKA destekleri + bölgesel öncelik avantajı	Kadın istihdamı, kooperatifçilik ve kırsal kalkınma
Genel Teşvik Oranları	Vergi indirimi %40, Vergi indirimi %50, katkı oranı %20, faiz katkı oranı %25, faiz desteği 3 puan, desteği 5 puan, Yatırım cazibesi ve uzun vadeli sürdürülebilirlik		

5.1. Sonuç ve Öneriler

(Kesme Çiçekçilik ve Teşvik Destekleri Özelinde)

Sonuç:

Kesme çiçekçilik sektörü, Isparta'nın iklimsel ve tarımsal avantajları sayesinde 1990'lı yıllardan bu yana özellikle karanfil ve gül gibi türlerde önemli bir üretim potansiyeline sahiptir. Sektör, birçok ilçede tarımsal üretim deseninin çeşitlenmesine ve kırsal kalkınmaya katkı sağlamaktadır.

2025 yılı itibarıyla uygulanan **3. Bölge ve 4. Alt Bölge teşvikleri**, kesme çiçekçilik yatırımları için önemli destek mekanizmaları sunmaktadır. Bu teşvikler kapsamında; **vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, faiz/kâr payı destekleri ve yatırım yeri tahsisi** gibi avantajlar yatırımcıların karar süreçlerini olumlu etkilemektedir. Ayrıca, **BAKA, KOSGEB, IPARD, TKDK, Tarım İl Müdürlükleri** gibi kurumların sağladığı hibe ve proje bazlı destekler sektörün büyümesi açısından kritik rol oynamaktadır. Ancak;

Mevcut teşvik sisteminin etkinliğinin artırılması, üretici örgütlerinin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve pazarlama zincirlerinin uluslararası boyuta taşınması gerekmektedir. Ayrıca iklim değişikliği, girdi maliyetleri ve işgücü sorunları gibi yapısal riskler sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Öneriler:

Teşviklerin Uygulama Kapasitesi Artırılmalıdır: Kesme çiçekçilik için sunulan teşvikler yerel düzeyde daha görünür ve erişilebilir hale getirilmelidir. Yatırımcı bilgilendirme ofisleri kurulmalı, ilçelerde proje danışmanlık hizmetleri teşvik edilmelidir.

4. Alt Bölge İlçelerinde Öncü Modeller Geliştirilmelidir:

Şarkikaraağaç, Sütçüler, Aksu, Yenişarbademli gibi teşvik bakımından avantajlı ilçelerde **kooperatif/seracılık kümelenmeleri** ve **kadın girişimciliğine dayalı çiçekçilik** teşvik edilmelidir.

Soğuk Zincir ve Lojistik Yatırımları Desteklenmelidir:

Çiçek ürünlerinin kalitesinin korunması için soğuk hava zinciri, hızlı nakliye ve dijital takip sistemlerine yatırım yapılmalı; bu tür altyapılar da teşvik kapsamına alınmalıdır.

İhracat Odaklı Üretim Teşvik Edilmelidir:

Özellikle karanfil ve kesme gül gibi ürünlerde Avrupa ve Orta Doğu pazarlarına dönük ihracat destekli üretim modelleri geliştirilmelidir.

Eğitim ve Teknik Danışmanlık Yaygınlaştırılmalıdır:

Tarım danışmanları, Ziraat Odaları ve üniversiteler aracılığıyla üreticilere iklim uyumlu üretim teknikleri, IPARD proje yazımı ve biyolojik mücadele yöntemleri konularında eğitim verilmelidir.

İklim Riski ve Su Yönetimi Göz Önünde Bulundurulmalıdır:

Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve iklim değişikliği etkilerine karşı adaptasyon planları hazırlanmalı, modern sulama sistemleri yatırım teşvikleri kapsamına alınmalıdır.

**ISPARTA 2025 YILI İL GENELİ
TEŞVİK DEĞERLENDİRMESİ
SONUÇ ve ÖNERİLER**

6. GENEL DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER

(Isparta 2025 – İlçe Bazlı Teşvik ve Yatırım Stratejileri Işığında)

6.1. Genel Değerlendirme

2025 yılı itibarıyla Isparta ili, Türkiye'nin yatırım teşvik haritasında 3. Bölge'de konumlanmakta olup, bazı ilçeleri 4. Alt Bölge kapsamında ek avantajlardan yararlanabilmektedir. Bu durum, ilçe bazında yatırım cazibesi, öncelikli sektörler ve uygulanabilir stratejilerde belirgin farklılıklar yaratmaktadır.

- ✓ **13 ilçenin tamamı**, coğrafi yapısı, üretim geçmişi ve sektörel eğilimlerine göre farklı yatırım konularında özelleşmiş avantajlara sahiptir.
- ✓ **Alt Bölge'deki ilçeler** (Atabey, Aksu, Şarkikaraağaç, Sütçüler, Senirkent, Yenişarbademli, Gelendost), SGK prim desteği, vergi indirimi ve yatırım yeri tahsis gibi cazip teşvik unsurlarından daha yoğun şekilde yararlanabilmektedir.
- ✓ **3. Bölge ilçeleri** (Merkez, Eğirdir, Keçiborlu, Gönen, Uluborlu, Yalvaç), gelişmiş altyapı, pazarlara yakınlık ve KOSGEB/BAKA desteklerine erişim gibi avantajlara sahiptir.
- ✓ **Mantar kompostu ve meyve atığı işleme** yatırımları, **ilçeler arası yaygınlaştırılabilir nitelikte** olup, kırsal kalkınmayı destekleyici bir potansiyel taşımaktadır.
- ✓ **Kozmetik üretimi**, gül ve lavanta yetiştiriciliği yapılan **Keçiborlu, Atabey ve Merkez ilçelerinde** öne çıkarken;
- ✓ **Geriatrı turizmi**, doğal ve sakin yapısıyla **Sütçüler, Eğirdir, Şarkikaraağaç ve Yenişarbademli** gibi ilçelerde ön plana çıkmaktadır.

6.2. Genel Sonuçlar

- ✓ **Gül ve tıbbi-aromatik bitkiler**, hem 3. hem 4. bölge teşviklerinden etkin şekilde yararlanarak, Isparta'yı Türkiye'nin önde gelen kozmetik ve sağlık ürünleri merkezlerinden biri yapma potansiyeline sahiptir.
- ✓ **Kesme çiçekçilik**, özellikle karanfil ve kesme gül ekseninde, ihracat odaklı ve istihdam yaratıcı etkisiyle stratejik önem taşımaktadır.

- ✓ **İlçelerin farklı teşvik düzeyleri**, yatırımlarda bölgesel farklılaşmayı gerekli kılmakta; dolayısıyla **ilçe bazlı yatırım danışmanlığı** ve **yerel stratejik planlama** kritik hale gelmektedir.
- ✓ Teşvik sisteminde yer alan çok aktörlü yapı (BAKA, KOSGEB, IPARD, ORKÖY, TKDK vb.), uygun projelendirme ve bilgilendirme desteği ile yatırımcıya yüksek erişim imkânı sunmaktadır.

6.3. Stratejik Öneriler

İlçe Bazlı Yatırım Envanteri ve Kılavuzlar Yaygınlaştırılmalı: Her ilçeye özel yatırım haritaları çıkarılarak, coğrafi, ekonomik ve sosyal kapasiteye uygun sektörler tanımlanmalı; düzenli olarak güncellenmelidir.

Teşvik Bilgilendirme ve Danışma Ofisleri Kurulmalı: BAKA, KOSGEB ve Tarım İl Müdürlükleri koordinasyonunda yerel rehberlik ofisleri açılmalı; yatırımcılara teşvik ve başvuru süreçlerinde destek verilmelidir.

IPARD ile Kompost ve Atık Değerlendirme Projeleri Teşvik Edilmeli: Meyve atığı işleme ve mantar kompostu gibi çevreyle uyumlu, gelir getirici projelere IPARD kapsamında özel çağrılar açılmalıdır.

Gül ve Lavanta İçin Kozmetik Kümelenmesi Desteklenmeli: Merkez, Keçiborlu–Atabey ekseninde kozmetik kümelenmesi oluşturulmalı; üretim, işleme, paketleme ve markalaşma süreçleri desteklenmelidir.

Geriatri Turizmi Pilot Projeleri Başlatılmalı: Sütçüler, Eğirdir, Yenişarbademli gibi uygun doğal altyapıya sahip ilçelerde yaşlı bakımı ve sağlık turizmine yönelik öncelikli teşvikli projeler planlanmalıdır.

Kadın ve Genç Girişimciler İçin Özel Programlar Kurgulanmalı: Özellikle çiçekçilik ve aromatik bitkiler gibi sektörlerde kadın ve gençlerin yatırım girişimleri pozitif ayrımcılık ile desteklenmelidir.

Soğuk Zincir ve Lojistik Yatırımları Geliştirilmeli: Çiçek ve tıbbi bitki ihracatında kalite korunumu için ilçelere mevcut özel soğuk hava depoları, toplama ve sevkiyat merkezleri değerlendirilmeli / kurulmalıdır.

Kooperatifçilik ve Kümelenme Girişimleri Teşvik Edilmeli: Kooperatifleşme yoluyla küçük ölçekli üreticilerin hibelerden yararlanması sağlanmalı; ortak yatırım modelleri desteklenmelidir.

Karma Yatırım Modellerine Öncelik Verilmeli: Kompost + kozmetik + meyve atığı işleme gibi çok amaçlı entegre tesisler teşvik edilmeli, çoklu destek kanalları entegre edilmelidir.

Alt Bölge Teşvik Süreleri Uzatılmalı ve Yaygınlaştırılmalı: 4. alt bölge teşvik sürelerinin 2025 sonrası da devam etmesi için kamuoyunda farkındalık artırılmalı, merkezi düzeyde girişimlerde bulunulmalıdır.

Sertifikasyon ve Coğrafi İşaret Programları Yaygınlaştırılmalı: Organik, iyi tarım ve GMP (İyi üretim uygulamaları) gibi belgelerle dış pazarlara erişim artırılmalı; bu alanda teknik eğitimler ve danışmanlık mekanizmaları güçlendirilmelidir.

Yerel Yatırımcılara Mikro-Teşvik Programları Geliştirilmeli: Makine-ekipman hibe programları genişletilmeli; yerel sermayeli küçük yatırımcılar öncelikli desteklenmelidir.

Fikir Isparta olarak yaptığımız bu çalışma, yalnızca mevcut teşviklerin tanıtımına değil; aynı zamanda bu teşvikleri **bir yönetim aracı olarak ele alıp, yerel kalkınma, istihdam, girişimcilik ve ihracat stratejileriyle entegre** bir modelin inşasını önerir.

Isparta'nın tarım, turizm ve sanayi eksenli potansiyeli; doğru yönlendirme ve kurumsal eşgüdümle ulusal ölçekte örnek bir kalkınma modeline dönüşebilir.

KAYNAKÇA

BAKA, KOSGEB, Tarım ve Orman Bakanlığı, TKDK Resmi Destek Programları (2024-2025) – Kurumsal destek içerikleri

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA). (2024). *Isparta İl Yatırım Ortamı ve Stratejik Sektör Analizi Raporları*. Antalya. <https://baka.gov.tr>

Isparta İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2024). *Isparta ve İlçeleri Turizm Potansiyeli Raporu*. Isparta.

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası (ITSO). (2023). *İlçelere Göre Ekonomik ve Sektörel Göstergeler*. Isparta. <https://itso.org.tr>

ISUBÜ ve SDÜ Akademik Yayınları. (2022-2024). *Gül, Lavanta ve Meyve Artıklarından Katma Değerli Ürünler Üretimi Üzerine Akademik Çalışmalar*. Isparta.

ispartalilardernegi.org. (2024). *Isparta'nın Tarım ve Elmacılık Potansiyeli Hakkında Yerel Bilgi Paylaşım Kaynağı*. <https://ispartalilardernegi.org/>

Isparta Tarım İl Müdürlüğü Verileri (2023–2025) – Üretim deseni, çeşit dağılımı, sertifikalı ürün girişimleri.

IPARD-II Programı ve 2025-2030 Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Taslağı – Girişimcilik, tarım, kırsal turizm ve bitkisel üretim başlıkları.

Medya32.com. (2024-2025). *Isparta OSB Yatırımları ve Teşvik Haberleri Arşivi*. <https://www.medya32.com/>

nufusu.com. (2024). *Isparta ve İlçeleri 2024 Yılı Nüfus Verileri*. <https://nufusu.com/isparta>

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2024). *2025 Yılı Bölgesel Teşvik Uygulama Esasları ve Yatırım Teşvik Haritası*. Ankara. <https://www.sanayi.gov.tr>

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2024). *2025 Yılı Yerel Kalkınma Hamlesi Yatırım Programı Rehberi*. Ankara.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı. (2023). *Isparta Tarım İl Müdürlüğü Verileri (Bitkisel Üretim, Aromatik Bitkiler, Elma ve Gül Üretimi)*. Isparta.

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu). (2024). *Isparta İlçeleri Nüfus, Tarım, Sanayi ve Turizm Verileri*. <https://tuik.gov.tr>

TÜİK ve Ticaret Bakanlığı İhracat Verileri – Gül yağı ve karanfil ihracatı üzerine yıllık özetler (2022-2024).

tr.wikipedia.org. (2024). *Isparta ve İlçeleri Coğrafi ve Sosyal Bilgileri*. <https://tr.wikipedia.org/>

Yatırım Teşvik Mevzuatı. (2024). *Bölgesel ve Alt Bölge Destek Unsurları Hakkında Yönetmelikler ve Tebliğler*. Resmî Gazete.